

RAPPORTAGE

projecten gedeelde verantwoordelijkheid

In navolging van de oproep 'Gedeelde verantwoordelijkheid en de ideale wereld' van 12 februari 2021, werd een projectsubsidie toegekend aan 3 projecten 'Gedeelde verantwoordelijkheid en de ideale wereld' voor de periode 01/09/2021 tot en met 31/12/2023. De subsidie werd verleend als financiële ondersteuning van het project. Zoals beschreven in het subsidiebesluit heeft het project als doel het ontwikkelen van een andere organisatie van de jeugdhulpverlening en het vormgeven van een netwerkaanpak, die vertrekt van gedeelde verantwoordelijkheid voor alle kinderen en jongeren die tijdelijk niet thuis kunnen verblijven, om het huidige doorverwijsmodel te doorbreken.

De subsidie moet worden aangewend voor de volgende opdrachten:

- 1° Het doorbreken van de dynamiek van escalaties naar steeds meer gespecialiseerde en ingrijpende hulp door de gezamenlijke aanpak vroeger en op maat in trajecten in te brengen;
- 2° Het verzamelen van verschillende expertises in de jeugdhulp, ervaringsexpertise en expertise die gelinkt is aan de verschillende levensdomeinen van kinderen en jongeren, om flexibel in te zetten in trajecten;
- 3° Het herdenken van de aanpak en aanbod vanuit de ontwikkelingsnoden van de kinderen en jongeren die begeleid worden;
- 4° Het benoemen en signaleren van de beperkingen van het huidige regelgevende en administratieve kader, met het oog op het verduidelijken of bijsturen van het kader.

Het project loopt in zijn huidige vorm af eind december 2023. Conform de bepalingen in het subsidiebesluit vragen wij een inhoudelijke en financiële rapportage over de voorbije periode. Voor de inhoudelijke rapportage wordt gebruik gemaakt van onderstaande vragen. Graag ontvangen we de documenten tegen 31/03/2024.

De documenten worden gericht aan idealewereld@opgroeien.be

Identificatie

Projectnaam	DIW samenwerkingsverband Plan-Trekkers
Regio	1G1P regio De Plan-Trekkers
Contactpersoon	Penhouder Ons Kinderhuis – Sylvie Van Vugt Projectcoördinator – Els Steyls
Adres	Erfstraat 10, 3600 Genk
Telefoonnummer	089 36 26 20
e-mailadres:	sylvie.van.vugt@kinderhuis.net els.steyls@kinderhuis.net

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	1
Toelichting inhoudelijke rapportage	2
1. Voorstelling oplossingen	3
1.1 Atelierwerking	3
1.1.1 Toelichting visie en werking	3
1.1.2 Evaluatie acties 2023	5
1.1.3 Vooruitblik acties 2024	8
1.1.4 Bijdrage herdenken aanpak	8
1.2 Zinplekken	10
1.2.1 Toelichting zinplekkenvisie en drie luiken	10
1.2.2 Evaluatie acties 2023	12
1.2.3 Vooruitblik acties 2024	17
1.2.4 Bijdrage herdenken aanpak	18
1.3 Traumasensitief werken	19
1.3.1 Toelichting visie en werkwijze	19
1.3.2 Evaluatie acties 2023	22
1.3.3 Vooruitblik acties 2024	23
1.3.4 Bijdrage herdenken aanpak	24
1.4 Evaluatie en reflectie stuurgroep	24
2. Beperkingen huidig kader	27
3. Hulpverleningslandschap	30
4. Samenwerking I-Drops	33
5. Bijlagen	34

Toelichting inhoudelijke rapportage

We wensen een kritische reflectie op de voorbije periode. We krijgen graag een beeld van de oplossingen waarmee jullie geëxperimenteerd hebben (hoofdstuk 1). We vragen jullie vanuit deze benaderingswijze de onderstaande vragen te beantwoorden:

Op welke manier hebben deze bijgedragen tot het herdenken van de aanpak (hoofdstuk 1: 1.1.4, 1.2.4 en 1.3.4)?

Welke beperkingen van het huidige kader hebben jullie vastgesteld en wat zou moeten gerealiseerd worden om dit aan te pakken (hoofdstuk 2)?

Hoe ziet het hulpverleningslandschap er vandaag uit in jouw regio (Hoofdstuk 3)? Waar zit het verschil met de periode voor het project?

Bijkomend krijgen we graag zicht op de wijze waarop de samenwerking met iDrops jullie op weg geholpen heeft (Hoofdstuk 4).

1. Voorstelling oplossingen

Voortbouwend op de pitch en de kick-off van het project in 2021 (zie ook hoofdstuk 3.) zijn er in het traject met I-drops doorheen het voorjaar van 2022 een aantal voorstellen uitgedacht als mogelijke antwoorden op trajecten van jongeren die dreigen te blokkeren. In het najaar van 2022 is er door de stuurgroep gestemd en gekozen om verder aan de slag te gaan met de bouwstenen: ‘atelierwerking’, ‘zinplekken’ en ‘traumasensitief werken’. Het mooie van deze verschillende bouwstenen is dat ze complementair zijn aan elkaar.

Binnen **atelierwerking** gaan we op zoek hoe we onze aanpak kunnen herdenken en over organisaties heen onze expertise delen en inzetten in de concrete casussen. We willen vanuit deze casussen leren hoe we ons anders kunnen organiseren en samenwerken en mogelijke werkzame factoren of drempels in kaart brengen. Het **zinplekken** idee vertrok vanuit de visie en ervaring dat jongeren in leefgroepen nood hebben aan een ademplek, een plek waar ze mogen zijn los van ‘doelstellingen’. Nog al te vaak installeren we deze plekken pas wanneer de nood aan een time-out boven water komt, en dus een crisis of blokkering dreigt. We streven hierbij dus niet enkel naar een aanbod van zinplekken voor jongeren maar ook naar een bewustzijn rond het preventiever en meer op maat inzetten van deze plekken alsook een systeemverandering in het implementeren van deze visie in onze eigen werkingen. Deze bouwsteen werd onder andere door de jongeren zelf naar voren geschoven als noodzakelijk element.

We willen tot slot ook oog hebben voor de sleutelrol die onze teams spelen in de trajecten. Met de bouwsteen rond het **traumasensitief werken** willen we inzetten op het bieden van concrete handvaten aan onze medewerkers zodat we hen versterken om elk kind en elke jongere gepast te ondersteunen op maat van hun sociaal emotionele ontwikkeling en rekening houdend met de impact van trauma. We zijn op zoek gegaan naar een kader en visie die deze handvaten kan bieden en kwamen zo bij het traumasensitief werken uit.

Om een beeld te geven van de oplossingen waarmee we als pilootregio aan het experimenteren zijn, lichten we in de volgende subhoofdstukken elk van de bouwstenen verder toe en nemen we jullie graag mee in het verhaal van onze pilootregio. Een verhaal van veel dialoog, mooie samenwerkingen, elkaar beter leren kennen en onderzoeken hoe we tot een ideale wereld kunnen groeien voor onze jongeren.

1.1 Atelierwerking

1.1.1 Toelichting visie en werking

Atelierwerking vertrekt vanuit de visie ‘samen weten we meer’, of zoals ons Ideale Wereld moto luidt: ‘**van eiland naar wij-land**’. In de uitwerking steunt atelierwerking op de principes van positieve heroriëntering¹ en de dialogische sessie². Sleutelbegrippen zijn onder andere gelijkwaardigheid, vertragen, verbinding,... Met atelierwerking willen we zoeken hoe mogelijke barsten in het traject te lijmen om breuklijnen te voorkomen. We slaan hiervoor de handen in elkaar over organisaties heen omdat we geloven dat **trajecten niet exclusief door één organisatie gedragen** worden. We nemen ‘gedeelde verantwoordelijkheid’ in trajecten en trachten zo de dynamiek van escalaties naar meer ingrijpende hulp te doorbreken en hulp bij te schakelen in plaats van door te verwijzen.

¹ Ligand. (2009). *Positieve heroriëntering, een zoektocht naar existentieel en menselijk kader*. (Niet gepubliceerde cursustekst)

Ligand. *Positieve heroriëntering*. Geraadpleegd op 1 maart 2024, van <https://www.ligand.be/positieve-heroriëntering>

² Seikkula, J., & Arnkil, T. E. (2006). *Dialogical meetings in social networks*. Karnac Books.

Atelierwerking staat open voor alle vragen van en rond jongeren (in verblijf) in de Plan-Trekkers regio waarbij het gevoel leeft dat het traject dreigt vast te lopen. We kozen bewust om af te bakenen in casussen waar het spreekwoordelijk '10 voor 12' is in plaats van '5 na 12'. Hierin hebben de betrokkenen nog de energie en voelen ze nog de mogelijkheid om aan de slag te gaan. Het doel is om de eerste signalen te detecteren dat er 'zuurstof' nodig is en hier vervolgens bewust op inzetten. De hoop is op termijn collectief te groeien naar het tijdig (h)erkennen van deze signalen en hiernaar te handelen. De vaststelling is immers dat teams vaak tot het uiterste doorgaan en de neiging hebben om 'vol te houden' en daardoor pas hulp inschakelen als de elastiek breekt. Als organisaties hebben we de opdracht om aan te geven wanneer er teveel rek op de elastiek zit. Door deze **doelgroepafbakening** situeert atelierwerking zich 'voor' andere initiatieven zoals het hulpprogramma geblokkeerde ontwikkelingstrajecten waar de doelgroep wel al een blokkering op meerdere levensdomeinen betreft.

De werkgroep atelierwerking bestaat uit **referentiepersonen** samengesteld uit verschillende partnerorganisaties waarbij gestreefd wordt naar een afvaardiging binnen en buiten jeugdhulp. Op die manier trachten we verschillende **expertises te verknopen**. Deze groep referentiepersonen zijn de dragende en stuwende kracht van de atelierwerking. Zij hebben het mandaat vanuit hun organisatie om zich vrij te maken om anders (los van aanbod) te mogen denken. Ze vertrekken vanuit 'wat kunnen we in het hier en in het nu doen', vanuit de mogelijkheden. Iets 'toevoegen' in een traject vertrekt niet vanuit een tekort maar vanuit ondersteuning. Op die manier inspireren en stimuleren de referentiepersonen elkaar tot een **groeimindset**. Als atelierwerking hebben we vertrouwen en geloven we erin dat we iets voor elkaar kunnen betekenen (versus vanuit de expertpositie iets gaan 'overnemen'). We kennen een wisselwerking van geven en nemen, in het ene traject brengen we iets binnen, in het andere traject voegen anderen iets toe aan onze werking.

De atelierwerking wordt momenteel getrokken door de **plancoördinator** die in het voorjaar van 2023 aangeworven werd voor deze functie (zie functieprofiel bijlage A). In het proces van dit pilootproject en in het uitbouwen van een stevig 'atelierfundament', is de plancoördinator de spilfiguur. Hij gaat vanuit zijn **neutrale en verbindende houding in dialoog** met alle betrokkenen zowel op casusniveau als naar de werkgroepleden atelierwerking. In "de ideale wereld" wordt de plancoördinatorrol overbodig en gaan organisaties en/of de reeds bestaande structuren zelf deze rol vervullen. In twee toekomstige casussen (start maart 2024) zullen referentiepersonen vanuit de atelierwerking voor de eerste keer ook mee ingezet worden in deze rol (zie 1.1.3 Vooruitblik acties 2024).

De plancoördinator en referentiepersonen komen (ongeveer maandelijks) samen tijdens **dialogische sessies** onder procesbegeleiding van de plancoördinator. Hierbij wordt er tijd gemaakt om enerzijds de stand van zaken rond de casussen waar atelierwerking betrokken is te overlopen (ter ondersteuning van de plancoördinator) en anderzijds praktische of strategische acties rond visie, netwerk, drempels en werkzame factoren samen vorm te geven.

Wanneer er een vraag naar atelierwerking bij de plancoördinator komt (via de betrokken referentiepersonen of via jeugdhulpregie) zal er systematisch **gestart** worden **met een kennismakingsgesprek met de jongere** en de referentiepersoon die de vraag stelt. We kozen binnen atelierwerking bewust om niet met een aanmeldformulier te werken. Dit vertrekt immers eerder 'instrumenteel' en vanuit het aanbodsdenken en werkt de 'doorverwijsmentaliteit' mogelijks in de hand. We willen betrokken hulpverleners en belangrijke personen uit de context van de jongere in de mate van het mogelijke maximaal betrokken houden. Daarnaast geeft deze keuze ons meer garanties dat de regio ook effectief bij de jongere ligt en deze inbreng heeft. We willen hiermee aanzetten tot in verbinding gaan, en spreken met de jongere over zijn traject. Zij moeten meegenomen worden in wat een atelierwerking zou kunnen betekenen voor hen. Door dit als voorstel te brengen, geef je de jongere inbreng. Hier zijn parallellen te trekken met de visie vanuit positieve

heroriëntering waar vertrokken wordt vanuit een eerste bezorgdheid die besproken wordt met de jongere en zijn context.

Een van de basisprincipes voor atelierwerking is dat we na dit kennismakingsgesprek niet starten zonder **akkoord van de jongere**. Wanneer er een akkoord is, volgt een uitgebreide vraagverheldering met alle betrokkenen (meer info over de vraagverheldering en mogelijke vervolgstappen zie steekkaart bijlage B). In één traject waar de jongere niet akkoord ging met atelierwerking maar het leefgroepeteam wel met zorgen zat, is er vanuit atelier gezocht naar andere out of the box mogelijkheden. Hierbij is er door de plancoördinator een teamondersteunend traject gestart dat vertrok vanuit dezelfde vraagverhelderingsgesprekken. We verplaatsen onze focus hierbij dus van micro naar mesoniveau om overstijgend aan de specifieke casusvraag wel ondersteuning te kunnen bieden om verdere breuken te voorkomen.

Dit zegt meteen ook iets over hoe we atelier als visie vorm gegeven hebben. We kozen bij de start om atelier **niet in een te strak kader of procedure** te gieten om het zoveel mogelijk fluide en op maat te kunnen inzetten. We vertrekken van de wens van de jongere zonder te garanderen dat we deze wens kunnen vervullen maar wel met het engagement dat we samen willen zoeken naar hoe we hier zo goed mogelijk naartoe kunnen groeien. Meer informatie over de rollen en de ankerpunten van atelierwerking is terug te vinden in de steekkaart atelierwerking (zie bijlage B). Aangezien we het niet beter kunnen overbrengen hebben we de betrokkenen zelf aan het woord gelaten over hun ervaring met atelierwerking en dit gedocumenteerd aan de hand van een filmpje. Verneem deze ervaringen uit eerste hand via volgende link [Betrokkenen atelierwerking-720p30.mov](https://www.youtube.com/watch?v=720p30) (gedeeld met toestemming van de betrokkenen).

1.1.2 Evaluatie acties 2023

Atelierwerking is na aanwerving van de plancoördinator in maart 2023, van start gegaan met de eerste casussen vanaf begin april. Figuur 1. toont een samenvattend overzicht van de trajecten waarin atelier betrokken is sinds de start in april 2023 met hun respectievelijke contacttijd (voorbereidings- en verplaatsingstijd niet meegerekend).

Fig. 1. Overzicht casussen atelierwerking periode 1/4/23 – 29/2/24

Organisatie	Leeftijd	Start	Traject	Status	Contacttijd
Junitas (De Weijers)	14 (bij start)	4/4/23	Terug iets actiever opgevolgd o.w.v. verwickelingen, met atelier afgesproken traject wordt wel verder gezet	Opvolgen	45 u
Junitas (Jongenstehuis)	15	8/5/23	Betrokkenen zelf aan de slag en beweging mogelijk	Afgerond	9,7 u
Ons Kinderhuis (De Route)	17	25/7/23	Geen vraag vanuit jongere – teamondersteuningstraject	Actief	15,3 u
Covida	/	8/23	Afgerond na vraagverheldering – vraag sluit niet aan bij atelierwerking	Afgerond	3,4 u
Junitas (Jongenstehuis)	15	1/9/23		Afgerond	14,4 u
Bethanië (Hasselt)	12	4/10/23	Vraagverheldering met alle betrokkenen, jongere in tussentijd in opname extern binnen GGZ	Actief	15 u
Junitas (De Weijers)	11	18/10/23	Afgerond na vraagverheldering	Afgerond	1,1 u
Bethanië (Genk)	14	2/11/23	Afgerond na vraagverheldering	Afgerond	3,4
Jeugdzorgcentrum	16	1/12/23	Vraagverheldering lopende + atelier verbinding gezien wissels in betrokken hulpverlening en consulent	Actief	19,2 u
Huize Sint-Augustinus	16	2/2/24	Vraagverheldering lopende	Actief	3,8 u
Ons Kinderhuis (De Regenboog)	Team	7/2/24	Teamondersteuning gevraagd o.w.v. moeilijke periode in contact meerdere jongeren.	Actief	4,4 u

Daarnaast werden er rond 3 casussen een vraag naar atelierwerking gesteld vanuit de organisatie en consulent en vanuit jeugdhulpregie om mee te denken maar kende dit geen vervolg in atelierwerking.

Ter evaluatie van de eerste fase van het project vulden de werkgroepleden een bevraging in. Figuur 2 toont de SWOT-analyse op basis van de antwoorden op deze bevraging en brengt daarmee de sterkte en uitdagingen in beeld.

Fig. 2. Overzicht evaluatie atelierwerking 2023 door de werkgroep

<p>Sterkte</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vragen zijn diverser – vanuit verschillende voorzieningen - Iemand ‘vanop afstand’, neutrale facilitator - Stilvallen, ruimte geven (verruimen) - Gelijkwaardigheid, ieders stem betrekken - Perspectief jongere - Brengt verbinding door samen te komen met de verschillende referentiepersonen - Duidelijk kader gezet (aanstelling plancoördinator) - Samen denken, zoeken, delen, out of the box denken - Methodiek/dialogische - Werkt in 2 richtingen: Vanuit atelier naar praktijk - vragen die komen leiden tot in atelier stappen 	<p>Zwakte</p> <ul style="list-style-type: none"> - Atelierwerking is nog weinig verbonden met het bestaande netwerk – positionering t.a.v. andere werkingen - Meer richting bepalen: waar wel en niet mee bezig zijn/op inzetten - Samenkomsten vragen veel in de veelheid - Tijdsintensieve werkvorm – meer casussen - Partners buiten jeugdhulp nodig om te versterken
<p>Opportunities</p> <ul style="list-style-type: none"> - Plancoördinator inschakelen als soort facilitator bij patronen maar nog niet ingezet op ‘hulp bijschakelen’ over organisaties heen - Nieuwe visie en taal verwerven in bestaande processen en manieren van omgaan met kinderen, jongeren en hun families - Gedachtegoed en basishouding blijven verspreiden – deze houding wordt als waardevol gezien; zicht krijgen op hindernissen waarom deze basishouding in de praktijk niet altijd toegepast wordt. - Blijvend op zoek gaan naar nieuwe partners en andere diensten naast de plancoördinator inzetten. - Zoeken naar structurele verankering - Regio vergroten, meer voorzieningen kansen geven casussen in te brengen - Train de trainer ‘plancoördinator’? 	<p>Bedreigingen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vele projecten vragen veel – nood aan afstemming - Verduurzamen in het hulpverleningslandschap - VAPH mee trachten te betrekken - Wat is er nodig om te kunnen bijschakelen ook over sectoren heen? - Uitdaging om met voldoende (ruime) partners aanwezig te zijn

Wat leren we nu uit de voorbije 10 maanden waarin atelierwerking operationeel is:

1. *Als hoofddoel voor 2023 hadden we vooropgesteld om in **minimaal 6 casussen** aan de slag te gaan vanuit atelierwerking met een voorziene opstart van 3 casussen voor de zomer en 3 casussen in het najaar. Dit doel is behaald.*

We zien daarbij dat atelierwerking in de praktijk een andere vorm aanneemt dan initieel in de ontwerpfase van de oplossing uitgedacht. We voorzagen aanvankelijk een korte doorlooptijd van casuselectie tot het komen tot een eerste atelierbijeenkomst met alle betrokkenen om een samenwerkingsplan op te stellen. Het idee was daarbij om hulp bij te schakelen vanuit andere referentiepersonen en voorzieningen en dit op te nemen in dit samenwerkingsplan.

Hiervoor voorzagen we in 2023 een royaal budget in de projectbegroting om dit bijschakelen waar nodig van bijkomende financiering te voorzien zodat ‘de financiële drempel’ in dit leerexperiment zou wegvallen. We rekenden aan maximaal 25 000€ per traject voor 6 trajecten in 2023 waarbij deze middelen maximaal ten behoeve van het traject ingezet zouden worden, minimaal naar loonkost met als uitgangsprincipe dat wat via reguliere middelen kan, niet via projectfinanciering zou betaald worden. We kozen voor een financieringswijze geïnspireerd op deze van het intersectoraal zorgnetwerk die flexibel inzetbaar en afgewogen kon worden per traject. (Zie bijlage C: financiering atelierwerking voor meer toelichting bij de uitgangsprincipes van mogelijke financiering).

Zoals eerder aangegeven legden we atelierwerking niet vast in een strak kader en daarom spraken we af dat bovenstaande financieringsvorm bijgestuurd zou worden doorheen het proces. Zo merken we nu in de praktijk dat het bijschakelen van hulp en het inzetten van bijkomende financiering nog niet aan de orde was. (Dit is tevens een van de verklaringen – naast afgewogen omgaan met de projectmiddelen – waarom we in onze pilotregio eind 2023 nog veel projectbudget overhadden). Een werkzame factor blijkt hier om

de tijd en ruimte te nemen voor een uitgebreide vraagverheldering en het in verbinding en dialoog gaan met alle betrokkenen (zoals figuur 1 toont is er ruim ingezet op contacttijd). In een aantal casussen heeft dit er voor gezorgd dat de voorziening en betrokkenen zelf verder aan de slag konden.

Een kritische reflectie hierbij is dat we door zo preventief aan de slag te gaan in casussen, nog geen ervaring opgedaan hebben in het intersectoraal bijschakelen van hulp. Hierin willen we in 2024 ervaring opdoen. Een idee dat in de komende periode verder vorm gegeven zal worden is om te onderzoeken of we een atelierwerking kunnen opzetten rond één of enkele casussen van jongeren die in een voorziening verblijven en op de wachtlijst staan voor een OBC. Vaak zijn dit de casussen waarbij voorzieningen aangeven niet de 'gepaste' omkadering te kunnen aanbieden en waarrond we mogelijk versterkend kunnen bijschakelen in functie van het voorkomen van breuklijnen. De plancoördinator zal in afstemming met jeugdhulpregie, de betrokken referentiepersonen en jongeren deze mogelijkheden verkennen.

2. *Het doel was (en is) om de **ateliervisie** als een olievlek te **verspreiden** in de regio. Hiervoor zetten we in op **sensibilisering** en werkten we met referentiepersonen. Dit doel is deels gerealiseerd en hier wordt verder op ingezet.*

We willen dit netwerk van referentiepersonen zo divers mogelijk maken en zetten dan ook voortdurend in op het uitbreiden en meer diverser maken van dit atelierennetwerk (zie bijlage D voor een overzicht van de atelier partners) via sensibilisering en bekendmaking in de regio. Een opdracht voor de referentiepersonen is om hun voorziening mee te nemen in de visie van atelierwerking. Zij hebben hierdoor een 'interne' (binnen de eigen organisatie) en een 'externe' opdracht naar de atelierwerking en de casussen toe. Daarnaast dienen we in 2024 zeker in te zetten op het betrekken van onder andere VAPH partners maar ook uitdagers buiten de hulpverlening. Onder uitdagers verstaan we personen die:

- o geen link hebben met jeugdhulp maar die wel heel out of the box kunnen denken vanuit een ander kader
- o discreet omgaan met gedeelde informatie
- o een perspectief binnen kunnen brengen vanuit hun bril (professioneel en non-professioneel) en ons uitdagen op een andere manier te denken
- o in verschillende fases van het proces betrokken kunnen worden
- o die nieuwsgierig zijn en ons uitdagen door middel van een nieuwsgierige vraagstelling zonder waardeoordeel
- o aansluiten zonder dat we helemaal voorschrijven wat we van hen verwachten.

Een bewuste keuze was om de uitleg over het project en atelierwerking in de leefgroepen zelf te brengen zodat zowel jongeren als medewerkers op de werkvloer voeling hiermee konden krijgen. Het idee van atelierwerking moet immers gekend en gedragen worden door de voorzieningen. We merkten daarbij dat de teams 'in het werkveld' weinig wisten over het project of atelierwerking. Daarnaast werd er snel gezocht naar het 'hokje' waarin atelierwerking past terwijl we dit net proberen te vermijden door dit niet te strak te omlijnen en daardoor mogelijkheden uit te sluiten of opnieuw een 'aanbod te definiëren'. We merken dat de organisaties die reeds eerste ervaringen met atelierwerking opdeden groeien in vertrouwen en sneller geneigd zijn nieuwe vragen te stellen.

Naast teamtoelichtingen ontwikkelden we voor verdere bekendmaking van atelier materiaal om te verspreiden (o.a. steekkaart atelier, het filmpje met betrokkenen aan het woord). We spraken ook diverse partners die niet meteen zelf instapten in atelierwerking (SIT-werking vanuit vzw Stijn, GGZ partners bij Noolim, 1G1P samenwerkingsverband, cliëntvertegenwoordigers,...) en zetten we in op bekendmaking via netwerkfora en het Opgroeien congres.

3. *Het doel was (en is) om de referentiepersonen **maandelijks** te laten **samenkomen** om de nodige verbinding, dialoog en veiligheid te creëren. Dit doel is deels gerealiseerd en hier wordt verder op ingezet.*

Aan een casus is steeds een team verbonden waar een teamdynamiek zit die ook dreigt te blokkeren. Een belangrijke randvoorwaarde is daarom dat er voldoende onderlinge **veiligheid** moet zijn om met elkaar te delen. Doorheen 2023 hebben we daarom ook ingezet op maandelijkse bijeenkomsten zodat de referentiepersonen elkaar beter leren kennen. Dit is een proces dat tijd vraagt en waar een soort cultuur dient opgebouwd te worden. Dit veronderstelt ook dat men als referentiepersoon binnen atelierwerking **bereid is om met elkaar te delen**. Dit steunt eveneens op de **voorwaarden van 'de dialoog'**: 'basisvertrouwen', 'als mens ontmoeten', 'tijd en ruimte maken', 'vertrekken vanuit het niet weten'. Het veronderstelt dat men afstand doet van het 'strategisch' denken en spreken.

1.1.3 Vooruitblik acties 2024

Volgende acties hebben we vooropgesteld voor het komende projectjaar:

- Verder inzetten op ervaringen op casusniveau teneinde verder in te zetten op de werkzame factoren en de atelierwerking verder uit te bouwen. Daarmee gepaard gaan verder in kaart brengen van de drempels die maken dat we deze basishouding en werkzame factoren niet altijd in de praktijk kunnen brengen.
- Ervaring opdoen in het intersectoraal bijschakelen van hulp in ateliertrajecten en onderzoeken of dit kan in casussen van jongeren die residentieel verblijven en geïndiceerd zijn voor een OBC.
- Verder inzetten op sensibilisering en verduurzaming van atelierwerking en de rol die de plancoördinator nu opneemt: Onderzoeken wie kan deze rol van neutrale, verbindende persoon opnemen. Idealiter implementeren we deze rol in de bestaande structuren.
- De mogelijkheden ter opschaling 'atelierwerking' verkennen door onder andere inschakeling van referentiepersonen die versterkend aan de slag gaan in een andere organisatie, ondersteund door de plancoördinator. (Eerste proeftrajecten hiertoe gepland vanaf maart 2024)
- Verder inzetten op de groei en het verbreden van het ateliernetwerk met referentiepersonen uit o.a. VAPH en uitdagers uit o.a. vrijetijd, YAR coaches, ervaringsdeskundigen...

1.1.4 Bijdrage herdenken aanpak

Daar de brainstormfase en de aanloop naar de implementatie van de bouwstenen ruim 2022 in beslag nam, spreken we vooral over 2023 als experimenteerjaar en is de periode vooralsnog beperkt om grote conclusies te trekken. Uit de eerste ervaringen met atelierwerking merken we wel een aantal werkzame factoren die we verder willen onderzoeken en onderbouwen doorheen 2024. We trachten deze hierbij in beeld te brengen:

1. *Tijd nemen om in dialoog en contact te treden*

Binnen atelierwerking merken we dat dit mee een van de voornaamste factoren is om terug tot beweging te komen in een situatie die dreigt vast te lopen. Niet mee in het tempo stappen van 'de paniek of chaos' en zelfs **durven vertragen** wanneer crisis dreigt. We zetten in op het gepaste tempo om zicht te krijgen op de situatie en blijven inzetten op dialoog ook wanneer bezorgdheden of moeilijkheden spelen. In de dialoog benoemen we de zaken vanuit verbinding en zorg in plaats vanuit 'dwang of autoriteit' en gebruiken hierbij een andere taal.

2. Ruimte nemen

We hebben niet altijd de ruimte in het begeleidingswerk om 'de tijd te nemen'. De veelheid aan opdrachten en uitdagingen die op een team afkomen om de operationele werking uit te voeren staan de tijd voor dialoog en contact met elkaar in de weg. Er moet ook tijd en ruimte zijn om er nog over na te denken, soms zijn we te laat met het bekijken van een casus en is er weinig ruimte om nog te vertragen. Ruimte nemen en ruimte geven aan een team om te vertragen en daardoor terug lichtpunten te zien. In het herdenken van de aanpak staan we voor de uitdaging hoe we hier meer tijd voor kunnen maken.

3. Neutrale verbindingspersoon

Een van de werkzame factoren van atelierwerking is de rol van de plancoördinator als neutrale verbindingspersoon. Vanuit **onbevangenheid** ergens instappen met een 'open geest'.

4. Zich gehoord voelen

Een van de werkzame factoren van atelierwerking die steeds uit de evaluaties van de betrokkenen naar voren komen is dat ze zich gehoord voelen. In heel wat van de aangemelde casussen is het perspectief niet meer helder voor de jongere o.w.v. diverse factoren (langdurig traject, wissels,...). Met atelierwerking trachten we **de stem en de wens of het verlangen van de jongere** terug centraal te stellen en het engagement aan te gaan om samen de mogelijkheden te verkennen. Het zich gehoord voelen is ook een sleutelement voor de betrokkenen uit de context, maar daarnaast ook van de begeleiders in soms uitdagende trajecten.

5. Vertrouwen en betrouwbaarheid

Vertrouwen en betrouwbaarheid zijn cruciale zaken. Iemand loslaten is vertrouwen geven en aanwezig blijven is eveneens vertrouwen geven. Het is zoeken naar gepast afstand nemen en vasthouden.

6. Gelijke menselijke waardigheid

Regie bij de cliënt heeft te maken met vertrekken vanuit gelijke menselijke waardigheid en op die manier bij elkaar komen zodat mensen tot 'echt' spreken komen. We dienen de omstandigheden te creëren voor jongeren om hun vermogen om zelf initiatieven te nemen aan te boren. Binnen atelierwerking streven we naar de regie 'zo maximaal mogelijk' bij de cliënt en vertrekken we vanuit 'hoe blijf je mee betrokken en kan je mee beslissen'. Dit geeft keuzevrijheid maar ook verantwoordelijkheid voor bepaalde keuzes. **Ieders verhaal komt aan bod en is evenveel waard** om tot de gelijkwaardige positie te komen. Gelijkwaardigheid kan een uitdaging zijn wanneer we grenzen stellen vanuit zorg en wanneer een jongere gedrag toont dat afgrenzing vraagt. Toch blijven we streven naar die basishouding van 'gelijke menselijke waardigheid'.

7. Aan de slag gaan met de interne cultuur van organisaties en teams

We stellen vast dat teams ver gaan in het blijven 'dragen en blijven stretchen'. Vanuit bestaande structuren, sterk verankerde strategieën en daarbij ontwikkelde verwachtingspatronen en een groot gevoel van verantwoordelijkheid blijven teams, begeleiders en organisaties eigen grenzen verleggen. Hierdoor wordt er vaak lang gewacht. In dat lange wachten of het niet duidelijk zichtbaar krijgen van noden ontstaan nieuwe barsten, die op hun beurt zorg en aandacht vragen. We willen **aan de slag gaan met de interne cultuur** o.a. door preventief meer lijnen uit te zetten alvorens het blokkeert. Parallel stretcht de jongere zich immers ook. Als zoiets een evidentie wordt in de cultuur, gebeurt dit de volgende keer opnieuw. Onder 'dit is niets voor ons' speelt vaak 'we weten eigenlijk niet hoe we dit best aanpakken'. We kunnen soms echter wel verder met een 'barst' en zo een harde breuk vermijden. Er wordt veel ingezet op de '5 na 12' trajecten, met atelierwerking willen we bewegen naar '10 voor 12' trajecten en hier moeten we een cultuur rond creëren. We kijken o.a. naar de referentiepersonen om zoveel mogelijk te delen en hier anders rond gaan

denken. Het is nodig om ook hierrond te vertragen in organisaties in functie van de toekomst van de jongere.

8. *Bruggen bouwen*

De vaststelling is dat voorzieningen elkaar (in het bijzonder over sectoren heen) niet zo goed kennen. Daardoor weten voorzieningen ook niet altijd (tijdig) bij wie ze terecht kunnen en vinden ze elkaar niet. Doormiddel van de referentiepersonen hebben we in de diverse voorzieningen een partner die mee bruggen maakt zowel intern als extern. Door in te zetten op **korte lijnen en elkaar beter te leren kennen** verlagen we de muurtjes tussen de organisaties. Dit netwerk van partners is een toegevoegde waarde maar vraagt wel een investering.

9. *Teamondersteuning*

Vastgelopen trajecten hebben ook te maken met teams die vastlopen. **Zelfzorg gaat vooraf aan het bieden van zorg** (aan de jongeren) en daarvoor moeten we een platform creëren. Onze teams moeten 'gezond' zijn om onze jongeren te kunnen begeleiden. Consulanten worden vaak gevraagd om 'eens mee te denken' in situaties waarin teams 'vastzitten'. Met atelier denken we na hoe we terug 'zuurstof' kunnen brengen in een situatie en nieuwe energie brengen. Het beeld van de gestolde was spreekt hier 'wanneer we het vlammetje aandoen, brengen we terug beweging'. Bij elk geblokkeerd traject dienen we verder te kijken dan de jongere, ook naar het gezin/netwerk maar ook naar het team en wat we daar te betekenen hebben. Zo krijgen we meer zicht op het geheel en wat iedereen daarin nodig heeft.

10. *Geen procedureel kader*

Out of the box denken betekent ook niet blijven staan in wat we gewoon zijn te doen, onszelf een spiegel voorhouden en uit patronen stappen. Dit out of the box denken in de praktijk brengen is vaak een uitdaging. Atelierwerking moedigt ons aan **los te komen van het denken vanuit 'structuren'**. Door niet aan een strak kader (of aanbod) gekoppeld te zijn, biedt dit de mogelijkheid om makkelijker buiten de lijntjes te kleuren. Als richtinggever blijven we ons baseren op het gedachtengoed van de positieve heroriëntering en de dialogische sessies.

Als samenvattende conclusie kunnen we stellen dat atelierwerking in het herdenken van de aanpak vooral bijdraagt door in te zetten op bovenstaande werkzame factoren die deel uitmaken van een gedachtengoed en **basishouding**. We achten deze basishouding als waardevol en gaan er vanuit dat we deze uitdragen binnen de hulpverlening. Toch blijkt in de praktijk dat we door diverse factoren er niet altijd in slagen hiertoe te komen. Met atelierwerking geven we de incentive om hierin te blijven investeren, en staan we elkaar hierin bij.

1.2 Zinplekken

Na de brainstormfase (zomer 2022) hebben we onze uitgedachte 'oplossingen' voorgesteld aan een groepje jongeren (via vzw Homie) en hun ervaringen in jeugdhulp bevraagd. Zij zetten de bouwsteen zinplekken overtuigd op nummer één als verder uit te werken bouwsteen binnen dit project. Ze lichtten toe dat ze in hun eigen traject de noodzaak en het gemis aan **een plek om gewoon te mogen 'zijn'** ervaren hebben. Een extra stimulans voor de stuurgroep om deze bouwsteen mee te nemen in het pilootproject in onze regio.

1.2.1 Toelichting zinplekkenvisie en drie luiken

In het najaar van 2022 gingen de leden van de werkgroep onderwijs-welzijn op exploratie bij diverse partners en zingevende initiatieven en kwam de visie op een zinplek tot stand. Wanneer een traject vastloopt, wordt vaak gebruik gemaakt van een time-out. Dit aanbod kan weliswaar tijdelijk ademruimte

geven maar brengt niet altijd duurzame verandering teweeg. Ondanks de mooie initiatieven heeft de term time-out daarnaast soms een negatieve connotatie. Met zinplekken dromen we van **zingevende, inspirerende, ademplekken voor jongeren**.

Een zinplek is in de eerste plaats een oase van **rust en veiligheid**. Het biedt een scala aan **activiteiten die** niet verplicht zijn, maar eerder **inspireren en betekenis geven**. Elk zinplekje is uniek en juist die diversiteit maakt ze waardevol en krachtig. Het hoofdoel van een zinplek is een plek waar jongeren **zichzelf kunnen zijn**, inspiratie kunnen vinden en zichzelf kunnen activeren zonder de druk van vastgestelde verwachtingen. Het is bedoeld als een plek waar ze informeel kunnen leren, **contacten** kunnen leggen en hun omgeving kunnen verkennen, eerder **gericht op collectieve ervaring** dan puur op het individuele stuk.

“...Het zijn plekken waar niet keuze, maar blootstelling aan iets centraal staat, waar het niet gaat om behoefte te identificeren en hulp te bieden bij het realiseren daarvan, maar waar de wereld gepresenteerd wordt en ontsloten wordt **op zo een manier dat die wereld tot leven wordt gewekt en dus interesse gevormd wordt**, niet iets dat ik kies maar dat mij aantrekt en van mij vereist van de juiste maat te vinden, **iets dat wij delen en dus niet wordt meegedeeld.**” (Masschelein, J. 2020)³

Overtuigd van deze bouwsteen en doordrongen van deze visie als werkgroep was het in de volgende fase eind 2022 nodig om deze te implementeren in de praktijk. We vertrokken vanuit het gegeven dat elke voorziening samenwerkt met één of enkele zinplekken, soms minder gekende ‘verborgen parels’. Verder was er echter weinig zicht op de totale zinplekken capaciteit in de Plan-Trekkersregio of in de provincie. We stelden onszelf als doel om een **duurzaam netwerk van zinplekken** uit te bouwen. Een netwerk dat onze visie deelt, waar we wederzijds vertrouwen mee opbouwen en waar we als samenwerkingsverband beroep op kunnen doen.

In maart 2023 wierven we een afstemmingsregisseur zinplekken aan met als doel om de zinplekken actief te exploreren, in kaart te brengen en tot een netwerk te vormen (voor uitgebreide rolomschrijving zie bijlage F: functieprofiel afstemmingsregisseur). De **afstemmingsregisseur is de brugfiguur** tussen de verschillende zinplekken en de voorzieningen en zoekt naar een geschikte match tussen jongeren en zinplekken (zie bijlage G ID-fiche zinplekken). Via deze casussen willen we verder onderzoeken hoe zinplekken maximaal kunnen bijdragen ter voorkoming van het vastlopen van het traject in de leefgroep of ruimer.

We kozen voor deze rol bewust voor iemand met een eigen zinplek en een achtergrond binnen onderwijs om ervaring en expertise te verknopen. Als eerste aanzet tot in kaart brengen en het vormen van een zinplekennetwerk organiseerden we in het voorjaar van 2023 twee ontmoetingsmomenten om zinplekken samen te brengen. We wendden deze momenten ook aan om de werkzame factoren (zie verder bij 1.3.4) maar ook de drempels van dergelijke zinplekwerkingen en de samenwerking met voorzieningen te onderzoeken.

Daarnaast onderzochten we ook waar jongeren in een zinplek naar op zoek zijn tijdens een **co-creatie workshop met jongeren** op de zinplek Op’t Heeseinde. Veelzeggender dan de workshop waarin de jongeren hun ideale zinplek moesten vormgeven en omschrijven, was hun interactie met de omgeving en de zinplek zelf. De locatie, het omgaan met de dieren, de rust, het op eigen tempo aan de slag mogen gaan met een alpaca op het parcours bracht een mooie dynamiek op gang en toondes meteen de

³ Masschelein, J. (2012) *Waar staat de jeugd in 2020? De nood aan ‘pedagogische plekken’*. KULeuven – tekst van een lezing voor het Staten Generaal Bijzondere Jeugdhulp in het Vlaams Parlement 18 juni 2012.

kracht van een zinplek. Via volgende link [230421.getuigenis jongere zinplek.mp4](https://www.vlaanderen.be/230421.getuigenis-jongere-zinplek.mp4) getuigt een jongere over zijn ervaring tijdens deze namiddag (gedeeld met toestemming).

Overtuigd van hoe krachtig een zinplek ervaren wordt door jongeren bracht de werkgroep er midden 2023 toe om met een tweede luik aan de slag te gaan. Aanvullend op het zinplekken netwerk wouden we onszelf uitdagen om de werkzame factoren te implementeren in onze eigen werkingen. De vaststelling is immers dat het borgen van een succesvol traject van jongeren op een zinplek of in time-out, vraagt om interventies in de patronen van een leefgroep. Als iedereen zich anders ‘zet’, creëer je nieuwe verhoudingen. We stelden onszelf als bijkomend doel om te onderzoeken hoe **de zinplekfilosofie binnen te brengen en te integreren in hoe leefgroepen georganiseerd zijn**. Hiertoe zetten we een leerexperiment op poten binnen leefgroep Het Jongenstehuis (leefgroep van Don Bosco Vlaanderen – Junitas) onder begeleiding van een procesbegeleider (voor een uitgebreide omschrijving van de opdracht, zie bijlage H functieprofiel procesbegeleider). De bedoeling is om de ‘lessons learned’ (zie bijlage I voor meer informatie) uit dit leerexperiment om te zetten naar verbetertrajecten in de desbetreffende leefgroep alsook te vertalen naar andere werkingen en organisaties.

Voortbouwend op de mooie eerste ervaringen in trajecten van jongeren op zinplekken, maar ook de vaststelling dat er niet voor elke jongere een gepaste zinplek in het aanbod zit - met name hoe jonger, hoe beperkter het aanbod – kwamen we tot de goesting om een **regionale zinplekwerking** op te richten. Het doel hierbij is de drie zinplekluiken en het proces van de voorbije 2 jaren verknopen tot 1 centrale werking. De zomer en het najaar van 2023 stonden ruimschoots in het teken van het onderzoeken van dergelijke werkingen zoals De Knoop, Recharge, Vonk,... De mooie (samen)werkingen die in andere provincies uitgebouwd zijn kenden voornamelijk geen gevolg in Limburg. Hier willen we met deze zinplekwerking op inspelen. Eind 2023 werkte de afstemmingsregisseur samen met de partners uit de werkgroep aan een mooie onderbouwing van een dergelijke Limburgse werking. Alle informatie hierover staat overzichtelijk neergeschreven in de **conceptnota** (zie bijlage J). Daarnaast gebeurde bij de start van 2024 de verspreiding van de vacature voor zinplekwerkers (zie functieprofiel in bijlage K) en de aanwerving. De operationele uitwerking gaat van start in maart 2024 om tegen mei 2024 de eerste jongeren in begeleiding te hebben.

1.2.2 Evaluatie acties 2023

Volgende SWOT-analyse geeft een beeld van hoe het proces in 2023 door de werkgroepleden ervaren werd.

Fig. 3. Overzicht evaluatie zinplekken 2023 door de werkgroep

<p>Sterkte</p> <ul style="list-style-type: none"> - De nieuwe zinplek uitwerken en de conceptnota! - Duidelijke stappen gezet in de 3 luiken van de werkgroep - Geheel krijgt vorm – 3 luiken samen vormen een sterk geheel in de uitrol van deze visie - Brede verkenning van mogelijkheden rekening houdend met de 3 sporen 	<p>Zwakte</p> <ul style="list-style-type: none"> - Netwerk op een kaart plaatsen – visualiseren - Beperkte vertaling naar casusniveau - Breed rekening houden maakt dat knopen doorhakken soms uitblijft. Beslissen en er voor gaan. Blijven rekening houden met alle indicatoren is vertragend.
<p>Opportunities</p> <ul style="list-style-type: none"> - Eerste conclusies uit experiment in leefgroep – verder implementeren naar andere leefgroepen - Vertaling richting casusniveau - verder inzetten op casusgerichte praktijken en daarop verder bouwen en leren - Ontmoetingsmomenten met netwerk onderhouden en netwerk verruimen en diverser maken - Eigen zinplekwerking – lange termijn/bewaken van continuering in de toekomst - Richten op onderwijs/welzijn en kruispunt vrijetijd en welzijn - Regio en doelgroep: verder uitbreiden en niet enkel focussen op Plan-Trekkres en verblijf - Begeleiders laten proeven/ervaren, ‘learn by doing’ 	<p>Bedreigingen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verduurzaming in het hulpverleningslandschap - Onderwijs nog weinig betrokken

Onderstaand trachten we per zinplekluik een omschrijving te geven van de gestelde doelen en acties met hun realisaties (zie hiervoor ook bijlage L, businessscanvassen zinplekken per luik). Aangezien luik 2 en luik 3 toegevoegd werden naarmate het proces met de werkgroep vorderde is de evaluatieperiode daar beperkt en dienen we hierop zeker nog verder te bouwen in 2024.

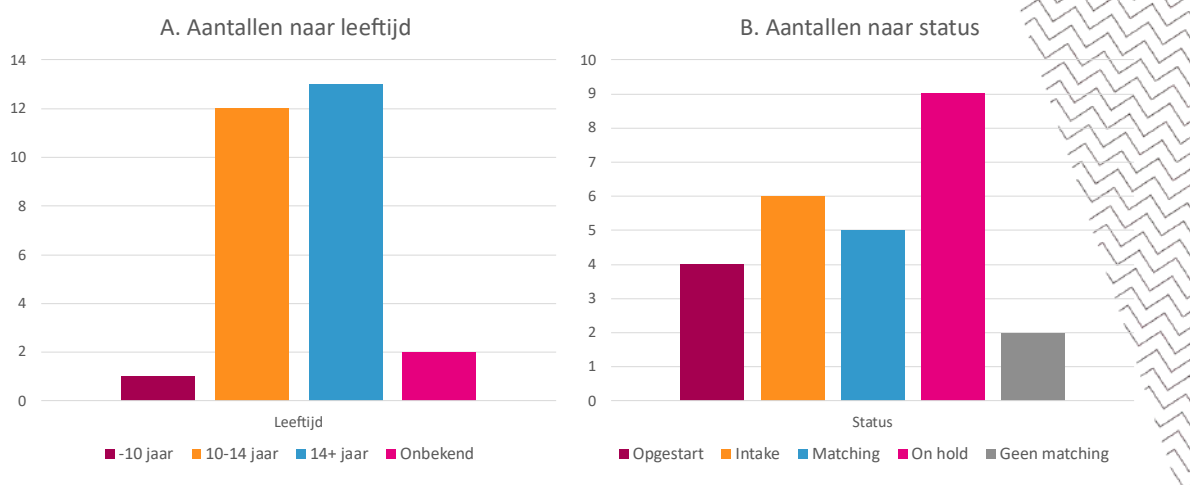
Luik 1: zinplekken netwerk

1. Doel: een netwerk van zinplekken die zin hebben en zin geven is duurzaam uitgebouwd.

In functie van bovenstaand doel ondernamen we volgende acties:

- Aanwerving **afstemmingsregisseur** als trekker in het realiseren van het zinplekken netwerk en als brugfiguur in casussen en op netwerkniveau tussen de zinplekken, voorzieningen en de werkgroep. *(gerealiseerd)*
- **Cocreatie workshop met jongeren** ter onderzoek wat een zinplek voor hen kan betekenen. *(gerealiseerd)*
- **Ontmoetingsmomenten voor zinplekken** organiseren om deze samen te brengen. *(deels gerealiseerd en behouden)*
In het voorjaar van 2023 werden er twee ontmoetingsmomenten georganiseerd. De bedoeling is om hier in 2024 op verder te bouwen, gelinkt aan de uitbouw van de centrale zinplekwerking.
- Ervaring opdoen op **casusniveau en matchings** maken tussen voorzieningen en zinplekken. *(deels gerealiseerd en behouden)*
In de zomer van 2023 zijn de eerste jongeren gestart bij een zinplek. Onderstaande figuur 4 geeft een overzicht weer van het aantal casussen naar leeftijd en naar status.

Fig. 4. Overzicht casussen zinplekken periode 1/7/23 – 29/2/24

Er waren 26 aanvragen vanuit verschillende (voornamelijk residentiële) voorzieningen, maar ook aanvragen vanuit een dagcentrum en vanuit jeugdhulpregie. Het grootste aantal aanvragen situeert zich bij de +14jaringen, tevens ook de leeftijdscategorie waarvoor het meeste aanbod te vinden is.

We stellen vast dat er best wel wat aanvragen geen vervolg kennen. In enkele casussen omdat er geen geschikte match tussen vraag en aanbod gevonden werd. Bij 1 aanvraag omdat de vraag steeds

gewijzigd werd, bij een tweede aanvraag omdat er nood was aan avondopvang maar dit niet in het aanbod mogelijk was. In de meeste gevallen merken we echter dat de aanvraag teruggetrokken wordt door de aanvrager zelf. Verder onderzoek naar de oorzaken hiervan lijkt aangewezen. We verwachten immers een actieve houding en opvolging van onze aanvragers.

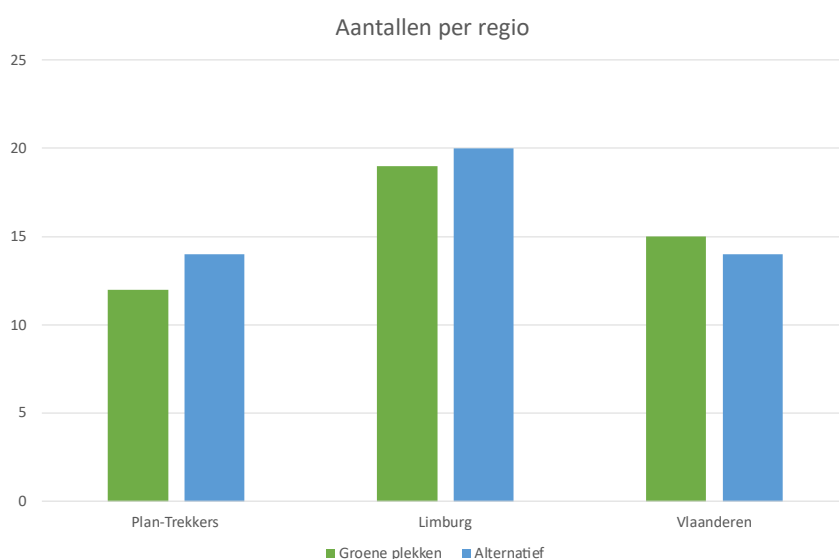
De groep aanvragen is heel divers met veel preventieve vragen (zoals in het project ook vooropgesteld wordt). Daarnaast zijn er ook enkele vragen waar het traject wel vastloopt en ook enkele vragen waar aan een zinplek gedacht werd maar de jongeren zelf geweigerd hebben. We houden vast aan de visie dat een zinplek enkel kan starten vanuit vrijwilligheid.

- We maken een **overzicht** van mogelijke plekken en hun **aanbod**. (*deels gerealiseerd en behouden*) Dit overzicht wordt in 2024 verder geactualiseerd en uitgebreid naarmate het netwerk groeit.
- Een **groeiend netwerk** is uitgebouwd. (*deels gerealiseerd en behouden*) Het netwerk bevat +30 plekken regio De Plan-Trekkers, +40 plekken in de ruimere regio Limburg en grensprovincies. De vragen zijn heel divers. De matchings die tot nu toe gemaakt zijn situeren zich vaak buiten het netwerk waarbij er op maat gezocht wordt naar een passend aanbod (b.v. een vraag van een jongere naar een plek bij een kinderdagverblijf of een kapper).

Binnen dit netwerk hanteert iedere plek zijn eigen tarief. Er zijn zinplekken die een sociaal tarief hanteren, echter zitten hier grote verschillen op en zijn de kosten afhankelijk van de vraag en het aanbod. Om deze reden beslisten we als werkgroep om gedurende de projectfase 50% in de kosten te voorzien zodat het financiële aspect geen drempel wordt. De overige 50% vergoeding wordt door de voorziening gedragen. Het financiële aspect wordt ook steeds in gesprek gebracht met de aanmelder. Voor 2023 hebben we in 1 traject €300 bijgedragen. Een ander traject was kosteloos. Voor 2024 begroten we € 5000 om jongeren tijdens trajecten te ondersteunen.

Onderstaande figuur 5 toont het aantal plekken dat in kaart gebracht werd met een opdeling in aantal 'groene' zinplekken en aantal plekken met een alternatief aanbod (gaande van crea, koken, staptochten, muziek, ...).

Fig. 5. Overzicht aantal zinplekken waarvan aanbod in kaart gebracht

Luik 2: leereperiment

2. Doel: We dagen onze leefgroepen uit om de werkzame principes van een zinplek (meer) te implementeren in hun werkingen. (deels gerealiseerd en behouden)

In functie van bovenstaand doel ondernamen we volgende acties:

- Aanwerving **procesbegeleider met expertise** in de werkzame factoren van een zinplek om het leereperiment te begeleiden. (gerealiseerd)
Inge is oprichter van De Hoef. Een zinplek op het ritme van de ezels voor en door volwassenen met een beperking. Jaren geleden klein gestart en nu werkt er een team van hulpverleners met een gedeelde missie. De kracht is dat ze werken vanuit een duidelijke waarde en missie, tevens één van de krachtelementen van een zinplek.
- **Leereperiment bij leefgroep** Jongenstehuis van Junitas (organisatie van vzw Jeugdhulp Don Bosco Vlaanderen) gedurende oktober, november en december 2023. (gerealiseerd)
Junitas stelde zich kandidaat als organisatie om dit leereperiment te laten doorgaan. De randfactoren hiervoor verleenden zich ook. Het betreft een stabiel team met momenteel weinig personeelsverloop. Zowel de begeleiders als de jongeren stonden open voor het experiment. Daarnaast is de groep al vrij 'groen' gelegen wat mogelijkheden biedt om out of the box aan de slag te gaan.
- Leereperiment gedocumenteerd om in 2024 **vertaalslag te maken naar overige groepen**. (deels gerealiseerd en behouden)
De procesbegeleider is gestart vanuit een observerende houding en is in gesprek gegaan met de begeleiding zowel in groep als individueel. Met de jongeren vonden er wandelgesprekken plaats. De procesbegeleider heeft daarnaast ook deelgenomen aan de werking en het team is omgekeerd ook zelf ondergedompeld op een zinplek bij De Hoef. De procesbegeleider heeft daarbij steeds de rol van neutrale persoon aangenomen, ook tijdens b.v. conflictsituaties en vooral geobserveerd en teruggegeven wat haar opviel.

Werkzame factoren die reeds aanwezig waren:

- De groene omgeving, de grote ramen die connecteren met de natuur.
- Gedeelde waarden vanuit betekenisgeving naar zingeving: openheid, respect, verbinding, veiligheid
- Kwaliteiten van het team en de organisatie

Aandachtspunten:

- Werken en leven in een residentiële setting is stressvol voor iedereen. Ook al gebeurt er niets, je functioneert met een verhoogd stressniveau. Men moet constant alert en waakzaam zijn en de grenzen aangeven. De manier waarop ieder hiervan herstelt is anders. Een quote van een begeleider is: "Ik krijg dat moeilijk uitgelegd waarom ik altijd zo moe ben als ik gewerkt heb." Uiteraard treedt er na een tijd een gewenningseffect op.
- De sector vraagt veel administratieve inzet van de begeleiders o.a. in functie van de continuïteit van de werking. Dit gaat ten koste van verbinding en interactie met de jongeren. De verhouding administratie weegt door op de begeleiders die hun arbeidsvreugde vooral halen uit het contact met de jongeren.

- Het 'systeem' went, als je langere tijd meedraait in een residentiële werking stel je een aantal zaken niet meer in vraag.

Aanbevelingen:

- De natuur meer betrekken in de werking.
- Bewust inzetten op beweging en dit actief stimuleren.
- Binnen en buiten met elkaar verbinden om het stressniveau te verlagen
- Continuïteit vasthouden naar vragen die de jongeren stellen – is een grote uitdaging voor begeleiding in de veelheid aan opdrachten.
- De-connecteren van de smartphone (zoektocht voor de hele maatschappij)
- Begeleiding hun talenten laten inzetten om een win-win te creëren tussen arbeidsplezier en een positief effect op de werking.
- De positieve aanwezige elementen bewust inzetten.

Het Jongenstehuis heeft dit leerexperiment als een waardevol proces ervaren voor de eigen kwaliteit en gaan hieraan ook een verbetertraject koppelen. De eindconclusie met de jongeren was dat een leefgroep nooit helemaal een zinplek kan zijn. De begeleiding ervaart dat er iets in gang gezet is en willen hierop voortbouwen. We bekijken met het team om in de loop van 2024 een herhalingsgesprek of bevraging te plannen rond de ondernomen vervolgstappen en het effect daarvan. Voor een overzicht van de procesbegeleiding zie bijlage M voor meer info.

Luik 3: zinplekwerking Heuvelsven

3. **Doel: Een centrale zinplekwerking die de zinplekvisie uitdraagt en de verschillende luiken rond zinplekken met elkaar verbindt.**

In functie van bovenstaand doel ondernamen we volgende acties:

- **Onderzoeken van gelijkaardige werkingen** in andere provincies. *(gerealiseerd)*
Er is doorheen de zomer en het najaar van 2023 contact opgenomen of onderzoek gedaan naar diverse werkingen zoals De Knoop, Broei, Recharge, Vonk,... om hun aanbod en aanpak te onderzoeken. Vooral met De Knoop zijn een aantal vervolgesprekken geweest omdat hun werking het dichtst aanleunt en ontstaan is vanuit de samenwerking van een aantal voorzieningen zoals we ook vanuit het DIW samenwerkingsverband aan de slag gaan.
- **Concept vormgegeven** vanuit het samenwerkingsverband en onderbouwd via conceptnota zinplekwerking. *(gerealiseerd)*
De zinplekvisie kreeg doorheen 2023 vorm en daarop werd verder gebouwd door de waardevolle expertises van partners uit de stuur- en werkgroep te verbinden. De afstemmingsregisseur heeft het geheel samen met de werkgroepleden in een conceptnota geformuleerd. Deze conceptnota is een belangrijk fundament voor de start van de zinplekwerkers die doorheen het proces verdere verdieping zullen brengen.
- **Kerngroep** van geëngageerde werkgevers is opgericht. *(gerealiseerd)*
Ons Kinderhuis als penhouder samen met Junitas, Huize Sint-Augustinus en Jeugdzorgcentrum als werkgevers vormen de kerngroep van de zinplekwerking. Er wordt naar voorbeeld van de 1 gezin 1 plan werking, bewust gekozen voor gedeeld werkgeverschap om de expertise vanuit elke organisatie versterkend binnen te brengen in de zinplekwerking. Zij zullen de praktische ondersteuning en

opvolging doen in afstemming met de werkgroep en de stuurgroep. De aanvragen zullen opgenomen worden door de afstemmingsregisseur die optreedt als brugfiguur tussen de voorzieningen, het zinplekkennetwerk en de centrale zinplekwerking.

- **Opstellen functieprofiel zinplekwerkers** en voorbereiding aanwervingen. (*gerealiseerd*)
Drie zinplekwerkers en een inhoudelijke procesbegeleider zijn begin 2024 geselecteerd op basis van de nodige competenties (zie functieprofiel in bijlage I) en goesting.

1.2.3 Vooruitblik acties 2024

Volgende acties hebben we vooropgesteld voor het komende projectjaar:

Luik 1: zinplekkennetwerk

- Netwerk van zinplekken bij elkaar brengen en met elkaar verbinden – Voorstel: zinplekwerking Heuvelsven als centrale verbindingsplaats/ontmoetingsplaats
- Verbinding met onderwijspartners in de regio/vanuit de casussen
- Projectoverstijgend verduurzamen rol afstemmingsregisseur (matchings zinplekken netwerk en potentiële casussen) en van het netwerk – wie onderhoudt het netwerk en de contacten met de zinplekken projectoverstijgend – wat na 2024?
- Voorstel: korte bevraging van de jongeren (en de voorzieningen) die in een traject zijn of een traject voltooid hebben bij een zinplek. Ter onderzoek en onderbouwing van hoe ze een zinplek ervaren, wat deze voor hen betekent, wat dit betekent in functie van hun (leefgroep)traject (ter onderbouwing hypothese dat dit preventief helpt om breuken in hun traject te voorkomen).
- Verkennen hoe we het principe van de zinplekwerking kunnen verankeren. Pistes daar zijn: Europese projectsubsidie, aanhaken bij het aanmeldpunt/onthaalteam, linken vroeg en nabij onderzoeken en in gesprek gaan met het agentschap Opgroeien ter implementatie binnen lange termijn strategie en visie.

Luik 2: leerexperiment

- Het team gaat verder aan de slag met de implementatie van de zinplekvisie nu de procesbegeleiding afgerond is. – herhalingsbevraging of gesprekken voorzien met de medewerkers midden en eind 2024 in functie van verdere onderbouwing van wat geleerd is voor dit project
- Vanuit de stuurgroep vinden een aantal partners het zinvol om dit proces ook in een andere werking, liefst in een andere sector te herhalen. Om met eenzelfde focus en soortgelijke aanpak het principe van de zinplek in een residentiële werking te verdiepen en verder door te ontwikkelen. Dit dient nog verder doorgesproken te worden met de stuurgroepleden.
- We maken de vertaalslag van de 'lessons learned' in dit leerexperiment naar andere leefgroepwerkingen.

Luik 3: zinplekwerking Heuvelsven

- Opstart zinplekwerking op Heuvelsven.
 - Kick-offmoment met zinplekwerkers 14/3/24
 - Start eerste jongeren: streefdatum 1/5/24
- Verbinding met onderwijspartners in de regio/vanuit de casussen.
- Projectoverstijgend verduurzamen - wat na 2024? – businessplan voor uitwerken (verder bouwen op voorbeeld De Knoop? Andere opportuniteiten en financieringsvormen verkennen? Europese ESF subsidie,...)
- Monitoren/in kaart brengen van de effecten

1.2.4 Bijdrage herdenken aanpak

In onze verkenning naar de werkzame factoren van een zinplek kwamen we tot de volgende fundamentele principes en basishoudingen die de kern vormen van de zinplekvisie. Deze willen we niet alleen uitdragen binnen onze eigen zinplekwerking, maar ook binnenbrengen in onze leefgroepwerkingen als hefboom tot verandering. Onze droom is de maatschappij zoals ze nu is veranderen en komen tot een fundamentele systeemsverandering bij onze onderwijs – en welzijnspartners.

1. *Gelijkwaardigheid:*

We koesteren een benadering waarbij we jongeren met gelijkwaardigheid en respect tegemoet treden. Elk individu wordt als gelijkwaardig beschouwd, ongeacht achtergrond of omstandigheden.

2. *Agency:*

Het emanciperen van jongeren staat centraal. De jongere ontdekt een nieuwe wereld zonder de druk te moeten ervaren. Keuzes maken mag maar moet niet. Daarom spreken wij ook niet over empowerment (het sterken van de jongeren) maar over emanciperen. De jongeren evolueren naar meer vrijheid, verzelfstandiging en een grotere zelfbeschikking.

3. *Vrije circulatie*

Binnen de zinplekken is deelname aan activiteiten vrijwillig. Er worden geen verplichtingen opgelegd, waardoor jongeren de vrijheid hebben om al dan niet deel te nemen. Inspraak en keuzevrijheid komen regelmatig aan bod in gesprekken met jongeren. Jongeren keuzevrijheid geven, biedt hen de kans om verantwoordelijkheid te nemen. Ze geven aan dat ze hierdoor het gevoel krijgen om mede-eigenaar te zijn van het project én van hun eigen traject. Ze ondergaan het niet, maar voelen zich medeverantwoordelijk voor het al dan niet slagen.

4. *Ont-"moeten"*

We richten ons op groepsdynamiek met de nadruk op ontmoetingen en verbindingen, los van de druk om aan specifieke doelstellingen of plannen te voldoen. Het draait om het opbouwen van relaties en interacties zonder de dwang van verplichtingen. Binnen leefgroepwerkingen en ruimer binnen de hulpverlening ligt de focus sterk op handelingsplannen waarin jongeren moeten voldoen aan doelstellingen en werken aan acties. We willen de focus verschuiven naar ont-"moeten" en verbinding.

5. *Vertragen*

Bij ons krijg je de ruimte en tijd (vrije tijd). Leren gedijt enkel wanneer er voldoende tijd is om te absorberen en te begrijpen.

6. *Laagdrempelig*

Iedereen voelt zich welkom zonder voorwaarden of verwachtingen. De drempel om deel te nemen wordt zo laag mogelijk gehouden.

7. *Zingevend*

Zinplekken willen inspireren, enthousiasmeren en uitdagen. Zowel de fysieke omgeving als het aanbod dragen bij aan het geven van betekenis en motivatie. We willen binnen onze voorzieningen de uitdaging aangaan om meer in te zetten op het zingevende moment, het doelbewust inzetten van de fysieke omgeving.

8. Duurzaam

We zijn stevig verankerd in een netwerk en delen een gemeenschappelijke visie. Dit zorgt voor continuïteit en stabiliteit op lange termijn.

9. Vertrouwen

We koesteren een diepgeworteld geloof en vertrouwen in de capaciteiten en potentie van de jongeren.

10. Vroegtijdigheid

De zinplek kan een preventieve rol spelen. Door vroegtijdige interventie en ondersteuning willen we problemen voorkomen nog voordat de spanningen oplopen en breuken ontstaan binnen het schools- en/of leefgroeptraject.

Naast bovenstaande werkzame principes zijn er uiteraard ook een aantal waardevolle ‘lessons learned’ en aanbevelingen gekomen uit het leerexperiment in de leefgroep. Opnieuw stelt de stuurgroep vast dat een neutrale persoon die ‘over de schouder meekijkt met een andere bril’ erg waardevol is. De ervaringen bij atelierwerking bevestigen dit ook. In het komende projectjaar willen we verder aan de slag om deze aanbevelingen om te zetten in het herdenken van hoe we onze leefgroepen organiseren.

1.3 Traumasensitief werken

De bouwsteen rond traumasensitief werken vertrok vanuit de ervaring dat **‘geblokkeerde trajecten van een jongere’ mogelijk ook iets zeggen over ‘geblokkeerde hulpverleners/teams’**. Het antwoord op het doorbreken van de dynamiek van escalaties kan dus voor een stuk ook liggen bij de draag- en veerkracht van teams alsook het tijdig signaleren van grenzen. De complexe situaties en het gepast omgaan met jongeren met (ontwikkelings)trauma vragen veel van onze medewerkers. Dit zien de organisaties ook aan de vele uitval door burn-out en ziektes en het personeelsverloop. Vanuit de systemische visie zien we vaak dezelfde parallelle processen afspelen als in een ‘thuiscontext’.

1.3.1 Toelichting visie en werkwijze

Allereerst is het belangrijk te duiden dat wanneer we spreken over trauma, we spreken over de brede zin van het woord en niet enkel over acuut trauma of post-traumatische stress naar aanleiding van een ingrijpende gebeurtenis. We spreken daarbij in kader van onze opdracht binnen het ideale wereld project en kinderen in verblijf ook over ontwikkelingstrauma:

*“Negatieve ervaringen tijdens de kindertijd (Adverse Childhood Experiences, **ACE's**) zijn zeer stressvolle gebeurtenissen of situaties die zich voordoen tijdens de kindertijd en/of de adolescentie. Dit kan zowel één enkele gebeurtenis of incident zijn, of langdurige bedreiging van de veiligheid of lichamelijke integriteit van een kind of jongere. Er zijn significante sociale, emotionele, neurobiologische, psychologische en gedragsaanpassingen nodig om te overleven.” (Young Minds, 2019)⁴*

Trauma manifesteert zich in jeugdzorgsystemen op diverse niveau’s. De tekst vanuit SOS Kinderdorpen ‘Een veilige plek om groot te worden. Plaats geven aan traumasensitieve zorg voor Kinderen (p.26)’ licht dit duidelijk toe: ‘Helaas spelen veel van de psychosociale effecten van trauma bij kinderen op in de structuren rond het kind die steun en veiligheid zouden moeten bieden.’ De tekst spreekt van effecten van trauma op de kinderen zelf, de opvoedingsfiguren, bij personen die zorgen voor of werken met kinderen (met mogelijke

⁴ Bron: Young Minds (2019). Adversity and trauma-informed practices. Pagina 5.

<https://youngminds.org.uk/media/3091/adversity-and-trauma-informed-practice-guide-for-professionals.pdf>.

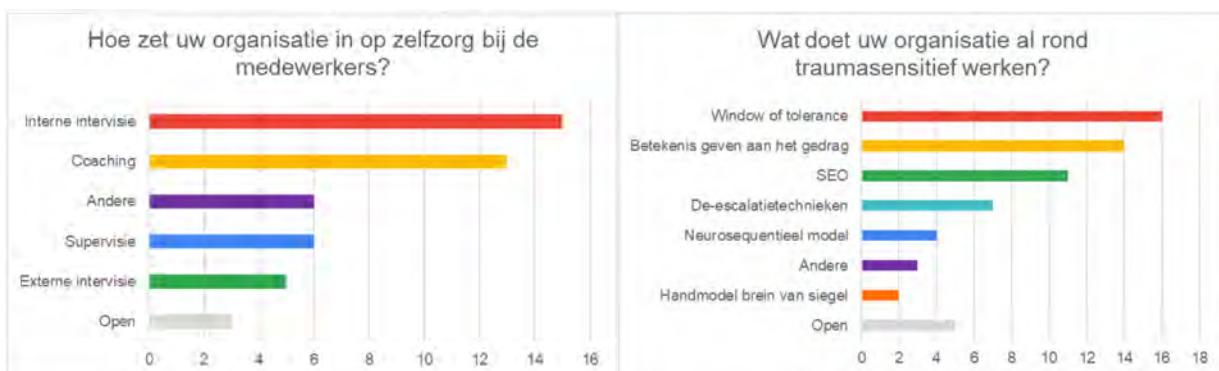
secundaire traumatisering tot gevolg), bij organisaties en systemen en binnen gemeenschappen en samenlevingen waar het kan leiden tot het ondermijnen van copingstrategieën.

In residentiële settings kan het effect van trauma bij kinderen spanning en frustratie veroorzaken en teams voor grote uitdagingen zetten. De **complexiteit van de behoeften van de kinderen en jongeren kan een gevoel van overweldiging veroorzaken** wat vervolgens weer doorverwijzing naar 'meer gespecialiseerde hulp' met zich mee kan brengen. De ontwikkelde structuren en processen kunnen daarbij onbedoeld bijdragen aan het verergeren van de pijn die een kind ervaart.

We willen als werkgroep daarom groeien naar een meer traumasensitieve samenleving en meer traumasensitieve organisaties en leefgroepen. En komen tot een gemeenschappelijke taal en visie om vanuit een gemeenschappelijke bril naar trauma te kijken. Het doel waar we willen landen is **kinderen en jongeren te laten opgroeien in een afgestemde omgeving met een afgestemde aanpak en manier van in relatie te gaan**. Dit proces zijn we dan ook gestart met de basis, het ontwikkelen van een vormingsreeks traumasensitief werken waar vanuit praktijkvoorbeelden toelichting gegeven wordt bij hoe de theorie om te zetten in de praktijk op de werkvloer.

Een **startbevraging** (voorjaar 2023) **binnen het DIW netwerk** (29 respondenten verspreid over 25 organisaties) over de voorkennis van het traumasensitief werken in organisaties leerde ons volgende zaken:

- Basiskennis rond traumasensitief werken (vooral window of tolerance) is aanwezig in meer dan de helft van de organisaties. Meerdere respondenten geven aan dat kennis versnipperd aanwezig is binnen de organisatie. Er is nog veel groeimarge rond dit thema en de vraag naar vorming leeft sterk in de hele provincie.
- Op vlak van zelfzorg wordt er in organisaties het meest ingezet op intervisie en coaching (supervisie is beperkter). Respondenten geven aan dat ze zoveel mogelijk maatwerk bieden aan hun medewerkers. Enkele registreerden dat dit thema te beperkt op de radar staat binnen de organisatie. Ook hier is marge in groei naar hoe dit te linken in kader van een ruimere visie rond traumasensitief werken. Dit heeft er onder meer toe geleid dit thema zeker op te nemen in de vormingsreeks.

Vervolgens onderzochten we de mogelijkheden voor het uitrollen van dergelijke vormingsreeksen. Zowel het op grote schaal inkopen van een extern vormingsaanbod, als het zelf uitwerken van een vormingsaanbod werd daarbij overwogen. Het voordeel van het extern aankopen was dat we meteen op grotere schaal vormingsreeksen zouden kunnen organiseren en daarmee tegemoet komen aan de grote vraag bij de organisaties. Het nadeel hiervan was echter dat er daardoor een grote hap uit de projectfinanciering zou gebruikt worden enkel voor het organiseren van vormingsreeksen en er daarmee nog steeds geen garantie was op een duurzame verankering.

We maakten de afweging om het proces iets ‘trager’ te lopen en te vertrekken vanuit de kennis en expertise die al aanwezig was bij partners uit de stuur- en werkgroepen van het project. Op die manier valideerden we hun expertise, zetten we in op korte lijnen binnen ons netwerk en leren we elkaar beter kennen. Het flankerend onderzoek van de UA Antwerpen rond intersectorale samenwerking toonde ook aan dat het ervarings- en kennisdelen en het elkaar beter leren kennen en wederzijds vertrouwen opbouwen alsook intersectorale opleiding bijdragen tot groeien in de mate van samenwerking.

Ligant, KPC, K-Delta en Pleegzorg waren bereid om hun expertise te bundelen en samen een vormingsreeks traumasensitief werken te ontwikkelen. Dit bracht ons tot volgend vormingsaanbod bestaande uit vier dagdelen voor deelnemers en een vijfde dagdeel voor ambassadeurs:

1 WAT IS TRAUMA
Model van Bruce Perry
Concepten als de 'window of tolerance', 'fight, flight en freeze – reacties' en de impact op het zenuwstelsel

2 SEO
Het sociaal-emotionele ontwikkelingsniveau in kaart brengen
Zicht krijgen onderliggende behoeften
Gedrag beter begrijpen en daarop gepast afstemmen om optimale ontwikkelingskansen te creëren.

3 NEURO-DE-ESCALATIE
Gebaseerd op neurobiologie, lichaamsgerichte psychotherapie en hechtings- en trauma theorie
Helpt omgaan met heftige en snelle escalaties.
Helpt om van het alarmsysteem naar het hechtingssysteem te switchen en te de-escaleren.

4 ZELFZORG
Zelfzorg als persoon en als team
Hoe blijf je voldoende in contact met jezelf en met het kind?
Mentaliseren
Wat heb je nodig van je team om rustig, gegrond en in verbinding te blijven?

5 AMBASSADEURS
Op een verdiepend niveau in een team aan de slag gaan met de thema's uit de vorming.
Mentalisatie, wat trauma doet met een team en de nood aan erkenning en zorg voor teamleden

Het vormingsaanbod is gericht op een basistoelichting van wat trauma is en wat er in de hersenen gebeurt en bouwt per dagdeel verdiepend op. Praktische oefeningen helpen om theoretische kennis om te zetten in de praktijk, waarbij de focus ligt op het betrekken van medewerkers en het aanpassen van de leefgroepwerking, zoals bijvoorbeeld het toepassen van regulatiestrategieën in de leefgroep.

We kozen bewust om te werken met een systeem van minimaal één (bij voorkeur enkele) ambassadeur traumasensitief werken per organisatie. De ambassadeur heeft een cruciale rol in het vasthouden van de visie en het implementeren van deze visie en aangereikte tools in de eigen organisatie. Ze fungeren als bruggenbouwers tussen de trainingen en de dagdagelijkse praktijk. Het is niet vereist dat zij als experts vertrouwd zijn met de thema's bij aanvang van de vormingsreeksen maar zij moeten in staat zijn om de vertaalslag te maken. Hun rol omvat het levendig houden van dit thema binnen de teams, en het verbinden met collega-ambassadeurs en partnerorganisaties door middel van de open intervisiesessies.

In het najaar van 2023 gingen de eerste twee vormingsreeksen van start. De eerste reeksen werden positief onthaald met hoge evaluatiescores. Belangrijkste feedback was de volle vierde vormingsdag voor ambassadeurs waarbij er gekozen werd om de vierde dag op te splitsen in een vijfde aparte dagdeel. In 2024 volgen er vier bijkomende vormingsreeksen (twee in het voorjaar, twee in het najaar) telkens voor 20 deelnemers. In maart starten de intervisiesessies om de kennis te versterken en verdiepen in functie van het verdere implementatieproces.

Met de projectfinanciering willen we een incentive geven aan het proces rond de implementatie van deze bouwsteen. Echter het duurzaam verankeren van een gemeenschappelijke taal en visie vraagt tijd. Een

vormingsreeks uitrollen binnen een organisatie (zelfs als alle teamleden kunnen aansluiten) heeft door het personeelsverloop tijd nodig om echt ingebed te raken. Om die reden kozen we er niet voor de projectmiddelen massaal in te zetten maar een systeem uit te werken waarbij de middelen als ‘startkapitaal’ ingezet werden om het proces in gang te zetten, maar vragen we wel een bijdrage voor de deelnemers. Op die manier genereren we middelen om dit proces en de vormingsreeksen en intervisies langdurig en projectoverstijgend te continueren na 2024. Ligant en de Limburgse werkgroep vorming engageren zich erin hier een rol in te willen spelen.

1.3.2 Evaluatie acties 2023

Volgende SWOT-analyse in figuur 6 geeft een beeld van hoe het proces in 2023 door de werkgroepleden ervaren werd.

Fig. 6. Overzicht evaluatie traumasensitief werken 2023 door de werkgroep

<p>Sterkte</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uitgewerkte vorming is een mooi aanbod – wordt waardevol bevonden - Opvolging van tevredenheid - Mooi project gezien betrokkenheid verschillende actoren - Stevig vormingsaanbod en visie gerealiseerd op korte tijd - Gedeelde expertise - Sterke keuze ambassadeurs om gedachtegoed en uitvoering te ondersteunen - Intervisie en kruisbestuiving (mee ter harte nemen vanuit rol ambassadeurs) - Reeds in heel wat organisaties de keuze gemaakt/ eerste stap gezet voor de ‘traumasensitieve bril’ 	<p>Zwakte</p> <ul style="list-style-type: none"> - Waakzaam zijn voor borging van de visie - Is het werken met ambassadeurs voldoende om echt te implementeren/vasthouden? - Mogelijks verschillende snelheden in de uitrol gezien beperkt aantal deelnemers per organisatie – dient een zeker groepspad in te zitten. ‘Traumasensitief handelen t.a.v. kinderen/jongeren’ mag niet afhangen van wie er toevallig op dienst is.
<p>Opportunities</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zou een meerwaarde zijn indien alle medewerkers dit zouden kunnen volgen - Hoe trekken we de lijn door naar borging in voorzieningen - Verdieping nog meer inspelen op wat er leeft op de werkvloer/beleidsniveau - Visie dient te groeien binnen organisaties – teamondersteuning - Verbreden van het vormingsaanbod? Meer mensen de kans geven - Vormingen blijven aanbieden - Traumasensitief werken in het curriculum van zorgverleners - Open intervisie is waardevol, iets structureel oprichten als het netwerkobservatorium om casussen te bespreken? 	<p>Bedreigingen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uitdragen in het brede landschap is een uitdaging - Grote personeelsverloop in de diverse organisaties/ personeelsuitval en flexibel inzetten van personeel. - Draagkracht/draaglast - Jeugdhulp staat onder druk, steeds minder ‘ruimte’. Is de tegenovergestelde beweging van waar traumasensitieve voor staat

Hierbij ligt vooral de grote uitdaging om in het verdere proces het brede landschap en voldoende medewerkers per organisatie mee te nemen. De nood aan ondersteuning in de verdere implementatie wordt gesignaleerd dus daarrond zal de werkgroep in 2024 verder aan de slag gaan (zie punt 1.3.3). De sterktes leunen dan weer dicht aan bij de gerealiseerde acties van 2023, wat aantoont dat deze goed onthaald zijn door het brede netwerk.

Als doel stelden we onszelf:

Een gemeenschappelijke taal en visie rond traumasensitief werken ontwikkelen en elkaar inspireren naar verandering waardoor organisaties en leefgroepen traumasensitief werken. (deels gerealiseerd en behouden)

Ter realisatie van dit doel ondernamen we in 2023 volgende acties:

- Sprekers aantrekken vanuit de verschillende partnerorganisaties (*gerealiseerd*)
- Inhoudelijk vormingsaanbod uitwerken en uitrollen (*gerealiseerd*)

Ligant, KPC, K-Delta en Pleegzorg nemen de vormingsreeksen ter harte en werkten in ondersteuning van de werkgroep traumasensitief werken een sterk inhoudelijk vormingsaanbod uit. (zie bijlage N)

- **Systeem voor verduurzaming vorming uitwerken (*deels gerealiseerd en behouden*)**
De financiële verduurzaming is uitgedacht door middel van het besteden van de projectfinanciering als incentive om de vormingsreeksen van start te laten gaan. Door middel van een vergoeding per deelnemer bouwen we een financiële reserve op die geherinvesteerd wordt in het continueren van vormingsreeksen traumasensitief werken na 2024.
De operationele verduurzaming wordt in handen genomen door de partners van Ligant en de werkgroep vorming Limburg.
- **Systeem voor implementatie gedachtengoed uitwerken via ambassadeurs (*deels gerealiseerd en behouden*)**
We kozen voor een systeem met ambassadeurs om aanspreekpunten over organisaties heen te hebben met betrekking tot de verdere implementatie die het gedachtengoed mee vasthouden. We vangen op dat ambassadeurs verdere ondersteuning wensen om zich sterker te voelen in deze rol. Hierrond gaan we in 2024 met de werkgroep verder aan de slag.
- **Evaluatie en bijsturing vormingsreeks (*gerealiseerd*)**
Feedbackvragenlijsten worden verspreid na elk dagdeel. Dit systeem is ingebed in een permanent evaluatiesysteem van de vorming per reeks en wordt verder in handen genomen door de sprekers.
- **Intervisiesessies plannen (*gerealiseerd*)**
De intervisiesessies zijn ingepland voor een start vanaf maart 2024 en zullen doorheen het proces geëvalueerd worden en verduurzaamd in 2024. We bekijken of we hiervoor blijven kiezen voor een open intervisiesysteem en of er draagvlak is voor een verduurzaming via een systeem zoals observatorium.
- **We bieden begeleiders de nodige tools om theorie om te zetten in praktijk. (*deels gerealiseerd en behouden*)**
De vormingsreeksen zijn hierin een eerste stap. We willen hierop verder bouwen met diverse acties in 2024 (zie verder bij punt 1.3.3).

1.3.3 Vooruitblik acties 2024

Volgende acties hebben we vooropgesteld voor het komende projectjaar:

- Continuering vormingsreeksen
- Start intervisiesessies voor deelnemers
- Projectoverstijgend verduurzamen vormingsreeksen via de werkgroep vorming Limburg en partner Ligant die de trekkersrol op zich wil nemen na 2024.
- Stimuleren van verdere implementatie van traumasensitief werken bij de deelnemende organisaties via de ambassadeurs en uitdenken 'implementatiefiche'
- Effectenmeting deelnemers vormingsreeksen via herhalingsbevraging
- Inspireren d.m.v. materiaalijst voor eigen toolbox, infofiche per dagdeel verspreiden, info bundelen en ter beschikking stellen (via partner Ligant)
- Onderzoek ondersteuning medewerkers (cfr. Secundaire traumatisering)
- Mogelijkheden peersupport groep onderzoeken
- Contacten leggen hogescholen rond implementatie in de diverse opleidingen

1.3.4 Bijdrage herdenken aanpak

Na de vormingsreeks die een succesvolle start gekend heeft in het najaar van 2023, gaan we hierop verder bouwen in 2024 om echt te komen tot het herdenken van de aanpak. We geloven dat de basisfundamenten om te komen tot meer traumasensitieve groepen gelegd worden met deze vormingsreeksen maar moeten nu vervolgstappen zetten tot het effectief implementeren van deze visies binnen organisaties en dit vraagt tijd. Gezien de korte periode na de eerste reeksen kunnen we op dit moment nog niet spreken van een grote hertekening van de huidige aanpak. We nemen ons voor om op regelmatige basis herhalingsbevragingen te sturen naar de deelnemende organisaties en het effect van deze vormingsreeksen op de aanpak in kaart te brengen.

Aan de positieve feedback op de vormingsreeksen, en de vele vragen die we ontvangen en het aanbod ruimschoots overtreffen merken we wel dat we met het traumasensitief werken op een cruciaal thema ingezet hebben. Organisaties zouden hun medewerkers graag maximaal laten deelnemen aan de vormingsreeksen traumasensitief werken. De startbevraging toonde aan dat we dan ruim aan een 200 tot 300 deelnemers zitten. Daarnaast kregen we ook de vraag hoe consulenten meegenomen kunnen worden om echt te komen tot een gemeenschappelijke taal en visie tussen voorzieningen en consulenten.

Op dit moment kunnen de vormingspartners (Ligant, KPC, K-Delta en Pleegzorg) die grote nood niet invullen tenmidden van de eveneens grote nood binnen hun klinische opdracht. Als we op grote schaal willen inzetten op een gemeenschappelijke taal en visie rond traumasensitief werken in de jeugdhulp is er nood aan een geïntegreerde aanpak rond dit thema op provinciaal (en mogelijk ook overstijgend op Vlaams niveau).

De beweging die wel al ingezet is onder impuls van de vormingsreeksen is het samen versterken van het samenwerkingsverband door op diverse manieren samen te werken:

- Samen het vormingsaanbod uitwerken.
- Kortere lijnen tussen de vormingspartners die vaak ook de samenwerkingspartners zijn in trajecten die dreigen vast te lopen. Elkaar beter leren kennen zorgt ervoor dat we ook in die situaties elkaar sneller weten te vinden.
- Over organisaties heen aansluiten bij de vormingen en rouleren binnen organisaties, leren van elkaar en 'over de muurtjes kijken' bij collega organisaties.
- Vanuit interviews samen vormgeven over organisaties heen in het implementeren van het verdere proces.

1.4 Evaluatie en reflectie stuurgroep

In december 2023 werden de stuurgroepleden bevraagd rond de projectfase van kickoff in 2021 tot en met projectjaar 2023. Volgende SWOT-analyse in figuur 7 geeft overkoepelend aan voorgaande subhoofdstukken per bouwsteen een beeld van hoe de stuurgroep het project in deze periode evalueert.

Fig. 7. Overzicht evaluatie pilootproject 2021 – 2023 door de stuurgroep

<p>Sterkte</p> <ul style="list-style-type: none"> - Samenwerken – partnerschappen - ‘samen de schouders zetten onder de verschillende bouwstenen’ - Dialoog, elkaar beter leren kennen - Out of the box denken, de dingen anders proberen doen - Intersectoraal kennis delen (zeker rond vorming traumasensitief), inzetten op gedeelde taal en visie - Positieve dynamiek waarmee we het verschil proberen maken op casusniveau, in visie en taal, als in concrete handvaten - Veel tijd naar iedereen informeren, samenbrengen en samenhouden 	<p>Zwakke</p> <ul style="list-style-type: none"> - Atelierwerking is nog weinig verbonden met het bestaande netwerk – positionering t.a.v. andere werkingen - Nog te weinig zicht op de vertaling van het denkwerk in de concrete casussen en de effecten hiervan - Deelname stuurgroep - zelden voltallig - Inzetten op verankering zodat het niet ‘stopt’ na het proefproject - Tijdsintensief, veel mailverkeer
<p>Opportunities</p> <ul style="list-style-type: none"> - Olievlek creëren: Gaan naar opschalen, sensibiliseren, verbinden, cliënten meenemen - Verdere implementatie – structurele verankering – projectoverstijgend en over sectoren heen - Voorzieningen buiten de pilootregio betrekken - Themagericht en intersectoraal samenbrengen van medewerkers continueren - Nieuwe visie en taal verwerven in bestaande processen en manieren van omgaan met kinderen, jongeren en hun families - Zichtbaarheid geven aan de bouwstenen in de verdere uitrol - ATELIER: Benny inschakelen als soort facilitator bij patronen maar nog niet ingezet op ‘hulp bijgeschakelen’ over organisaties heen 	<p>Bedreigingen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Intersectoraal nog niet voldoende ‘mee’ - Verduurzamen in het hulpverleningslandschap - VAPH mee trachten de betrekken (b.v. atelierwerking) - De veelheid van diverse netwarkoverleggen - Wat is er nodig om ook te kunnen bijgeschakelen ook over sectoren heen?

Hierop gebeurde een kritische reflectie tijdens de stuurgroep van december met volgende belangrijke conclusies om mee te nemen in projectjaar 2024:

- Het project kende een **tragere en moeizamere start** dan gewenst maar is geëvolueerd naar meer snelheid vanaf het najaar van 2022. Eens de drie bouwstenen gekozen werden zijn er mooie stappen gezet door de drie werkgroepen. Er is **een stevig fundament** gelegd waarop verder gebouwd kan worden in 2024.
- In 2024 dienen we te focussen op het **verankeren** van de concrete bouwstenen in onze organisaties en in de samenwerking en het **verduurzamen in het hulpverleningslandschap**. Een uitdaging is hoe we ook in de toekomst blijven inzetten op de waardevolle ervaringen die nu uitgebouwd worden in het samen experimenteren, delen en uitwisselen. Daarnaast blijft het een uitdaging om partners **breed en intersectoraal** te betrekken. We willen blijven gaan voor het creëren van een olievlek en hierbij ook voldoende oog hebben om de jongeren te betrekken.
- We dienen nog meer ervaring op te doen op casusniveau en ook in het **bijgeschakelen** van hulp over organisaties heen.
- We dienen meer zicht te krijgen op de **effecten** van de uitgezette doelen en acties in functie van de drie bouwstenen. We verkennen in 2024 de mogelijkheden voor de samenwerking met een hogeschool om een effectenmeting te starten.
- Het project is **tijdsintensief**, het vraagt zowel van de stuur- als van de werkgroepleden veel om te participeren en mee te blijven waardoor actieve deelname niet altijd lukt. Organisaties moeten in de veelheid van oproepen en samenwerkingsverbanden keuzes maken bij welke overlegtafel ze aan kunnen sluiten. Hun betrokkenheid wordt op veel plaatsen verwacht wat resulteert in een wisselend aantal deelnemers zowel binnen de stuurgroep als binnen de werkgroepen. Tegelijkertijd voelen de leden dat er veel inspanningen gedaan wordt om iedereen te betrekken en wordt de mogelijkheid tot inbreng gevoeld en positief ervaren. Er is een positieve dynamiek rond de drie bouwstenen op gang gebracht waarbij we elkaar beter leren kennen.
- We zijn erg spaarzaam geweest met **het inzetten van middelen** in deze eerste projectjaren (zie voor een overzicht de projectkosten en begroting van 2021 – 2024 in bijlage O). Hiervoor zijn diverse verklaringen te vinden. De brainstormfase nam een lange tijd in beslag waardoor de operationele

start van het experimenteren op zich heeft laten wachten tot 2023. Daarnaast willen we middelen doordacht en zo dicht mogelijk bij de praktijk inzetten om maximaal naar het traject van de jongere te gaan. We willen zorgvuldig omgaan met de projectmiddelen en deze beheren als 'goede huisvader'. Zo zijn we waakzaam geweest om de middelen zo beperkt mogelijk in te zetten voor loonkosten. Daarnaast kozen we er niet voor om grootschalig in te zetten op de aankoop van externe vorming, maar als samenwerkingsverband zelf een vormingstraject uit te werken met als voordeel in te zetten op samenwerking en gemeenschappelijke taal en visie.

Verder werden er in de begroting middelen hoog geraamd (cfr. extra budget per ateliertraject) maar bleken deze in de praktijk (nog) niet noodzakelijk. Hierdoor zijn we de enige pilootregio met voldoende projectmiddelen om een bijkomend projectjaar te financieren.

De stuurgroepleden signaleren tot slot echter dat het spaarzame beheer van de projectmiddelen geen vertekend beeld mag geven over de nood aan bijkomende financiering die er in de sector heerst (bijvoorbeeld indexering werkingsmiddelen,...). Ze willen signaleren aan het agentschap Opgroeien dat de sector hierdoor onder druk staat en middelen maar tot op zekere hoogte 'creatief' ingezet kunnen worden zonder de stretch op personeel en organisaties verder op te rekken.

2. Beperkingen huidig kader

In dit hoofdstuk willen we een aantal drempels weergeven waar mogelijke beperkingen in het huidige regelgevende of administratieve kader ondervonden worden vanuit de werkgroepen en de ondernomen acties. We realiseren ons dat een aantal drempels eerder 'ruim' geformuleerd zijn. Veel 'drempels' die vanuit het project in de praktijk ervaren worden zijn niet altijd terug te brengen naar beperkingen van het regelgevend of administratieve kader. We willen graag in overleg gaan met het agentschap Opgroeien, samen met de betreffende organisaties en/of medewerkers om deze samen concreter en scherper in beeld te brengen en samen tot antwoorden te komen.

1. *Administratieve last:*

Een overkoepelend gegeven van de vele zinplekken is dat zij registraties tot een minimum beperken en maximaal inzetten op tijd met de zorgvast op hun plek. Uit het leerexperiment zinplekken kwam de vaststelling dat de administratieve last voor begeleiders en organisaties door het voltallige team als te zwaar ervaren werd. Er zijn veel verwachtingen rond registraties enerzijds vanuit het administratief/regelgevend kader en anderzijds ter continuïteit van de werking. Begeleiders signaleren dat de balans naar hun ervaring overhelt naar 60% administratie 40% in de groep en dat dit doet inboeten aan verbinding en interactie met de jongere. Tegelijkertijd zit er verschil op hoe, wat en hoeveel organisaties registreren. Duidelijkheid in de verwachtingen rond administratie en registratie lijkt aangewezen ten behoeve van meer contacttijd met de jongere en meer mogelijkheden om medewerkers in te zetten volgens hun talenten (en volgens de werkzame factoren van zinplekken). We zouden graag samen onderzoeken hoe de administratieve last kan teruggebracht worden.

2. *'Systeem'-gewenning*

Een voordeel dat ervaren werd zowel binnen atelierwerking als binnen het leerexperiment zinplekken is deze van de 'neutrale' persoon die meekijkt van buitenaf. Daarvoor wordt het als een meerwaarde ervaren om mee te komen ervaren in de werking hoe het er aan toe gaat. Zelf zitten begeleiders na een tijd in een bepaald systeem of patroon waardoor sommige zaken niet meer in vraag gesteld worden. Het systeem went, daarom is het goed om langer mee te draaien. Een zorginspectie zou bijvoorbeeld ook de mogelijkheid moeten hebben om te kunnen komen meedraaien en te ondervinden hoe het er op de werkvloer aan toegaat.

3. *Veelheid aan projecten en samenwerkingsverbanden*

We merken binnen het pilootproject dat er veel uitdagingen afkomen op organisaties en medewerkers. Dit uit zich in de wisselende deelnames aan stuur- en werkgroepen. Organisaties moeten keuzes maken in de veelheid, soms ten koste van andere even waardevolle engagementen. We merken daarnaast dat begeleiders op de werkvloer voor andere uitdagingen staan. Vaak zijn zij zeer weinig mee in de ontwikkelingen, bijvoorbeeld waarvoor het ideale wereld project staat en wat de acties zijn. Dit maakt zowel het in vraag stellen als het komen tot fundamentele systeemveranderingen een traag proces. Een congruent en samenhangend beleid als agentschap en daarin bewuste keuzes maken en organisaties gidsen in de veelheid dringt zich aan. Cfr. Keuzes monitoringsinstrumenten, verschillende ontwikkelingen rond zinplekken, groeiplekken, ademplekken. Veelheid aan digitale tools en samenwerkingsplatformen,...

4. *Rol van een neutraal verbindingspersoon*

Vanuit de ervaring met atelierwerking en het leerexperiment zinplekken merken we de nood aan een neutraal verbindend persoon die kan meekijken, zeker in complexe trajecten. Vanuit atelierwerking trachten

we hierop een antwoord te vinden en gaan we in 2024 aan de slag met hoe deze rol in de bestaande structuren zou kunnen ingebed worden.

Daarnaast stoot de plancoördinator in een casus net vanuit deze rol op een drempel/lancune in het huidige regelgevende kader. Deze casus werd omwille van de vele zorgen en wissels doorverwezen van OCJ naar jeugdrechtbank. In de tussenperiode waarin het onderzoek loopt valt er een gat in opvolging, net op het moment waarop er misschien net het meest verbinding nodig is. In deze casus neemt de plancoördinator deze verbindende rol extra in handen maar wanneer deze casus toevallig niet ingebracht zou zijn binnen atelierwerking, zou niemand deze rol intussentijd opgenomen hebben.

5. Draagkracht van teams

We merken vanuit diverse casussen dat de draagkracht van teams onder druk staat en het personeelsverloop groot is. Teams in crisis leiden tot jongeren in crisis. Als werkzame factor komt 'vertragen' bij beide bouwstenen terug, de tijd en ruimte nemen maar net daaraan mankeert het net. Personeelsleden werken hard en kloppen veel uren. We zoeken in onze pilootregio zowel via de bouwsteen atelierwerking als via de bouwsteen traumasensitief werken uit hoe we teams gepast kunnen ondersteunen. Tegelijkertijd lijkt dit thema gelift te moeten worden naar het niveau van het agentschap en zou hier een gezamenlijke aanpak en beleidsvisie rond uitgewerkt moeten worden.

6. Leeftijd

De leeftijd waarop het traject van kinderen/jongeren dreigt te blokkeren, of al vastgelopen is en breuklijnen ontstaan zijn, situeert zich steeds jonger en daarmee ook een stuk onder de doelgroep 10 tot 14-jarigen. Wat is een goede plek voor erg jonge kinderen? Zij kunnen vaak niet terecht bij Pleegzorg, niet in een MFC, niet binnen GGZ,... Strikte toepassing vanuit de toegangspoort wat betreft IQ en beroep kunnen doen op een MFC waar omkadering wel gepaster zou kunnen zijn. Als pilootproject voelen we de zeer hoge nood maar hebben we hierop zelf geen antwoord.

7. Samenwerking Pleegzorg – voorzieningen

Pleegzorg signaleert dat indien zij zouden kunnen terugvallen op residentiële partners om tijdelijk intensieve (residentiële) ondersteuning te bieden ze breuklijnen zouden kunnen voorkomen in sommige trajecten. Soms is even meer afstand nodig om tot rust te komen en terug in verbinding te gaan. Negatieve processen/spiralen kunnen op die manier sneller doorbroken worden. Nu wordt er soms beroep gedaan op crisispleeggezinnen (na 1ste keus natuurlijke netwerk) maar te beperkt aanbod.

8. Budgetten

We engageren ons om maximaal innovatief en out of the box na te denken en middelen in te zetten. We zijn daarbij als sector ook vaak heel creatief en plichtsbewust in het omgaan met deze middelen (cfr. Projectfinanciering in deze regio). Tegelijkertijd willen we blijven signaleren dat de sector en de voorzieningen stevig onder druk staan o.a. door het jarenlang niet indexeren van werkingsmiddelen. De rek op het creatief omgaan met dezelfde middelen is op en de noden bij jongeren zijn hoog.

9. Zinplekfinanciering

Dezelfde druk merken we in dialoog met ons zinplekkennetwerk. Zinplekken die veel te bieden hebben en die vaak vanuit engagement een werking uitbouwen maar (hoge) kosten moeten doorrekenen naar jongeren/gezinnen/voorzieningen om de kosten van hun werking te kunnen dragen. Een aantal voorzieningen kan wel een VAPH erkenning aanvragen maar eenzelfde systeem voor jongeren in jeugdhulp

bestaat vooralsnog niet. Een structurele financiering van dergelijke waardevolle initiatieven ontbreekt. Veel zinplekken dienen nevenactiviteiten te hebben om hun zorginitiatief te kunnen bekostigen. Er is nood aan een duurzaam financieringssysteem.

10. VAPH financiering

Ondanks diverse pogingen om onze VAPH collega's uit te nodigen, te informeren (via netwerkfora, persoonlijke gesprekken, organisatiebezoeken etc.) blijft het zoeken hoe hen concreet te betrekken in de stuur- en werkgroep in onze regio. Daarnaast geven zij aan dat omwille van hun financiering en de beperkte middelen voor contextbegeleiding er heel weinig ruimte is om hun middelen out of the box in te zetten. Ze voelen bijvoorbeeld zelf de nood aan intensievere contextbegeleiding dan geboden kan worden en stoten tegen weinig flexibiliteit in hun financieringsstructuur.

11. Concreter formuleren van verwachtingen en perspectief voor een jongere vanuit jeugdrechtbank

'Wanneer is het goed genoeg'? Hiertegenover: een duidelijk perspectief meegeven in langdurige jeugdhulptrajecten. Is iedereen nog steeds mee in 'waarom doen we wat we doen', 'waarom werden of worden bepaalde beslissingen genomen', 'durven we bepaalde beslissingen na verloop van tijd ook nog terug in vraag te stellen',...

12. Gegevensdeling

Binnen atelierwerking stapten we in het Bandbreedte project om aan de slag te gaan met de samenwerkingstool 'Samen één plan'. Het wettelijk kader om met een dergelijke online samenwerkingstool aan de slag te gaan ontbreekt echter. Dit geeft vaak al onduidelijkheid binnen organisaties, maar extra onduidelijkheid om een dergelijke tool in te zetten vanuit een samenwerkingsverband. Onduidelijkheid is 2-ledig: enerzijds beroepsgeheim, anderzijds GDPR. Als samenwerkingsverband ontbreekt het ons aan duidelijkheid hierrond.

3. Hulpverleningslandschap

Het hulpverleningslandschap grondig in beeld brengen lijkt te midden van de vele projecten, (burger)initiatieven, organisaties en samenwerkingsverbanden nog steeds een grote uitdaging. In dit hoofdstuk proberen we een overzicht te geven van de stappen die we doorheen dit project gezet hebben om tot een Ideale Wereld samenwerkingsverband/netwerk te komen, en een kijk te geven op het hulpverleningslandschap in de regio op dit moment.

Het jaar 2021 markeerde het aanvangspunt van ons ambitieuze project voortgekomen uit een pitch gepresenteerd door de kernpartners van het initiatief genaamd 'de ideale wereld'. Gedreven door verantwoordelijkheid vormden Junitas (vzw Jeugdhulp Don Bosco Vlaanderen), CKG de Stap, Bethanië, Daidalos en Ons Kinderhuis samen een kernteam, met als voornaamste doel het aanpakken van vastgelopen trajecten binnen de jeugdhulp. De pitch werd opgezet rond twee centrale vragen die voortkwamen uit de oproep tot actie:

- Welke organisaties zijn bereid om deel te nemen aan dit vernieuwende netwerk?
- Welke innovatieve ideeën kunnen bijdragen aan een effectieve aanpak?

Het streven van ons baanbrekende project is multidimensionaal:

- Door het aanboren van nieuwe perspectieven beogen we vastgelopen trajecten te doorbreken.
- We streven naar maximale autonomie voor de betrokken kinderen, jongeren en hun ouders.
- Het gezamenlijk nastreven van een gedeelde ambitie staat centraal.
- Onze samenwerking is gericht op het bereiken van resultaten op het meest effectieve niveau.
- Een cruciaal aspect van onze aanpak is het aannemen van een lerende en kritische houding.
- Wij hechten grote waarde aan het respecteren en benutten van de aanwezige expertise binnen het veld.

Na intensief overleg en vele telefoongesprekken kwam binnen enkele weken een netwerk tot stand dat vastberaden was om de geblokkeerde trajecten binnen residentiële settingen aan te pakken. Tegelijkertijd werden beide vragen beantwoord in een 15 minuten durende pitch.

In nauwe samenwerking met de betrokken partijen uit diverse sectoren binnen de regio Plan-trekkers hebben we de bestaande samenwerkingsverbanden en netwerken geëvalueerd. Deze evaluatie bracht ons tot een helder inzicht: we willen op casusniveau het verschil maken door een 'atelier' op te zetten, waarin dialoog met de jongere en zijn of haar context centraal staat. Dit atelier zal bestaan uit diverse belanghebbenden binnen en buiten de jeugdhulp, die gezamenlijk trachten de vastgelopen trajecten te ontwarren.

Binnen ons netwerk kwam al snel naar voren dat een aantal leidende principes een cruciale rol speelden in onze pitch, en deze hebben we gedurende het proces nauwlettend proberen te handhaven:

- Het normaliseren van jeugdhulp staat hoog op onze agenda.
- We streven ernaar de basisvoorzieningen te versterken, om zo de druk op gespecialiseerde jeugdhulp te verlichten.
- Lokale verankering van jeugdhulp is van essentieel belang.
- Het principe van één gezin, één plan dient als verbindende schakel tussen basisvoorzieningen en gespecialiseerde jeugdhulp.
- We streven naar een sterke verbinding met de bredere leefomgeving.

Deze principes vormen de rode draad in al onze gesprekken en overlegmomenten met verschillende partners. Hoewel enkele deelnemers zijn afgehaakt, bleef het merendeel van de betrokken partijen aan tafel. Verschillende organisaties in de stuurgroep toonden zich daarbij als een constante en actieve partner.

Kanttekening bij de inzet van diverse partners binnen het netwerk: naast de kernopdracht en de vele oproepen niet evident om de constante partner te zijn (zoals ook omschreven in hoofdstuk 2 punt 3.). Na goedkeuring van het project, naast Trawant en Concept, ging het hele proces van start met I-Drops. Vanaf dat moment waren er drie gelijktijdige bewegingen die voortkwamen uit de initiële oproep:

- Het ontwikkelen van een regionaal netwerk, waarin zelfreflectie en kennisdeling centraal staan.
- Het creëren van de 'ideale wereld' in drie afzonderlijke deelregio's, gericht op concrete toepassing en uitvoering.
- Het wegnemen van obstakels om functionele samenwerking op casusniveau mogelijk te maken met andere jeugdhulppartners.

De pitch lichtte de relatie tussen de lerende netwerken en de praktijk van de ideale wereld toe, waarbij de groei en potentieel voortvloeiden uit de synergie tussen beide.

In de praktijk verliep het proces tussen beide bewegingen wat stroever. De laatste stappen gezet binnen de lerende netwerken richten zich op intervisie, op casus niveau en kennis delen met elkaar in functie van het netwerkversterkend werken met de context. Deze stappen lijken op de stappen gezet in atelier werking waarbij de nadruk ligt op casusniveau: omdat daar het verschil in zit.

Dit proces krijgt een vervolg in 2024 waarbij de nadruk ligt op opschalen (stap 8 uit het I-Drops stappenplan) en verduurzamen. We zien daarbij dat we doorheen het project regionaal heel wat beweging in gang gekregen hebben als Ideale Wereld netwerk. De ene partner neemt daarbij een groter engagement op dan de andere. Sommige partners zijn betrokken op de 3 bouwstenen, anderen kiezen er dan weer voor om hun expertise rond 1 bouwsteen in te zetten. Wat duidelijk is, is dat we veel supporters hebben die het Ideale Wereld project een warm hart toedragen en dit blijkt ook tijdens de netwerkfora.

In november 2023 sloegen we voor het eerst regionaal de handen in elkaar met het samenwerkingsverband van 1G1P De Plan-Trekkers om een gezamenlijk netwerkforum te organiseren rond het thema 'netwerkverbinding'. Hierbij hebben we de verbinding als thema centraal gesteld en zijn we samen op zoek gegaan naar hoe te komen tot meer duidelijkheid over beide netwerken. Een veel gehoorde verzuchting is immers dat de organisatie van hulpverlening in lokaal, bovenlokaal, eerstelijnszones, referentieregio's, provincies enz. het kluwen enkel complexer maakt. Om hier regionaal een eerste antwoord op te geven, ontwikkelden we samen met De Plan-Trekkers een verduidelijkend filmpje. Deze video toonden we tijdens het netwerkforum. We willen jullie dan ook graag uitnodigen dit te bekijken via volgende link: [Filmpje samenwerkingsverbanden.mp4](#)

Dit gezamenlijk netwerkforum tussen het samenwerkingsverband van 1G1P De Plan-Trekkers en het samenwerkingsverband van het pilootproject DIW is al meteen een eerste mooie voorbeeld van de evolutie in onze regio sinds de start van het project. Onze droom is om te groeien naar 1 jeugdhulp voor kinderen en jongeren en om te vertrekken vanuit hun wens en droom. Om kinderen en jongeren kansrijk te laten opgroeien en werkelijk een antwoord op maat van hun noden te kunnen bieden, is het essentieel dat we de tussenschotten tussen RTJ en NRTJ wegwerken. We hopen in de loop van 2024 verder te groeien naar samenwerking met onze 1G1P collega's in lijn met de visie van 'Vroeg en Nabij' en de brug te maken tussen de verschillende niveaus. We voelen dat hier veel goesting zit en dat de eerste stappen naar verbinding gezet zijn b.v. door regelmatige afstemming met elkaar, het delen van partners en door het samenwerken binnen elkaars initiatieven. Tegelijkertijd voelen we zeker ook de veelheid aan opdrachten binnen dit 1G1P netwerk en is het ook een uitdaging hoe we dit vorm gaan geven. We zien mogelijkheden tot vereenvoudiging (b.v. governance projectstructuur en 1G1P structuur zijn gelijkaardig en we delen heel wat partners) en gaan in het voorjaar in gesprek hoe verder samen te werken.

Binnen de contouren van het DIW samenwerkingsverband in onze regio ontstaan ook mooie nieuwe verbindingen tussen partners tot uiting komen vanuit onze 3 bouwstenen (zie hoofdstuk 1.). We zien bijvoorbeeld de samenwerking tussen enkele organisaties in de oprichting van de zinplekwerking aan de

hand van gedeeld werkgeverschap naar voorbeeld van de 1G1P samenwerking. Vanuit atelierwerking onderschrijven organisaties dat we (in het bijzonder de complexere) trajecten veel meer samen moeten dragen en een jongere niet exclusief door één organisatie begeleid dient te worden. Vanuit de vormings- en intervisiereeksen traumasensitief werken zetten we dan weer bewust in op het verkorten van de lijnen tussen partners en het delen van expertise. Hefbomen hierbij zijn zeker het open in dialoog gaan, het kwetsbaar durven opstellen ten aanzien van elkaar en de uitdagingen waar medewerkers en organisaties mee geconfronteerd worden, elkaar letterlijk beter leren kennen en inzetten op verbinding. Tegelijkertijd blijft het nog een uitdaging om in dit project tot concrete engagementen te komen van onze VAPH collega's en merken we daar dat zij anders georganiseerd en gestructureerd zijn. We hopen ook in 2024 beide werelden wat dichterbij elkaar te brengen in functie van 'één ideale wereld voor onze jongeren'.

4. Samenwerking I-Drops

We willen graag een genuanceerd maar ook eerlijk antwoord formuleren op de vraag naar de wijze waarop de samenwerking met I-Drops ons op weg geholpen heeft. De samenwerking met I-Drops is een verhaal dat een moeizame start kende in onze regio en daar zijn enkele redenen voor.

Een eerste reden is dat het voor de partners van het samenwerkingsverband initieel niet duidelijk was wat de procesbegeleiding door I-Drops zou gaan inhouden. Hierover kwam pas duidelijkheid eind 2021 waardoor de rem gezet werd op de initiële 'goesting' om meteen van start te gaan met atelierwerking (het idee van onze pitch voorjaar 2021). Atelierwerking was uitgedacht als practice based leer-experiment waarvan partners wilden leren uit de praktijk en dit onderbouwen en bijsturen doorheen het proces. Door het stappenplan vanuit I-Drops moesten een aantal stappen opnieuw gebeuren die al verkend waren in het voortraject om te komen tot de pitch en tot het samenwerkingsverband dat dit idee ondersteunde. Dit bracht extra vergadertijd met zich mee terwijl de agenda's van organisaties al erg onder druk staan.

Ook met de procesbegeleiders van I-Drops verliep de samenwerking niet meteen constructief door o.a. personeelwissels bij I-Drops en meningsverschillen over de te bewandelen weg. Een vermelde kritiek bij een aantal stuurgroepen is dat methodieken niet leidend maar ondersteunend moeten zijn aan het proces. Mede daardoor werd dit soms ervaren als eerder inhoudelijke begeleiding dan procesbegeleiding.

Bovenstaande redenen hebben bij een aantal partners het initiële enthousiasme wat getemperd en het heeft in de loop van 2022 zijn tijd gekost om deze drive te herwinnen. Aan het agentschap willen we dan ook meegeven (mocht dit in de toekomst aan de orde zijn) om bij de start van een project en in een oproepbrief nog explicieter te communiceren over inhoud en verwachtingen wanneer met een extern bureau zoals I-Drops samengewerkt dient te worden. Dit om meteen met de neuzen in dezelfde richting te staan.

Ondanks de moeizamere start kunnen we zeker ook benoemen dat de samenwerking met I-Drops er mee voor gezorgd heeft dat we naast atelierwerking gekomen zijn tot de twee bijkomende bouwstenen rond zinplekken en traumasensitief werken. Het opnieuw uitzoomen en brainstormen over bijkomende ideeën heeft ons aangezet om te vertragen en opnieuw ruimer te gaan kijken. Eens de bouwstenen gekozen zijn en de werkgroepen autonomer aan de slag gingen, is de rol van I-drops beperkter geworden.

De procesbegeleider vanuit I-Drops heeft daarnaast ook een waarderende en ondersteunende rol opgenomen in functie van de inwerking van de projectcoördinator. In onze regio startte de projectcoördinator pas in juni 2022 toen er al enige weg afgelegd was door de stuur- en werkgroepen. De procesbegeleider was daarnaast in de loop van het project regelmatig een sparringpartner voor de projectcoördinator alsook een brugfiguur naar de coördinatoren uit de andere pilootregio's en het agentschap. Ook heeft het opzet van de netwerkfora geleid tot het grondig informeren, in dialoog gaan, verbinden met en betrokken houden van de achterban die deze fora steeds enthousiast onthaald hebben.

Over de aanpak van de co-creatieworkshop met de jongeren waren de meningen verdeeld. De initiatiefname vanuit I-Drops voor het organiseren van deze co-creatieworkshop was zinvol. Echter in de uitwerking merkten we minder respons en interactie met de jongeren in het eerste deel onder leiding van I-Drops, de aangebrachte methodiek met de Lego sloot iets minder goed aan bij de groep. In het tweede deel dat we zelf organiseerden waar de jongeren konden proeven van de zinplek ontstond meer spontane interactie. In de originele planning waren meerdere co-creatie workshops voorzien maar daar is geen vervolg op gekomen. In de laatste fase was de rol en opdracht van I-Drops dan ook niet meer zo helder voor onze stuurgroep. De procesbegeleiding is intensief gestart en eerder onduidelijk tot zijn eind gekomen. Wel waarderen we het telefonische eindgesprek met de procesbegeleider als afsluiter van het traject samen.

5. Bijlagen

Bijlage A:	Functieprofiel plancoördinator
Bijlage B:	Steekkaart atelier
Bijlage C:	Financiering atelier
Bijlage D:	Ledenlijst atelierwerking
Bijlage E:	Businesscanvas atelierwerking
Bijlage F:	Functieprofiel afstemmingsregisseur
Bijlage G:	ID-fiche zinplekken
Bijlage H:	Functieprofiel procesbegeleider zinplekken
Bijlage I:	Nota en presentatie procesbegeleiding leerexperiment
Bijlage J:	Conceptnota zinplekwerking
Bijlage K:	Functieprofiel zinplekwerkers
Bijlage L:	Businesscavassen zinplekken
Bijlage M:	Businesscanvas traumasensitief
Bijlage N:	Overzicht vorming traumasensitief
Bijlage O:	Financieel overzicht

**Samenwerkingsverband 'De Ideale Wereld regio Plan-Trekkers' zoekt:
Een *PLANCOÖRDINATOR voor de atelierwerking* (Jobtime: 50% Aanvang: per direct)**

Het samenwerkingsverband van De Ideale Wereld regio Plan-Trekkers is één van de drie pilootprojecten van het agentschap Opgroeien. In dit project experimenteren we met manieren om te groeien naar continuïteit in trajecten voor kinderen en jongeren in residentiële settings. Nog te vaak blokkeren trajecten met uitval op verschillende levensdomeinen tot gevolg. Vanuit een gedragen verantwoordelijkheid wil dit samenwerkingsverband een antwoord bieden op deze trajecten en dit via een vernieuwende kijk en aanpak.

De droom is om buiten de bestaande lijnen van de jeugdhulp te kleuren door jongeren een atelierwerking te bieden die op maat samengesteld wordt met diverse partners uit de regio, van binnen en buiten jeugdhulp. Voor de verdere uitbouw van de atelierwerking in deze proeffase werft kernpartner Ons Kinderhuis een plancoördinator aan die voor een aantal op voorhand geselecteerde casussen de relevante partners zal samenbrengen en het plan opmaken.

Kernopdracht

Het is je opdracht als plancoördinator om te starten met een grondige en neutrale vraagverheldering. Je brengt de diverse betrokken en/of nieuwe partners op maat samen in een atelierwerking waar zij een actief engagement opnemen in de trajecten van jongeren in residentiële settings die dreigen te blokkeren. Het is je opdracht om het atelier te faciliteren en gezamenlijk het plan op te maken en wanneer nodig de betrokkenen uit te nodigen om te evalueren.

Dit vertrekt vanuit een gedragen visie die steunt op volgende uitgangspunten:

- Een 'atelierwerking' is een intersectoraal/interprofessioneel team (samenwerkingsverband) met expertise binnen en buiten jeugdhulp.
- Een 'atelierwerking' biedt fluïde begeleiding/interventies aan vanuit de principes:
 - Gedeelde verantwoordelijkheid (1+1=3)
 - Vanuit ontmoeting en dialoog en los van bestaande kaders
 - Vanuit mogelijkheden in plaats van beperkingen
 - In het hier en nu (preventief/curatief) om verdere (ingrijpendere) maatregelen te voorkomen
- Een atelierwerking vertrekt maximaal vanuit de vragen en noden van het kind, de jongere, het gezin.
- Een atelierwerking moet het mogelijk maken een gepast antwoord te bieden voor de situaties waar crisis en blokkade dreigt. We proberen daarbij beweging te krijgen vanuit dezelfde visie, betrokkenheid en gelijkwaardigheid. Dit om de carrousel van wissels en daarmee gepaard gaande breuken te vermijden.

Rolomschrijving

Als neutrale plancoördinator van de atelierwerking ga je onderzoekend en verbindend te werk. Op basis van de vragen en noden die naar voren komen uit de vraagverhelderingsgesprekken stel je op maat een atelier samen.

- Je ondersteunt de uitbouw van de atelierwerking volgens de visie vanuit samenwerking in De Ideale Wereld. Daarvoor bouw je duurzame contacten uit met partners binnen jeugdhulp, welzijn, GGZ, VAPH en ruimer daarbuiten. Je inspireert en informeert elkaar omtrent complexe dossiers. Als brugfiguur zet je in op verbinding en je brengt samenwerking tussen de verschillende partners in functie van de casussen tot stand.
- Je onderzoekt de casus via vraagverhelderingsgesprekken met de casusinbrenger, de jongere, het netwerk, de voorziening, de consulent en andere belangrijke actoren.
- Je brengt de betrokken partners samen en bekijkt ruimer welke regionale partner een toegevoegde waarde kan inbrengen in de betreffende casus.
- Je hebt oog voor het betrekken van steunfiguren voor de jongere.
- Je faciliteert de atelierwerkingsoverlegtafels waarbij er ruimte is om eigen ervaring en expertise hieromtrent in te zetten om dit mee vorm te geven. Als werkgroep willen we hiervoor bouwen op de uitgangspunten van de dialogische sessie: ontmoeting, dialoog en gelijkwaardigheid.
- Je bent degene die samen met het atelier het plan opmaakt en de regie houdt op het plan waarbij de betrokken partners vanuit gedeelde verantwoordelijkheid engagementen opnemen. Indien nodig breng je de atelierwerking opnieuw samen om het plan bij te sturen en te evalueren.
- Je hebt een signaalfunctie naar de betrokken partners, de werk- of stuurgroep en eventueel ook naar het agentschap wat betreft eventuele drempels (casusgebonden of beleidsmatig) die je tegenkomt in de samenwerking of in de huidige kaders.
- Je neemt deel aan de werkgroep atelierwerking van De ideale wereld regio Plan-Trekkers en geeft mee vorm aan de verdere uitbouw van dit project binnen de regio.
- Je neemt deel aan het lerend netwerk van het Bandbreedte project van het Agentschap Opgroeien voor het opstellen van het samenwerkingsplan in de online tool 'samen1plan'.

Profiel

Je hebt een warm hart voor jongeren. Je bent authentiek, weet anderen te enthousiasmeren en houdt van samenwerken. Je bouwt gemakkelijk verbinding op en kan anderen inspireren als partner in een netwerk. Je bent een systemisch denker met oog voor alle betrokkenen en hebt aandacht voor traumadynamieken die kunnen spelen.

Kennis van en ervaring met het hulpverleningslandschap en interessante regionale initiatieven binnen en buiten jeugdhulp zijn een grote troef. Je diploma is voor ons ondergeschikt aan motivatie en ervaring, een achtergrond in jeugdhulp, VAPH of GGZ is hierbij wel vereist.

Je kan je vlot verplaatsen regio Plan-Trekkers en ruimer in Limburg. Bij voorkeur kan je zo snel mogelijk starten, combinaties met een andere functie zijn daarbij zeker mogelijk.

Competenties en kennis

- Je beschikt over de nodige interpersoonlijke en communicatieve vaardigheden. Je kan zorgen voor duidelijke en transparante communicatie binnen de atelierwerking en met de partners in de werk- en stuurgroep.
- Je bent warm en betrokken in contact: kunt anderen inspireren en draagt de visie met overtuiging uit.
- Je kan zelfstandig werken en tevens de eigen agenda en taken plannen en managen eventueel in combinatie met een andere tewerkstelling. De nodige flexibiliteit en ruimte om kort na de aanmelding vraagverhelderingsgesprekken in te plannen is daarbij noodzakelijk.
- Je kan bemiddelen en durft met je kritische blik de 'bewandelde wegen in vraag stellen' en partners uitdagen buiten de lijntjes te kleuren van de bestaande kaders.

Jeugdhulp

- Vertrouwdheid met het faciliteren van overlegtafels en het opstellen van een samenwerkingsplan zijn een pluspunt. Je durft anderen aan te spreken op hun engagementen en kan de regie houden. Temidden van de verschillende partijen en perspectieven slaag je erin te focussen op duurzame langetermijn mogelijkheden.

Praktische informatie

Het werkingsgebied is de regio Plan-Trekkers en je standplaats wordt Ons Kinderhuis. Je legt verantwoording af aan de stuurgroep van het project De Ideale Wereld waarbij je eerste aanspreekpunten de coördinator en de werkgroep atelierwerking zijn.

Wij bieden een contract van 50% jobtime (19u/week) aan voor de duur van het project (tot 31/12/2023). Kans op verlenging is afhankelijk van de projectduur. Verloning volgens barema B1B paritair comité 319.01. Startdatum is zo snel mogelijk en kan in onderling overleg worden afgesproken.

Kandidaturen worden verwacht **ten laatste 24/02/2023** en moeten gericht zijn aan Ons Kinderhuis als kernpartner van het samenwerkingsverband.

Motivatiefbrief en CV via mail richten aan els.steyls@kinderhuis.net met vermelding 'sollicitatie plancoördinator atelierwerking'.

De selectiegesprekken zullen plaatsvinden op **02/03/2023 bij Ons Kinderhuis Erfstraat 10, 3600 Genk**

Voor meer informatie i.v.m. de vacature kan je terecht bij:

- Els Steyls via els.steyls@kinderhuis.net of 089 41 06 12

ATELIERWERKING

Samen weten en dragen we meer

WAARVOOR STAAT ATELIERWERKING?

Atelierwerking staat open voor alle vragen van en rond jongeren (in verblijf) waarbij het gevoel leeft dat hun traject 'dreigt vast te lopen'.

We slaan de handen in elkaar over organisaties heen omdat we geloven dat trajecten niet exclusief door 1 organisatie gedragen worden. We nemen 'gedeelde verantwoordelijkheid' in trajecten.

VISIE

We geloven er in dat de kracht van atelierwerking zit in out of the box begeleiden en niet vertrekken vanuit strak omliggende procedures of aanbod.

“ Atelierwerking is op maat en kan allesomvattend zijn ”

Open dialoog

Tijd nemen

Vraaggericht

Wens van de jongere

Gelijkwaardige positie

Menselijke waardigheid

Out of the box

PLANCOÖRDINATOR

De plancoördinator is de spilfiguur binnen atelierwerking. Hij gaat vanuit een neutrale positie in dialoog waarbij hij vertrekt vanuit 'niet weten' en het mandaat heeft om noden bespreekbaar te maken. Hij wordt ondersteund door en stemt af met de referentiepersonen.

REFERENTIEPERSONEN

- De dragende en stuwende kracht van atelierwerking
- Komen maandelijks samen in een dialogische sessie
- Vanuit goesting dragen zij atelierwerking uit binnen en buiten hun organisatie
- Zien leerkansen in uitdagende situaties en mogelijkheden vanuit eigen ervaring of binnen hun organisatie.
- Streven naar cultuursverandering in het omgaan met drempels

UITGANGSPRINCIPES

- Elke jongere verdient zorg op maat
- Opties 'bijschakelen' die het minst ingrijpend zijn
- Samenwerkingsplan is toekomstgericht en focust op lange termijn
- Maximaal aftoetsen wat via reguliere werkmiddelen kan
- Middelen gaan maximaal naar het traject/de jongere

ANKERPUNTEN

Casusselectie

We streven ernaar elke vraag van een partner op maat te beluisteren om de inschatting te maken of atelierwerking iets kan betekenen. Casussen kunnen aangebracht worden via referentiepersonen en vanuit kennismakingsgesprekken met de jongeren of met groepen van de betrokken partnerorganisaties.

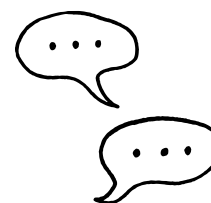

Vraagverheldering

De plancoördinator gaat met alle betrokkenen in gesprek voor een uitgebreide vraagverheldering. Het resultaat van de vraagverheldering wordt uitgeschreven en besproken met de betrokkenen en geanonimiseerd voorgelegd aan de referentiepersonen atelierwerking.

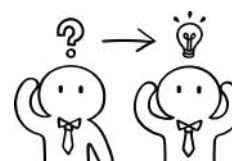
Dialogische sessie referentiepersonen

De referentiepersonen atelierwerking engageren zich om op basis van de vraagverheldering mee te denken over de vraag en het traject van een jongere. Indien er mogelijkheden gezien worden binnen het bestaande netwerk en met de betrokkenen wordt er in deze fase nog niet overgegaan tot een 'atelierwerking' waarbij hulp uit partnerorganisaties 'bijgeschakeld' wordt.

Formuleren engagement

Indien er (out of the box) mogelijkheden gezien worden vanuit eigen ervaringen of binnen de eigen organisatie van de referentiepersonen formuleren zij een mogelijks engagement dat ze op willen nemen in het traject.

Atelierwerking

De referentiepersonen die zich engageren voor de realisatie van het samenwerkingsplan vormen de ateliertafel. De plancoördinator legt de verschillende engagementen voor aan de jongere en de betrokkenen waarbij zij kiezen hoe de ateliertafel samengesteld wordt.

Opmaak en evaluatie samenwerkingsplan

De plancoördinator stelt samen met de jongere en de betrokkenen een samenwerkingsplan op. Hierin staan de gemaakte afspraken en engagementen van alle betrokkenen. We gebruiken hiervoor de digitale samenwerkingstool 'Samen1Plan'.

De uitvoering en evaluatie van het plan wordt op maat besproken tijdens ateliertafels. Er worden afspraken gemaakt wie het plan vasthoudt wanneer atelierwerking stopt.

Indien er een tussenkomst vanuit projectmiddelen gevraagd wordt, wordt er een financieel plan toegevoegd en voorgelegd aan het dagelijks bestuur.

CONTACTGEGEVENS

DIW regio De Plan-Trekkers

Benny Maes

Benny.maes@kinderhuis.net

0490 42 89 80

Procedure financiering 'engagementen' in functie van atelierwerking

I. Organisatie

De werkgroep atelierwerking – hierna 'atelierwerking' genoemd – werd opgericht in kader van het pilootproject 'gedeelde verantwoordelijkheid en de ideale wereld'¹ in de 1 gezin 1 plan regio Plan-Trekkers. Het project werd uitgewerkt door het Agentschap Opgroeien in nauwe samenwerking met het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH) en het Agentschap Zorg & Gezondheid.

De werkgroep atelierwerking bestaat uit referentiepersonen samengesteld uit verschillende partnerorganisaties waarbij gestreefd wordt naar een afvaardiging binnen en buiten jeugdhulp. Deze groep vertrekt vanuit de visie 'samen weten we meer', zij zijn de dragende en stuwende kracht van de atelierwerking. De rol van de referentiepersoon houdt in dat je:

- De goesting hebt om mee je schouders te zetten onder atelierwerking en deze werking mee uit te dragen binnen je eigen organisatie en naar partnerorganisaties;
- Een groeimindset hebt: je ziet leeransen in uitdagende situaties
- Kennis en zicht hebt op de mogelijkheden, krachten, expertise die aanwezig is in je organisatie;
- Het mandaat hebt om (out of the box) engagementen te mogen aangaan vanuit jouw organisatie;
- De durf hebt om buiten de bestaande kaders te denken en daarnaar te handelen;
- Voldoende 'basiservaring' hebt in het werken met jongeren;
- Binnen je organisatie 'out of the box' meedenkt over interne mogelijkheden om jongeren 'vast te houden' in uitdagende situaties;
- Binnen je organisatie streeft naar een 'cultuurverandering' in het omgaan met 'interne drempels'
- Voor jouw organisatie het contactpersoon bent voor de plancoördinator die de ateliertafel samenbrengt;
- Als atelierwerking hebben de referentiepersonen een signaalfunctie naar mogelijke drempels op casus- organisatie- of beleidsmatig niveau.

De referentiepersonen voor atelierwerking komen maandelijks samen tijdens een dialogische sessie² onder procesbegeleiding van de plancoördinator atelierwerking. Op sleutelmomenten in het proces wordt er beroep gedaan op externe procesbegeleiding met als doel de plancoördinator te

¹ [Project gedeelde verantwoordelijkheid en de ideale wereld | Jeugdhulp](#) bronvermelding correct opnemen!

² Bronvermelding toevoegen dialogische sessie!

ondersteunen, de referentiepersonen te inspireren/uit te dagen en het (leer)proces te helpen onderbouwen en documenteren.

De projectwerkgroepen waaronder ook atelierwerking, worden opgevolgd door de stuurgroep die bestaat uit leden binnen en buiten jeugdhulp en die de krijtlijnen mee uitzet.

De stuurgroep komt minimaal 4 keer per jaar samen:

- Voor de opvolging van de werkgroepen en het project in zijn geheel.
- Voor de bespreking van de inhoudelijke werking van atelierwerking.
- Om de begroting en besteding van de projectmiddelen op te volgen en goed te keuren. Vereniging Ons Kinderhuis vzw treedt daarbij op als penhouder en is het aanspreekpunt voor de administratie, facturatie en opvolging van de opdracht en verantwoordelijk voor de financiële en administratieve opvolging en rapportering van het project.
- Iedere organisatie engageert zich om voor elke bijeenkomst van de stuurgroep minstens één deelnemer af te vaardigen die gemandateerd is om namens de organisatie beslissingen te nemen.

De stuurgroep stelt een plancoördinator atelierwerking aan, die de spilfiguur is voor de atelierwerking.

De stuurgroep richt een dagelijks bestuur voor de atelierwerking op waar een aantal sleutelfiguren uit de stuurgroep aan deelnemen waaronder de penhouder die het dagelijks bestuur voorziet, de plancoördinator, de projectcoördinator, minimaal 1 stuurgroeplid die tevens de rol van referentiepersoon opneemt, aangevuld met 1 lid uit de stuurgroep. De projectcoördinator neemt daarbij de rol van secretaris op. Het dagelijks bestuur:

- Volgt de goede werking en de financiën van de atelierwerking op.
- Neemt beslissingen omtrent de toekenning van projectmiddelen voor engagementen door partnerorganisaties in functie van de atelierwerking.
- Fungeert als klankbord voor de plancoördinator.
- Bereidt de terugkoppeling van de punten ter opvolging door de stuurgroep voor.

II. Uitgangspunten

Volgende uitgangspunten willen we vooropstellen voor elke casus die in aanmerking komt voor atelierwerking:

- Elke casus is uniek en elke jongere verdient zorg op maat, we zoeken telkens naar een optimale balans tussen zorgen en middelen (uniciteitsprincipe)
- Iedere partner engageert zich om maximaal af te toetsen wat via reguliere werkmiddelen kan alvorens kosten aan het project aan te rekenen (spaarzaamheidsprincipe)
- We streven ernaar in elk traject de opties 'bij te schakelen' die het minst ingrijpend zijn in het leven van de jongere (subsidiariteitsprincipe)
- Financiering gaat maximaal naar het traject/de jongere en minimaal naar loonkosten
- Het samenwerkingsplan wordt toekomstgericht geformuleerd en focust op hoe vastgehouden en verder gezet kan worden op de lange termijn (zonder financiering).
- Het dagelijks bestuur en de penhouder kunnen deze principes voor elke casus toetsen.

III. Werkingsprincipes in atelierwerking

De stuurgroep en referentiepersonen atelierwerking spreken volgende werkingsprincipes af met betrekking tot de concrete totstandkoming en opvolging van het samenwerkingsplan:

1. **Casusselectie:** tijdens de ‘proeffase’³ waarin er kleinschalig getest wordt, worden de casussen aangebracht via:
 - de referentiepersonen uit de betrokken (residentiële) partnerorganisaties
 - kennismakingsgesprekken met de jongeren/leefgroepen uit de betrokken partnerorganisaties
2. **Vraagverheldering:** De plancoördinator gaat met alle betrokken in gesprek voor een uitgebreide vraagverheldering. Het resultaat uit deze vraagverheldering wordt (geanonimiseerd) uitgeschreven in het daarvoor voorziene sjabloon.⁴
3. **Verspreiding geanonimiseerde casus:** De geanonimiseerde weergave van de vraagverheldering wordt verspreid naar de referentiepersonen atelierwerking met volgende vragen:
 - Als je deze casus leest, waar liggen voor jou dan kansen om beweging te krijgen in de voor de jongere gewenste richting?
 - Hebben jullie ervaring vanuit andere vergelijkbare casussen die helpend kan zijn?
 - Als je morgen wakker wordt in “de ideale wereld”, wat zou je dan kunnen of willen betekenen in deze casus?
 - Als we een atelierwerking organiseren, wie nodigen we hierbij best uit? Kan je hier zelf iets betekenen?
4. **Dialogische sessie referentiepersonen atelierwerking:** De referentiepersonen atelierwerking engageren zich om op basis van de vraagverheldering mee te denken rond de casus. Indien er mogelijkheden gezien worden binnen het bestaande netwerk en met de betrokkenen wordt er in deze fase nog niet overgegaan tot een atelierwerking. De winst zit in het proces, niet in het komen tot een ‘atelierwerking’ en het formuleren van een ‘aanbod’.
5. **Formuleren engagement en financieel voorstel:** Indien er (out of the box) mogelijkheden gezien worden vanuit eigen ervaringen of binnen de eigen organisatie van de referentiepersonen formuleren zij een mogelijks engagement. Zij geven hierbij aan waaruit hun engagement bestaat en welke diensten zij kunnen leveren vanuit hun reguliere financiering en welke diensten effectief als extra kosten via de projectfinanciering dienen vergoed te worden. Dit kunnen zowel eigen diensten zijn als externe diensten.
6. **Atelierwerking:** De referentiepersonen die zich vanuit de vraagverheldering effectief engageren voor de realisatie van het samenwerkingsplan vormen de ateliertafel. De plancoördinator legt ter voorbereiding de verschillende engagementen voor aan de jongere/betrokkenen waarbij zij mee de keuze krijgen hoe de ateliertafel samengesteld wordt.
7. **Ontwerpen samenwerkingsplan:** De plancoördinator stelt op basis van de keuzes en afspraken gemaakt tijdens de ateliertafel een samenwerkingsplan op. Hiervoor maken we gebruik van het digitale samenwerkingsplatform ‘Samen1Plan’⁵. Het samenwerkingsplan bevat de engagementen en beschrijft de bijdrage die elke partner levert. Het plan vertrekt vanuit een toekomstgerichte focus in plaats van een ‘probleemgerichte’ focus. Aan het samenwerkingsplan en de daarin opgenomen engagementen wordt een financieel plan gekoppeld dat de begroting van de kosten ter realisatie van de engagementen omvat.
8. **Bekrachtiging samenwerkingsplan:** De plancoördinator legt het (geanonimiseerde) plan ter goedkeuring voor aan het dagelijks bestuur. In de proeffase gebeurt dit systematisch voor elke casus in functie van projectopvolging en evaluatie. Op termijn kan dit evolueren naar het

³ Toeleiding van casussen wanneer schaalvergroting aan de orde is na evaluatie van de huidige fase, is verder uit te werken door de stuurgroep en werkgroep atelierwerking. Mogelijke koppeling met het onthaalteam.

⁴ Sjabloon opnemen in bijlage/vermelden?

⁵ Bron Samen 1 plan toevoegen!

voorleggen van een samenwerkings- en financieel plan aan de groep referentiepersonen. Enkel wanneer er daar geen consensus is, kan dan de casus voorgelegd worden aan het dagelijks bestuur.

9. **Start uitvoering en financiële evaluatie:** De uitvoering van het samenwerkingsplan wordt gestart en evaluatie wordt op maat ingepland tijdens ateliertafels. Hierbij wordt ook afgesproken hoe het plan vastgehouden wordt op het moment dat 'atelierwerking' stopt. Het dagelijks bestuur evalueert minimaal 3-maandelijks de financiën en legt deze voor aan de stuurgroep ter opvolging van het project.

IV. Financieel plan en rapportering

- De penhouder stelt een budgetoverzicht op met daarin een begroting van de kosten. Deze worden tijdens elke stuurgroep overlopen en goedgekeurd.
- Op vraag van elk lid van de stuurgroep kan op elk moment inzage gegeven worden in de boeken van het netwerk.
- De atelierpartners die een engagement opnemen ontvangen maximaal 25.000euro per ateliertraject.
- De atelierpartners zullen de subsidie niet aanwenden voor de aanleg van reserves.
- De penhouder zal rekening houdend met de kosten voor atelierwerking en voor iedere casus vooraf het budget berekenen dat de atelierwerking ter beschikking krijgt voor de opmaak van de financiële component van het samenwerkingsplan. Dit bedrag is afhankelijk van de projectfinanciering en kan variëren naargelang het aantal cliënten waarvoor het netwerk instaat en naargelang de inzet van plancoördinator voor het geheel en op casusniveau.
- De penhouder waakt erover dat er op casusniveau en voor het geheel geen negatief saldo ontstaat en stuurt indien nodig de budgetten bij.
- De projectfinanciering wordt uitbetaald op rekening van de penhouder.
- De penhouder zal de activiteiten van pilotproject en de atelierwerking projectmatig beheren en duidelijk afscheiden van zijn eigen werking.
- Art. 44, § 2, 1° en 2° van het Wetboek BTW (gewijzigd door de Programmawet 11 juli 2005 (B.S. 12 juli 2005)) voorzien in een vrijstelling van BTW voor prestaties die tussen de leden van het netwerk worden gefactureerd in het kader van de uitvoering van de zorgplannen van de cliënten. Het netwerk is in het kader van de BTW-wetgeving een Samenwerking type II (gedefinieerd als: Bepaalde experimenten inzake samenwerking tussen zorginstellingen met het oog op de realisatie van een welbepaald zorgprogramma en - project worden door de overheid erkend en/of gefinancierd. Het kan ook gaan om tijdelijke samenwerkingen) (cfr. Circulaire AAFisc Nr 36/2012 (E.T. 123.129) dd. 27/11/2012)), wat betekent dat alle handelingen tussen de betrokken instellingen van de BTW vrijgesteld zijn.
- De penhouder zal uiterlijk aan het einde van het pilotproject een financieel verslag met de nodige verantwoordingsstukken aan het Agentschap Opgroeien bezorgen.
- De betrokken referentiepersonen maken samen met de plancoördinator voor elke jongere een samenwerkingsplan met bijhorend financieel plan op waarin besteding van middelen is opgenomen. De penhouder zal voor ieder samenwerkingsplan een projectkostenplaats openen, waarop alle opbrengsten en kosten transparant zullen worden geboekt.
- Het definitief goedgekeurd financieel plan wordt aan penhouder bezorgd.
- Een organisatie die in het kader van een samenwerkingsplan kosten maakt (loonkosten, investerings- of werkingskosten) staat zelf in voor de initiële betaling en rekent de kosten nadien door aan het netwerk via een maandelijkse of driemaandelijks facturatie.

- Ingediende facturen worden ter goedkeuring voorgelegd aan het dagelijks bestuur. Verantwoordingstukken (loonbrieven, facturen, tickets) worden bijgehouden door de organisatie die indient. Enkel goedgekeurde facturen worden uitbetaald.
- De penhouder registreert alle inkomende facturen en voert de overeenkomstige betalingen uit.

CONCEPT

Partners in atelierwerking met een referentiepersoon

Ondersteuningscentra en sociale diensten jeugdrechtbank
ACT (afdeling Continuïteit en toegang)

Doel: We bieden fluide begeleiding aan die maximaal vertrekt van de noden van het kind/jongere/gezin in een intersectoraal uitgebouwde atelierwerking waar expertise te vinden is binnen en buiten jeugdhulp		Werkgroep atelier		22/02/2024 <i>Versie: 2</i>
Strategische partners 	Kernactiviteiten 	Waardenpropositie 	Klantrelaties 	Doelgroep
<p>Jeugdhulpvoorzieningen regio Plantrekkers Agentschap opgroeien Jeugdrechtters Consulenten Gemandateerde voorzieningen Jeugdhulpregie CLB School GGZ – Ligant Vrije tijd ...</p>	<p>Atelierwerking staat open voor alle vragen van en rond jongeren (in verblijf) waarbij het gevoel leeft dat hun traject 'dreigt vast te lopen'. We slaan de handen in elkaar over organisaties heen omdat we geloven dat trajecten niet exclusief door 1 organisatie gedragen worden. We nemen 'gedeelde verantwoordelijkheid' in trajecten. Inzet op uitgebreide vraagverheldering met alle betrokkenen Waar mogelijk komen tot een samenwerkingsplan en wanneer nodig bijschakelen van andere mogelijkheden via partners, netwerk,...</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Op maat • Open dialoog Echt in verbinding komen via dialoog en samenwerking • Tijd nemen/geven • Vraaggericht • Wens van de jongere staat centraal Regie bij de jongere/gezin/context – samen zoeken naar mogelijkheden • Gelijkwaardige positie • Menselijke waardigheid • Out of the box Vertrekt niet vanuit strak omliggende procedures en niet vanuit aanbod 	<p>De klantrelaties worden onderhouden door de begeleiders in de voorzieningen – ondersteund door de plancoördinator, referentiepersonen, het netwerk,...</p>	<p>Alle jongeren (focusleeftijd 10 – 14jaar) in jeugdhulp (verblijf) met bijzondere aandacht voor deze in geblokkeerde trajecten Regio Plantrekkers.</p>
	Mensen en middelen 		Kanalen 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Plancoördinator • Referentiepersonen uit verschillende organisaties • Uitdaggers/supporters van atelierwerking die bijgeschakeld kunnen worden indien nodig. • Maximaal via reguliere middelen – budget voorzien om bij te schakelen waar nodig 		<p>Jongeren worden bereikt via</p> <ul style="list-style-type: none"> • De voorzieningen (o.a. toelichtingen in leefgroepen) • Jeugdhulpregie • ... <p>Bekendmaking via netwerkfora, infosessies over atelier, maandelijkse bijeenkomsten atelierwerking,...</p>	
Kostenstructuur 		Inkomstenstromen 		
<ul style="list-style-type: none"> • 50% aanwerving plancoördinator • Bijkomend budget als hefboom om hulp bij te schakelen die via reguliere middelen niet mogelijk zou kunnen gemaakt worden. 		<ul style="list-style-type: none"> • Projectfinanciering 		

<ul style="list-style-type: none"> • 2024: bijkomend budget voorzien ter ondersteuning van vervolgacties zie hieronder 	
Acties 2024 	Gerealiseerd in 2023
<ul style="list-style-type: none"> • Verduurzaming atelierwerking en rol plancoördinator (Onderzoeken: wie kan deze rol van neutrale, verbindende persoon opnemen in de bestaande structuren) • Verder inzetten op ervaringen op casusniveau • Mogelijkheden opschaling 'atelierwerking' verkennen • Verbreden ateliernetwerk en referentiepersonen (o.a. VAPH) 	<ul style="list-style-type: none"> • Aanwerving plancoördinator • Opstarten eerste 10 casussen atelierwerking – onderzoeken wat drempels en werkzame factoren zijn • Opstart maandelijkse atelier bijeenkomsten in functie van casussen en in functie van atelier visie en stratische visie rond verdere implementatie van atelier in de bestaande structuren • Bekendmaking atelierwerking via infofiche, toelichtingen bij leefgroepen, netwerkpartners, netwerkfora,...

**Samenwerkingsverband 'De Ideale Wereld regio Plan-Trekkers' zoekt:
Een **AFSTEMMINGSREGISSEUR zinplekken** (Jobtime: 50% aanvang per direct)**

Het samenwerkingsverband van De Ideale Wereld regio Plan-Trekkers experimenteert met manieren om te groeien naar continuïteit in trajecten voor kinderen en jongeren in residentiële settings. Nog te vaak blokkeren trajecten met uitval op verschillende levensdomeinen tot gevolg. Dagbesteding en leerrecht zijn hierin belangrijke pijlers. Jongeren geven aan dat er vaak nood is aan een (zin)plek om op adem te komen. Er zijn al heel wat organisaties die een soort 'zinplek' organiseren. Maar er is nood aan een regio-dekkend evenwichtig aanbod. Kernpartner Ons Kinderhuis werft hiervoor een regionale afstemmingsregisseur aan.

Kernopdracht

Het uitbouwen van een samenwerkingsverband van bestaande en vernieuwende initiatieven binnen en buiten de jeugdhulp rond dagbesteding onder de noemer 'zinplekken'.

Wat is een 'zinplek'?

- Een 'zinplek' stimuleert het 'in relatiegaan' – er wordt connectie gemaakt met een groep en met de wereld
- Een 'zinplek' brengt veiligheid en rust, het is een 'ademplek'
- Er is een divers aanbod van zingevende en inspirerende activiteiten
- Een 'zinplek' heeft een pedagogische werking: via inspiratie van anderen tot 'leren' komen

Een 'zinplek' is niet: individu-gericht, stigmatiserend, en heeft geen: vooropgesteld plan en verplichtend karakter.

Rolomschrijving

Als brugfiguur ga je onderzoekend en verbindend te werk. Je brengt Limburgse initiatieven rond dagbesteding samen met als doel een organisatienetwerk van zinplekken op te zetten. Dit vertrekt vanuit een gedragen visie die steunt op volgende uitgangspunten:

- Je ondersteunt de uitbouw van een regio-dekkend netwerk en bouwt een interactief bestand op van dagbestedingsplekken waar kinderen en jongeren die (tijdelijk) niet thuis kunnen wonen aanspraak op kunnen maken. Je bouwt duurzame contacten uit met partners binnen jeugdhulp, welzijn en onderwijs en inspireert en informeert elkaar omtrent complexe dossiers. Als brugfiguur zet je in op verbinding en je brengt samenwerking tussen voorzieningen en zinplekken tot stand.
- Je bent een aanspreekpunt voor scholen, CLB's en pedagogische begeleidingsdiensten en bent bereikbaar voor ad hoc vragen van (residentiële) voorzieningen naar kortdurende en langdurige dagbesteding.
- Je brengt mogelijke behoeften en noden rond dagbesteding en ondersteuning voor jongeren die (tijdelijk) niet thuis kunnen wonen en die (tijdelijk) niet naar school kunnen gaan in kaart.
- Je neemt deel aan de werkgroep onderwijs/welzijn van De ideale wereld regio Plan-Trekkers, en geeft mee vorm aan de visie en praktijken rond dagbesteding en schooluitval in de regio. Good practices uit projecten en initiatieven maak je mee beschikbaar voor de regio.

Profiel

Je hebt een warm hart voor jongeren. Je bent authentiek, weet anderen te enthousiasmeren en houdt van samenwerken. Je bouwt gemakkelijk verbinding op en kan anderen inspireren als partner in een netwerk. Kennis en ervaring in een dagbestedingsproject zijn een troef, diploma is voor ons ondergeschikt aan motivatie en ervaring. Een achtergrond in onderwijs, jeugdhulp of VAPH kan een meerwaarde zijn. Je kan je vlot verplaatsen regio Plan-Trekkers/Limburg. Bij voorkeur kan je zo snel mogelijk starten, combinaties met een andere functie (bijvoorbeeld bij een dagbestedingsproject) zijn daarbij zeker mogelijk.

Competenties en kennis

- Je beschikt over de nodige interpersoonlijke en communicatieve vaardigheden. Je kan zorgen voor duidelijke en transparante communicatie tussen het samenwerkingsverband en de partners in de werk- en stuurgroep.
- Je bent warm en betrokken in contact: kunt anderen inspireren en draagt de visie met overtuiging uit.
- Je kan zelfstandig werken en tevens de eigen agenda en taken plannen en managen eventueel in combinatie met een andere tewerkstelling.
- Als brugfiguur breng je vanuit verbinding een netwerk tot stand. Je organiseert een samenwerking tussen organisaties op het terrein met verantwoordelijkheden en engagementen. Je kan een sterke koppeling maken met scholen, jeugdhulpvoorzieningen en andere relevantie partners.
- Een vertrouwde kennis van onderwijs- welzijns- en/of jeugdhulpverlening kan een pluspunt zijn evenals kennis van het aanbod van dagbesteding in Limburg.

Praktische informatie

Het werkingsgebied is de regio Plan-Trekkers en je werkgever is Ons Kinderhuis. Je kan in samenspraak gebruik maken van flexwerkplekken bij Ons Kinderhuis en Junitas. Je legt verantwoordelijkheid af aan de stuurgroep van het project De Ideale Wereld waarbij je eerste aanspreekpunten de coördinator en de werkgroep onderwijs/welzijn zijn.

Wij bieden een contract van 50% jobtime aan voor de duur van het project (tot 31/12/2023 kans op verlenging is afhankelijk van de projectduur).

Startdatum is zo snel mogelijk en kan in onderling overleg.

Verloning volgens barema's paritair comité 319.01.

Kandidaturen worden verwacht **ten laatste 24/02/2023** en moeten gericht zijn aan Ons Kinderhuis als kernpartner van het samenwerkingsverband.

Motivatiefbrief en CV via mail richten aan els.steyls@kinderhuis.net met vermelding 'sollicitatie afstemmingsregisseur Zinplekken'.

De selectiegesprekken zullen plaatsvinden op **01/03/2023 namiddag bij Ons Kinderhuis Erfstraat 10 3600**

Genk

Voor meer informatie i.v.m. de vacature kan je terecht bij:

- Els Steyls via els.steyls@kinderhuis.net of 089 41 06 12
- Ellen Renson via ellen.renson@junitas.be of 0476 61 64 44

ZINPLEKKEN

In de ideale wereld wordt zorg op maat geboden. Elke minderjarige heeft de regie van zijn of haar eigen proces in handen. We willen elk kind en elke jongere een duidelijk toekomstperspectief en een actief leven buiten de jeugdhulp bieden.

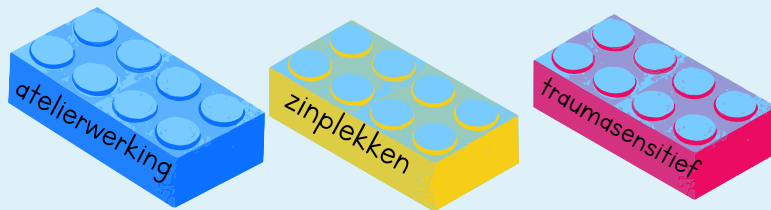
Plantrekkers is één van de regio's 1 gezin 1 plan.

Het mag een pilootproject 'Gedragen verantwoordelijkheid en de ideale wereld' uitrollen, samen met twee projecten in andere regio's.

Het doel is te experimenteren met manieren om te groeien naar meer conitnuïteit in trajecten van kinderen en jongeren in een residentiële setting.

Vanuit gedragen verantwoordelijkheid wil dit groot opgezet samenwerkingsverband een antwoord bieden hierop, o.a. door een andere, vernieuwende kijk en aanpak in deze hulpverleningstrajecten.

De droom is dan ook om buiten de lijnen van Jeugdhulp te kleuren. Om deze droom te realiseren zijn er momenteel 3 werkgroepen aan de slag rond de drie onderstaande bouwstenen.

Wat zijn zinplekken?

Het zijn veilige rustplekken die inspireren en activeren. Plekken die aanspreken qua aanbod en omgeving en die mee voor verbinding en zingeving zorgen in ontwikkelingstrajecten van jongeren en hun context.

We zoeken specifiek mensen/plaatsen waar jongeren terecht kunnen en zonder druk uitgenodigd worden om deel te nemen aan de activiteiten van de zinplek. De jongere kan op een eigen tempo verkennen wat de zinplek te bieden heeft. Een zinplek kan zich dan ook op verschillende domeinen profileren.

Wat maakt deze ZINPLEKWERKING zo bijzonder?

We zijn geen voorziening of plek op zich. We creëren een netwerk van voorzieningen en zinplekken die als het ware een brug kunnen zijn voor de jongere binnen de samenleving. We creëren een netwerk dat kan steunen op elkaars expertise om op die manier een krachtig traject te kunnen regisseren waarbij groeikansen van alle betrokkenen centraal staan.

Wat kunnen we voor elkaar betekenen?

We bieden ondersteuning qua netwerkvorming voor zinplekken en trachten een aanspreekpunt te zijn om de verbinding te leggen tussen jongeren (uit voorzieningen) en zinplekken.

Voor wie zijn zinplekken?

Gedurende de pilootfase van dit traject focussen we ons op 10-14 jarigen binnen de regio Plan-trekkers. Onze droom is om het zinplekverhaal uit te rollen voor elke jongere en jongvolwassene in Limburg.

We richten ons voor de uitbouw van dit netwerk dan ook op de volledige provincie.

Hoe gaan we te werk?

In deze fase van het project organiseren we netwerkmomenten tussen voorzieningen en zinplekken, bouwen we verder aan een netwerk van partners. Brengen we noden en behoeften in kaart en fungeren we als aanspreekpunt. Om zo in een latere fase op casusniveau zinplekken en jongeren met elkaar te verbinden en een leerexperiment op te zetten met als doel de zinplekfilosofie in de leefgroepen te integreren.

Nood aan een zinplek?

Aanmeldingen kunnen, tijdens de pilootfase van dit traject, enkel door voorzieningen plaatsvinden.

Zelf een zinplek zijn?

Graag! De maatschappelijke meerwaarde van zinplekken is van onschatbare waarde. We luisteren graag naar het verhaal van jouw zinplek en bekijken samen wat we voor elkaar kunnen betekenen.

INTERESSE om de zinplekwerking verder te ontdekken?
Contactgegevens voor verdere info en aanmeldingen

Afstemmingsregisseur zinplekken
Lien Winderickx

lien.winderickx@kinderhuis.net
0490 42 37 35

**Samenwerkingsverband 'De Ideale Wereld regio Plan-Trekkers' zoekt:
Een *Procesbegeleider zinplekken***

Het samenwerkingsverband van De Ideale Wereld regio Plan-Trekkers experimenteert met manieren om te groeien naar continuïteit in trajecten voor kinderen en jongeren in residentiële settings. Nog te vaak blokkeren trajecten met uitval op verschillende levensdomeinen tot gevolg. Dagbesteding en leerrecht zijn hierin belangrijke pijlers. Jongeren geven aan dat er vaak nood is aan een (zin)plek om op adem te komen. De afstemmingsregisseur zinplekken is momenteel aan de slag om een regio-dekkend aanbod van zinplek-initiatieven in kaart te brengen en uit te bouwen.

Als tweede luik willen we aan de hand van een proeftraject bij partnerorganisatie Junitas, deel van vzw Jeugdhulp Don Bosco Vlaanderen, onderzoeken hoe residentiële settings zich anders kunnen organiseren. Het doel is immers een duurzame systeemsverandering tot stand brengen. Hiervoor is het nodig niet enkel in te zetten op zinplekken waar jongeren terecht kunnen, maar ook na te gaan welke stappen organisaties en leefgroepbegeleiders zelf kunnen zetten. We zijn ervan overtuigd dat leefgroepen ook ademplekken kunnen creëren of zijn en dat ze een aantal werkzame factoren van zinplekken kunnen implementeren in hun dagdagelijkse werking. Hiervoor zijn we op zoek naar een procesbegeleider zinplekken.

Kernopdracht

Het proces begeleiden van een residentieel team dat samen met de jongeren de uitdaging aangaat om van hun leefgroep meer een zinplek te maken.

Wat is een 'zinplek'?

- Een 'zinplek' stimuleert het 'in relatie gaan' – er wordt connectie gemaakt met een groep en met de wereld
- Een 'zinplek' brengt veiligheid en rust, het is een 'ademplek'
- Er is een divers aanbod van zingevende en inspirerende activiteiten
- Een 'zinplek' heeft een pedagogische werking: via inspiratie van anderen tot 'leren' komen
- Een 'zinplek' nodigt uit tot het opnemen van verantwoordelijkheid door jongeren een 'andere' rol te geven
- Een 'zinplek' is niet individu-gericht of stigmatiserend, en heeft geen vooropgesteld plan en verplichtend karakter.

Rolomschrijving

Als procesbegeleider ga je activerend en enthousiasmerend te werk. Je zet bij leefgroep Het Jongenstehuis een proeftraject op waarbij je experimenteert met manieren om de zinplekfilosofie meer te integreren in hun dagdagelijkse werking. Dit vertrekt vanuit een gedragen visie die steunt op volgende uitgangspunten:

- Je bent een aanspreekpunt voor het begeleidingsteam en de jongeren en ondersteunt hen in het proces van reflectie over de huidige werking en mogelijkheden ter implementatie van werkzame factoren die bijdragen tot meer 'zinplek' zijn.
- Je brengt mogelijke behoeften en noden van de jongeren en het team in kaart en tracht deze met elkaar te verbinden in lijn met de visie. Je moedigt out of the box denken en handelen daarbij aan.
- Je onderbouwt en documenteert het proces en de stappen die het team doorloopt met als doel om dit in een volgende fase aan te reiken aan andere werkingen.
- Je koppelt terug aan de werkgroep onderwijs/welzijn van De ideale wereld regio Plan-Trekkers, en geeft mee vorm aan de 'zinplekvisie' en het integreren daarvan in een leefgroepwerking.

Jeugdhulp

- Goede praktijken vanuit andere initiatieven evenals andere bestaande vormingen en inspirerend materiaal ondersteunend aan het proces, maak je mee beschikbaar voor het team en de werkgroep. Het doel is dat het team verder aan de slag kan met de implementatie van de zinplekvisie eens de procesbegeleiding afrondt.

Profiel

Je hebt een warm hart voor jongeren. Onze visie op zinplekken draag je uit en is verweven in jouw DNA en ervaringen. Je bent authentiek, weet anderen te enthousiasmeren en houdt van samenwerken. Je bouwt gemakkelijk verbinding op en kan een team inspireren en activeren.

Je kan je vlot verplaatsen regio Genk. Bij voorkeur kan je zo snel mogelijk starten, combinaties met een andere functie zijn daarbij zeker mogelijk.

Competenties en kennis

- Je beschikt over de nodige interpersoonlijke en communicatieve vaardigheden. Je kan zorgen voor duidelijke en transparante communicatie met de jongeren, de teamleden en de partners in de werk- en stuurgroep.
- Je bent warm en betrokken in contact: kunt anderen inspireren en draagt de visie met overtuiging uit.
- Als procesbegeleider kan je observeren en interveniëren, aan de hand van creatieve werkvormen kan je instructies geven en durf je bij te sturen op het proces.
- Je kan zelfstandig werken en in afstemming met het team de eigen agenda en taken plannen en managen eventueel in combinatie met een andere tewerkstelling.
- Kennis en ervaring van een dagbestedingsproject en het werken met of in een leefgroep zijn noodzakelijk, diploma is voor ons ondergeschikt aan motivatie en ervaring.

Praktische informatie

Je gaat aan de slag bij leefgroep Het Jongenstehuis van Junitas te Genk, Sint-Martensbergstraat 36. In onderling overleg bekijken we of je deze opdracht uitoefent op zelfstandige basis, dan wel in dienstverband bij Junitas. Jobtime en aantal contactmomenten is eveneens in overleg (richttijd 13 – 15u/week, jobtime 35 à 40%) en volgens het verloop en de intensiteit van de procesbegeleiding. Je legt verantwoording af aan de stuurgroep van het project De Ideale Wereld, waarbij je eerste aanspreekpunten de leidinggevende van het team en de werkgroep onderwijs/welzijn zijn.

Startdatum is bij voorkeur midden september 2023 en kan in onderling overleg afgesproken worden. We gaan een overeenkomst aan tot eind 2023. Kans op verlenging is afhankelijk van evaluatie en in functie van het procesverloop.

Verloning volgens barema's paritair comité 319.01 B1B

Kandidaturen worden verwacht **ten laatste 31/8/2023**, motivatiebrief en CV via mail richten aan ellen.renson@junitas.be met vermelding 'sollicitatie procesbegeleider zinplekken'.

De selectiegesprekken zullen plaatsvinden op **donderdag 14/09/2023 in de voormiddag bij Junitas, Sint-Martensbergstraat 36 te Genk.**

Voor meer informatie i.v.m. de vacature kan je terecht bij:

- Ellen Renson via ellen.renson@junitas.be of 0476 61 64 44
- Els Steyls via els.steyls@kinderhuis.net of 0471 09 11 20

De Ideale Wereld: Procesbegeleiding zinplekken

Inge Geeraerts • 29-02-2024

Welkom

- De opdracht
 - De Hoef: mijn zinplek
 - Proces
 - Leerkansen en
groeimogelijkheden
 - Een woord van dank
 - Vragen - Let's talk
-

Kort kaderen - de opdracht

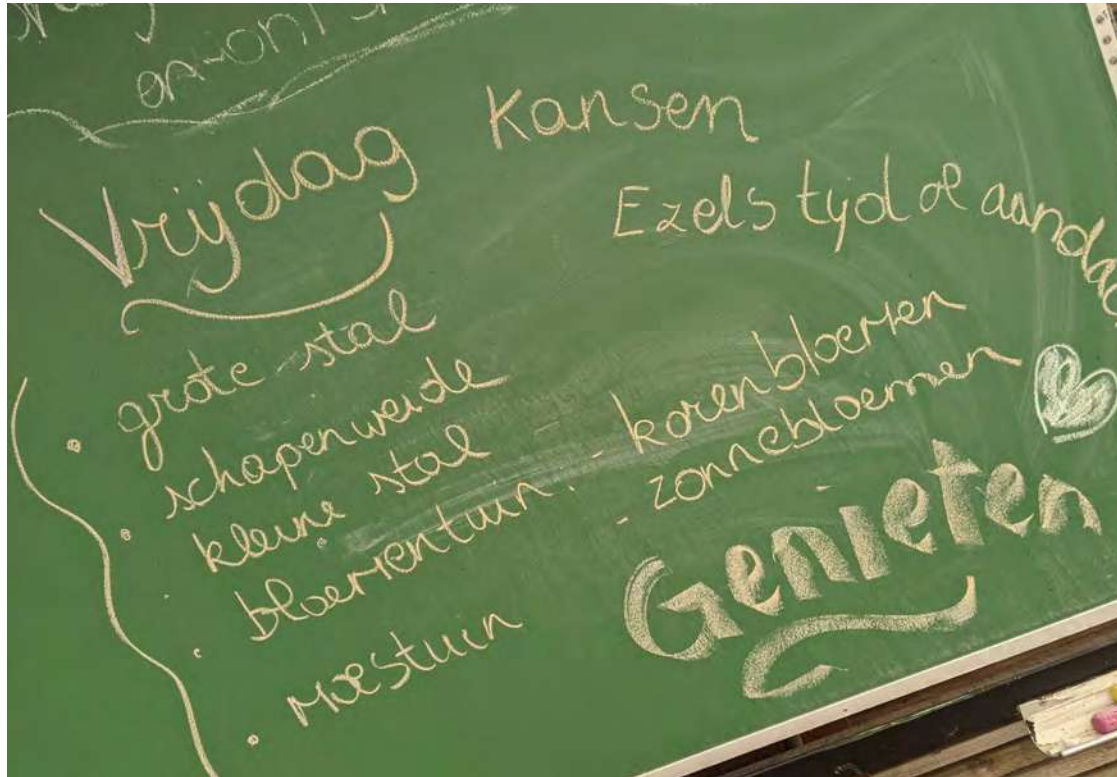
Kernopdracht:

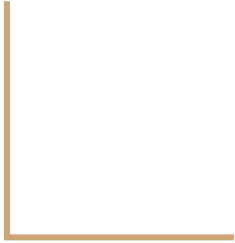
Het proces begeleiden van een residentieel team dat samen met de jongeren de uitdaging aangaat om van hun leefgroep meer een zinplek te maken.

Kernwoorden

Proces - Team - Jongeren -Uitdaging- Meer

Wie ben ik - De Hoef mijn zinplek

Terug naar de kernwoorden - blik op het proces

Team

- Observeren en in kaart brengen
- 1 op 1 gesprekken
- deelnemen aan teamvergadering
- het team op De Hoef
- integreren en deelnemen aan dagelijkse werking
- aanwezig zijn

Jongeren

- wie zijn jullie?
- wandelgesprekken
- actief luisteren
- mezelf tonen
- aanwezig zijn
- jongeren op De Hoef

Terug naar de kernwoorden - blik op het proces

Uitdaging

- wat gaat er goed?
- waar liggen groeikansen?
- kernwaarden van een zinplek
aftoetsen aan de kernwaarden
binnen de leefgroep
- persoonlijke uitdagingen

Omgeving

- “Een vis weet niet dat hij in water zwemt”

Een oefening.

Laatste kernwoord - aandacht voor MEER

Kwaliteiten van dit team onder de aandacht brengen en focus op wat de impact is op de groep jongeren.

- Hecht team van betrokken mensen, steunend naar elkaar, open. Steeds respectvol naar elkaar en naar de jongeren. Flexibele mensen, bereid om steeds de extra mile te gaan voor de jongeren.
- Ondersteuning van het team als groep geïnstalleerd door directie.
- Gebalanceerde samenstelling van het begeleidende team gebaseerd op leeftijd en ervaring.
- Brede ondersteuning van jongeren met zowel aandacht voor individuele trajecten en groepsgebeuren, alsook bewustzijn over het zoeken naar een continu evenwicht tussen deze twee.
- Aangenaam en positieve werkklimaat
- Belangrijke elementen die duurzaam werken bevorderen (preventie burn-out) zijn:
 - zelfregie, zich gewaardeerd voelen, mee verschil kunnen maken, gezien worden.
- Pluim voor logistieke ondersteuning die mee de jongeren en het team dragen.

Laatste kernwoord - aandacht voor MEER

Wat is er al?

- Groene omgeving. Mooi gebouw met gezellige inrichting met “huiselijke” sfeer en telkens met ruim en weids zicht op de bomen en de natuur. terras en tuin!
- Routine en regelmaat: ruim en gevarieerd aanbod van activiteiten (sport - cultuur - maatschappelijk - hartcoherentie trainingen - studio training) - verse maaltijden - kamermomenten (tijd die vrij is)
- Inspraak van de jongeren
- Stimulatie van verantwoordelijkheid nemen

Laatste kernwoord - aandacht voor MEER

- Heel veel elementen van zinplek zijn al aanwezig - deze ontdekken en opnieuw frisse aandacht ervoor hebben is onderdeel van MEER zinplek.

Sterk waarden klimaat, veiligheid op maat van een leefgroep, bewust tijd maken om samen leuke dingen te doen (koken, spelletjes te spelen), actief luisteren naar elkaar, openheid om te leren van elkaar, respect, communicatie, aandacht voor elkaar.

Conclusies - mogelijkheden tot groei

- Waakzaam blijven voor verhoogd **stress** niveau - bij jongeren en team! Constant alert zijn is extra vermoeiend - chronische stress.
- **Beweging** stimuleren: buiten in actie: een ommetje naar zelfreflectie. Win voor het team, even weg uit de groep, individuele aandacht denk aan IB momenten in beweging buiten. **Verbinding** met de **natuur**. Kleine **kansen** ontdekken en durven benutten.
- Grote stretch wordt gevraagd van begeleiding / team: **administratie** weegt door en neemt een (te) grote hap uit tijdsinvulling. Cfr. zinplek zeer beperkte administratie, focus kan volledig gaan naar begeleiden van.
- **Continuïteit**: vasthouden, samen tijd overbruggen. Vb. vraag naar krachttrainingen vanuit de groep - levens fluctueren, dingen gebeuren in de groep, wie houdt een thema vast? → **veiligheid**
- GSM / smartphones: ongelimiteerd gebruik (Cfr. een zinplek waar gevraagd wordt te **deconnecteren** → Creëert ruimte voor creativiteit, verveling (positieve betekenis), echte interactie (sociale vaardigheden)

Conclusies - mogelijkheden tot groei

Team Junitas is een zeer hecht team dat wordt gedragen en gesteund door een betrokken directie team. Vertrouwen, veiligheid en respect zijn waarden in actie en dit wordt ook door- en voorgeleefd naar de groep.”

Bijna iedereen koos voor deze job vanuit het verlangen om zinvol bezig te zijn met een bijzondere groep jongeren en om verschil te maken.

Meer zinplek elementen invoeren staat voor een maximale terugkeer naar deze basis:

een veilige plek creëren voor jongeren, zinvol met hen bezig zijn, kernherinneringen maken, voldoening vinden in de kleine dingen, creatief bezig zijn.

Minder administratie, aandacht voor verhoogd stressniveau, maximale ondersteuning van team.

“Wanneer een jongere
volzit, kan daar moeilijk
nog iets bij.”

In een moestuin en een bloementuin, buiten, in beweging met de seizoenen. Af en toe zich terug trekken in een aparte, gezellige buitenruimte, een woonwagen, die de jongeren zelf hebben verbouwd samen met de klusjesman. Een kat die spint en haar ding doet, af en toe een snuifje aandacht en genegenheid komt meepikken. Die vertrouwen geeft en neemt.

Hoofd leeg maken. Aarden. Handen in de grond, hoofd in de lucht.

Ontladen en opladen.

Trots, fier kunnen zijn op jouw werk. Verschil maken.

Een team dat mee groeit, samen met de tuin, samen met de jongeren.

Minder administratie, meer ZIJN met de jongeren.

thank
you

Safa

Dank je wel -
dank jullie wel!

“Vragen?”

Jeugdhulp

CONCEPTNOTA

ZINPLEKKEN

Een samenwerking tussen netwerkpartners binnen het project De Ideale Wereld;

ZINPLEKKEN

Een ademplek die inspirerend en zingevend werkt voor jongeren.

Een plek waar hulpverleners 'supporters' worden.

Een concept dat maximaal inzet op samenwerkingen van netwerkpartners.

Penhouder: *Ons Kinderhuis; Sylvie Van Vugt*

Projectcoördinatie: *Els Steyls*

Partnerschap: *HSA, Ons Kinderhuis, Junitas*

Werkgroep zinplekken: *Ellen Renson (Junitas), Jan Nijs (Opgroeien), Kim Craynest (Opgroeien), Gert Bortels (Arktos), Ine Thomassen (Huize Sint Vincentius), Jan Claus (DOP Limburg), Claudia Geens (Leerrecht Limburg), Bert Geerts (Pieter Simenon), Karima Ladkim (Profo), Nathalie Vanbergen (VCLB Limburg), Lien Winderickx (Afstemmingsregisseur)*

Stuurgroep De Ideale Wereld regio Plantrekkers: *Ellen Renson (Junitas), Jan Nijs (Opgroeien), Kim Craynest (Opgroeien), Agnes Vankriekelsvenne (CKG Molenberg), Tom Beenaerts (Huize Augustinus), Ine Thomassen (Huize Sint Vincentius), Jan Claus (DOP Limburg), Claudia Geens (Leerrecht Limburg), Johan Tuerlinckx (Opgroeien), Kim Craynest (Opgroeien), Nathalie Vanbergen (Leerrecht Limburg), Pieter Hennis (Opgroeien), Reina Abbink (KPC Genk), Ruben Tempelaere (Daidalos), Sabine Brocatus (MC St. Jozef), Stefan Daniëls (Huize Sint Vincentius), Ilona Zawadka (Pleegzorg Limburg)*

Redactie: *Lien Winderickx*

Inhoud

Woord vooraf

1. Inleiding
2. Een eigen 'Zinplek' voor Limburg
 - 2.1. Er was eens... 'De Ideale Wereld'
 - 2.2. Visie ' wat is een zinplek'
 - 2.2.1. Vooropgestelde principes en basishoudingen
 - 2.2.2. Visie en doel van een zinplek
 - 2.2.3. Hoe de theorie van ervaringsleren en de institutionele pedagogie van betekenis zijn voor het vormgeven van een betekenisvolle plek
 - 2.2.4. Hoe de theorie van groepsdynamica van betekenis is voor het vormgeven van de zinplek
3. Doelgroep benadering
 - 3.1. Eigenschappen van de doelgroep
 - 3.2. Netwerk en supporters
 - 3.2.1. Netwerk
 - 3.2.2. Supporters
 - 3.3. Toeleiding van de doelgroep
 - 3.4. Begeleiding
 - 3.4.1. Begeleidershouding
 - 3.4.2. Waardevolle nabijheid
4. kruitlijnen voor de aanpak van een zinplek
 - 4.1. Activiteiten
 - 4.2. Ervaringsleren
 - 4.3. Ont-moeten
 - 4.4. Praktische werking (frequentie en verloop)
5. We slaan de handen in elkaar
 - 5.1. Samenwerking en netwerkopbouw; een bijzonder iets!
 - 5.2. Verwachtingen en verplichtingen
 - 5.3. Rollen en structuur
 - 5.4. Concrete aanpak
 - 5.4.1. Stuurgroep
 - 5.4.2. Werkgroep
6. Locatie en infrastructuur
 - 6.1. Werkingsgebied
 - 6.2. Locatie
 - 6.3. Infrastructuur
7. Het financiële luik
8. Onze dromen en uitdagingen

Woord vooraf

“ Een eigen ‘Zinplek’ voor Limburg”

Er wordt nog weleens laatdunkend gedaan over zingeving; dat het een luxeprobleem zou zijn. Vanuit de behoeften Pyramide van Maslow wordt dan gesteld dat eerst de primaire behoeftes van eten, drinken en veiligheid vervuld moeten worden. Als ook in je sociale en relationele behoeftes voorzien is, kun je ten slotte aan zelfontplooiing gaan doen en als topje van de Pyramide nadenken over de zin van het leven.

Het ontdekken van identiteit en betekenis is vanuit dit model een kers op een taart. Echter, op deze manier denken over identiteit en zingeving zou juist kunnen voortkomen uit een luxepositie.

Uit beschrijvingen van mensen die in levensgevaar zijn geweest, blijkt dat de behoeften Pyramide van Maslow plotsklaps op zijn kop staat.

De Oostenrijkse Viktor Frankl heeft in 4 concentratiekampen gezeten en beschrijft in zijn ‘De zin van het bestaan’ dat het vinden van een ‘waarom’ essentieel was om alles te kunnen doorstaan.

Hij haalt de Duitse filosoof Nietzsche aan:

‘Wie een waarom heeft om voor te leven, kan bijna elke hoe verdragen.’

Lammert Kamphuis, ‘filosoof, spreker en schrijver van het boek Verslaafd aan ons eigen gelijk’, 2023 De bezige bij Amsterdam

1. Inleiding

Van ei-land naar wij-land

In 2021 kreeg de regio Plantrekkers de eer om het pilootproject Gedragen verantwoordelijkheid en de ideale wereld' uit te rollen met als einddoel het vermijden van geblokkeerde trajecten binnen de residentiële jeugdhulp.

In de ideale wereld wordt zorg op maat geboden. Elke minderjarige heeft de regie van zijn of haar eigen proces in handen. **We willen elk kind en elke jongere een duidelijk toekomstperspectief en een actief leven buiten de jeugdhulp bieden.**

Vanuit gedragen verantwoordelijkheid wil dit groot opgezet samenwerkingsverband een antwoord bieden hierop. Dit o.a. door een andere, vernieuwende kijk en aanpak in deze hulpverleningstrajecten.

De droom is dan ook om buiten de lijnen van Jeugdhulp te kleuren.

Zinplekken is een van de 3 bouwstenen die voortkwamen uit de ideeën van de werkgroep onderwijs – welzijn en **de vaststelling dat jongeren in een geblokkeerd traject vaak letterlijk 'ademruimte' nodig hebben.**

Wanneer een traject vastloopt, wordt vaak gebruik gemaakt van een time-out. Dit aanbod kan weliswaar tijdelijk ademruimte geven maar brengt niet altijd duurzame verandering teweeg. Ondanks de mooie initiatieven heeft de term time-out daarnaast soms een negatieve connotatie.

Met zinplekken dromen we van zingevende ademplekken voor jongeren.

Sinds 2023 werden de visie, ideeën en dromen van de werkgroep onderwijs - welzijn concreter. Verscheidene medewerkers van verschillende organisaties gingen over tot het uitwerken van en experimenteren met dit concept.

Hun waardevolle inbreng wordt in deze conceptnota gebundeld en zal finaal leiden tot de uitwerking van een 'eigen zinplek voor Limburg'.

We dromen ervan zinplekken in de toekomst nog verder te kunnen uitrollen in andere Limburgse steden!

2. Een eigen 'Zinplek' voor Limburg

2.1. Er was eens... 'De Ideale Wereld'

Om kinderen en jongeren in de residentiële jeugdhulp beter te ondersteunen, startte Opgroeien het project 'Gedeelde verantwoordelijkheid en de ideale wereld' op. Dit in nauwe samenwerking met het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH) en het Agentschap Zorg & Gezondheid.

Op die manier delen we alle nodige expertise om geblokkeerde ontwikkelingstrajecten te vermijden.

De leerervaringen van de partners leiden tot een andere hulpverleningsorganisatie in drie netwerken (Trawant, Co-ncept en Plantrekkers).

Deze 3 netwerken van partners gaan - door reflectie - voor **een andere organisatie van de hulpverlening: de 'ideale wereld' voor een jeugdhulp die vertrekt van gedeelde verantwoordelijkheid voor alle kinderen en jongeren die tijdelijk niet thuis kunnen verblijven.**

Sommige jongeren kunnen zich niet ten volle ontwikkelen, ondanks de betrokkenheid van de jeugdhulp. **De ideale wereld doorbreekt die dynamiek van escalaties naar steeds meer gespecialiseerde en ingrijpende hulp.**

De gezamenlijke aanpak gebeurt vroeger en op maat in trajecten. Dat vereist een andere organisatie van de hulpverlening en een netwerkaanpak die het huidige doorverwijsmodel doorbreekt.

Met zinplekken trachten we een antwoord te bieden op deze noden en vragen.

2.2. Visie ‘ wat is een zinplek

In het hart van Limburg ontvouwt zich een **unieke visie op een zinplek, waar de essentie niet ligt in moeten maar in het ont-moeten**, een plek waar **jongeren** juist **mogen** loslaten en gewoon **zijn** in plaats van doelen en verplichtingen nastreven.

Deze **plek is doordrenkt met de sfeer van vrijheid en veiligheid**, waar **ontspanning en inspiratie hand in hand gaan**, en waar het **leren niet als een verwachting** wordt opgelegd.

Belangrijk is dat deze **'adem'plek** een haven biedt waar jongeren kunnen zijn wie ze werkelijk zijn.

Hier staat niet alleen het individu centraal, maar wordt de hele wereld omarmd als bron van interesse en inspiratie. Het is een omgeving waar zowel samenwerking als individuele reflectie gestimuleerd worden, **een plek die de kiem legt voor het aangaan van betekenisvolle relaties**. **Jongeren worden gemotiveerd en geïnspireerd door deze plek** zonder verplichting.

De **fysieke omgeving van deze zinplek is doordrenkt van aantrekkelijkheid**, zowel in het aanbod als in de omringende natuur.

Het doel is niet om jongeren in een richting te sturen, maar om **een setting te creëren waarin zij zelf tot initiatief kunnen komen**.

Het is een plek die verder reikt dan vrijetijdsbesteding; **het gaat om 'vrije' tijd, waarin activiteiten worden ondernomen zonder direct functioneel doel**.

Deze **benadering vertrekt vanuit de wens vóór de jongere**, zonder hen een specifiek doel op te leggen.

Deze zinplek fungeert bij voorkeur **preventief**.

Het is een plek voor een time-out, een tijdelijke pauze in een traject, waar jongeren de ruimte krijgen om te ademen, te ontdekken, en zichzelf te zijn.

Deze visie op een zinplek in Limburg is een baken van vrijheid te midden van verplichtingen, **een oase van mogelijkheden waar jongeren zichzelf kunnen vinden en ontplooien**.

“Werken met hout zonder professionele houtbewerker te worden”; Jan Nijs.

Gebaseerd op de voorgaande waarden, kunnen wij de visie op een zinplek in Limburg als volgt omschrijven:

Een zinplek is in de eerste plaats een **oase van rust en veiligheid**. Het **biedt** een scala aan **activiteiten die niet verplicht zijn, maar eerder inspireren en betekenis geven**.

Elk zinplekje is uniek en juist die diversiteit maakt ze waardevol en krachtig.

2.2.1. Vooropgestelde principes en basishoudingen

Onze benadering van een zinplek is gestoeld op een reeks fundamentele principes en basisattitudes die de kern vormen van onze visie:

Gelijkwaardigheid: We koesteren een benadering waarbij we jongeren met gelijkwaardigheid en respect tegemoet treden. Elke individu wordt als gelijkwaardig beschouwd, ongeacht achtergrond of omstandigheden.

Agency: Het emanciperen van jongeren staat centraal.

De jongere ontdekt een nieuwe wereld zonder de druk te moeten ervaren. Keuzes maken mag maar moet niet. Daarom spreken wij ook niet over empowerment (het sterken van de jongeren) maar over emanciperen. De jongeren evolueren naar meer vrijheid, verzelfstandiging en een grotere zelfbeschikking.

Vrije circulatie: Bij ons is deelname aan activiteiten volledig vrijwillig. Er worden geen verplichtingen opgelegd, waardoor jongeren de vrijheid hebben om al dan niet deel te nemen.

Ont-"moeten": We richten ons op groepsdynamiek met de nadruk op ontmoetingen en verbindingen, los van de druk om aan specifieke doelstellingen of plannen te voldoen. Het draait om het opbouwen van relaties en interacties zonder de dwang van verplichtingen.

Vertragen: Bij ons krijg je de ruimte en tijd. (vrije tijd)

Leren gedijt enkel wanneer er voldoende tijd is om te absorberen en te begrijpen.

Laagdrempelig: Iedereen is van harte welkom en wordt verwelkomd zonder voorwaarden of verwachtingen. De drempel om deel te nemen wordt zo laag mogelijk gehouden.

Zingevend: Onze zinplek is ontworpen om te inspireren, enthousiasmeren en uit te dagen. Zowel de fysieke omgeving als het aanbod dragen bij aan het geven van betekenis en motivatie.

Duurzaam: We zijn stevig verankerd in een netwerk en delen een gemeenschappelijke visie. Dit zorgt voor continuïteit en stabiliteit op lange termijn.

Vertrouwen: We koesteren een diepgeworteld geloof en vertrouwen in de capaciteiten en potentie van de jongeren.

Vroegtijdigheid: De zinplek kan een preventieve rol spelen. Door vroegtijdige interventie en ondersteuning willen we problemen voorkomen nog voordat ze ontstaan.

2.2.2. Visie en doel van een zinplek

Het hoofddoel is een ruimte te ontwikkelen waar jongeren zichzelf kunnen zijn, inspiratie kunnen vinden en zichzelf kunnen activeren zonder de druk van vastgestelde verwachtingen.

Het is bedoeld als een plek waar ze **informeel** kunnen **leren**, **contacten** kunnen **leggen** en hun **omgeving** kunnen **verkennen**, eerder gericht op collectieve ervaring dan puur op het individuele stuk.

.....”Het zijn plekken waar niet keuze, maar blootstelling aan iets centraal staat, waar het niet gaat om behoefte te identificeren en hulp te bieden bij het realiseren daarvan, maar waar de wereld gepresenteerd wordt en ontsloten wordt op zo een manier dat die wereld tot leven wordt gewekt en dus interesse gevormd wordt, niet iets dat ik kies maar dat mij aantrekt en van mij vereist van de juiste maat te vinden, iets dat wij delen en dus niet wordt meegedeeld.” (prof J. Masschelein, 2020)

Bij de lancering van een overkoepelende zinplekwerking in de 1G1P regio van De Plan-Trekkers streven we de volgende doelstellingen na:

Op het niveau van de jongere:

- De jongere heeft een toegewijde plek waar hij of zij **zichzelf mag zijn** en **zich gewaardeerd voelt**. We kiezen de meest passende **zinplek die aansluit bij de behoeften en interesses** van de jongere.
- De jongere beschikt over een ruimere **omgeving waar hij gewoon mag ‘zijn’** en **innerlijke of fysieke rust** kan **vinden**.
- **Inspiratie en motivatie worden aangewakkerd maar zijn niet het hoofddoel** van de zinplek. Onrechtstreeks kan het gevolg zijn dat de jongere de drang voelt om het roer weer in eigen handen te nemen en om stappen voorwaarts te zetten.
- We bieden een **inspirerende omgeving en praktijken** voor het betrokken netwerk rondom de jongere, waaronder hun context, onderwijs en organisaties.

Op het niveau van de zinplek:

- We realiseren **'het recht op leren'** voor jongeren voor wie dit niet altijd haalbaar is binnen een traditionele schoolcontext.
- De zinplek **versterkt samenwerkingen** en verkleint de afstanden tot en met onze partners, zodat dit een breed gedragen zinplek wordt.
- Deze **overkoepelende zinplekwerking staat in verbinding met andere regionale zinplek-initiatieven**.
- Op de lange termijn zullen partners deze **visie en werkwijzen integreren** in hun eigen activiteiten.
- Op de langere termijn willen we **scholen, hulpverlening en andere entiteiten inspireren en beïnvloeden met deze visie**. We willen een inspiratiebron zijn voor de nabije samenleving en andere organisaties.
- We streven ernaar een zinplek te creëren die voldoet aan de voorwaarden en visie zoals beschreven in deze conceptnota.

2.2.3. Hoe de theorie van ervaringsleren en de institutionele pedagogie van betekenis zijn voor het vormgeven van een betekenisvolle plek

De theorie van ervaringsleren, ontwikkeld door de Amerikaanse filosoof en onderwijskundige John Dewey in de late 19e en vroege 20e eeuw, propageert dat **leren het meest effectief is wanneer individuen actief betrokken zijn bij ervaringen**. De essentie van deze benadering ligt in het idee dat **kennis wordt verworven en begrip wordt ontwikkeld door reflectie op ervaringen**.

Een betekenisvolle plek tracht nieuwe ervaringen te creëren die de nieuwsgierigheid van jongeren kunnen prikkelen.

Het proces van ervaringsleren volgt een cyclus, vaak aangeduid als de 'Dewey-cyclus' of 'leercyclus', bestaande uit vier stappen:

1. **Ervaring:** Actieve deelname aan een ervaring of activiteit, variërend van praktische taken tot groepsactiviteiten.
2. **Reflectie:** Bewuste reflectie op wat er is gebeurd, wat er is geleerd, en welke inzichten zijn verkregen tijdens de activiteit.
3. **Conceptualisering:** Betekenis geven aan de ervaring door deze te relateren aan bestaande kennis, theorieën of concepten.
4. **Actie/Experiment:** Toepassen van het geleerde in nieuwe situaties, waarmee de cyclus opnieuw begint.

De kracht van deze benadering ligt in het actief betrokken zijn bij ervaringen, gevolgd door reflectie en actie. Het onderstreept de rol van ervaring en praktijk als essentiële elementen in het leerproces en **benadrukt dat leren voortkomt uit actieve betrokkenheid bij de wereld om ons heen**.

Naast ervaringsleren kan de institutionele pedagogie een kader bieden voor het creëren van een betekenisvolle plek. Deze pedagogische benadering legt de focus op het individu binnen de context van de instelling of gemeenschap, met nadruk op de mens als een uniek en waardevol wezen.

Door de verschuiving van aandacht van 'problemen' naar het individu zelf, tracht institutionele pedagogie **een omgeving te creëren die empathie, begrip en ondersteuning biedt. Hierdoor krijgt het individu de ruimte om zijn eigen identiteit, talenten en mogelijkheden te ontwikkelen, zonder belemmerd te worden door stereotypingen of beperkende etiketten**.

Deze pedagogische **benadering gaat dieper in op sociale, culturele en emotionele aspecten en streeft naar inclusie, zelfontplooiing en respect voor diversiteit**. Het doel is een **omgeving te scheppen waarin het individu zich veilig, gewaardeerd en begrepen voelt, met de focus op groei en ontwikkeling in plaats van beperkingen of problemen**.

Ook bij dit model **verschuift de aandacht van het individu naar het creëren van een omgeving. Het oprichten van een betekenisvolle plek biedt mogelijkheden om een dergelijke omgeving te realiseren, met bovengenoemde kwaliteiten en vereisten**.

2.2.4. Hoe de theorie van groepsdynamica van betekenis is voor het vormgeven van de zinplek

Binnen de zinplekwerking trachten we de groep optimaal in te zetten. Dit houdt onder meer in dat de begeleiders niet alles zelf bepalen maar er zoveel mogelijk vertrekt vanuit de jongeren zelf.

De groep en de omgeving zijn het uitgangspunt. Zij versterken elkaar in hun traject. Vanuit eerdere 'good practices' blijkt dat het groepsgebeuren ook voor de jongeren en supporters belangrijk is.

Groepsdynamica kan gedefinieerd worden als de studie van het tot stand komen, het functioneren en het uiteenvallen van groepen. Er zijn verschillende theorieën over ontwikkelingspatronen in groepsprocessen. In elk van de theorieën komen onderstaande verschillende fasen en kenmerken van groepsontwikkeling naar voren.

Fase 1: Onzekerheid

Het **begin van elke groep wordt gekenmerkt door onzekerheid** bij de groepsleden. **De eerste opgave van de groep is dus om te gaan met deze onzekerheid.** De **primaire reactie is afstandhouden.** De één is zeer zwijgzaam. De ander is conventioneel hartelijk. Iedereen is nog erg bezig zichzelf te beschermen. De sfeer is vriendelijk op conventionele manier.

Fase 2: Ordening en plaatsbepaling

Omdat men antwoord wil op vragen als: wat gaan we doen en wie ben jij, ontstaat er een tweede reactiepatroon: namelijk **verkennen en oriënteren.**

Er worden vragen gesteld, balletjes opgegooid, meningen geuit, bijval en kritiek geleverd. Men verkent elkaar om elkaar te kunnen plaatsen. De begeleider wordt eveneens afgetast of uitgeprobeerd. Dit leidt tot een derde reactiepatroon namelijk de wedijver om de invloed. De groepsleden zien dit zelf vaak niet als wedijver. Eerder als het leveren van een waardevolle bijdrage. De een doet dit door standvastig een bepaalde mening te geven. De ander door stevig oppositie te voeren. Weer een ander door te bemiddelen. Dit leidt soms tot een stevige machtsstrijd. **Uiteindelijk** zal uit deze strijd **een verdeling komen van posities.** Hier wordt **tevens een aanzet** gegeven **tot het vormen van een groepsnorm.**

Fase 3: Rolverdeling

Na de machtsstrijd ontstaat er een bepaalde rolverdeling. **Mensen zoeken in onzekere situaties naar autoriteit.** Door de **posities en rollen te verdelen en te erkennen wordt zekerheid en veiligheid gecreëerd.** Er ontstaan al dan niet uitgesproken normen en regels in de groep.

Fase 4: Ontstaan van cohesie

Nu de rollen en normen helder zijn, ontstaat genoeg veiligheid voor echt contact met elkaar. Men maakt het **eerst contact** met die groepsleden waarvan men het idee heeft dat men veel **gemeenschappelijk** heeft. Ieder krijgt zijn plek in de groep en begint zich thuis te voelen. Er is sprake van verbinding met de groep in zijn geheel en met individuele groepsleden. De groepscohesie is voldoende ontwikkeld om werkzaam te zijn. Soms kan deze harmonie 'doorslaan' in een vorm van euforie. Vaak wordt deze spontaan verbroken door reële confrontaties. Als de cohesie van de groep sterk genoeg is, vormen deze confrontaties de basis voor verdere ontwikkeling.

Als het "wij gevoel" belemmerend gaat werken, is het nodig de groepsleden weer wat los te weken. Soms is een groep zo hecht dat er geen verschillen mogen bestaan. Het werken met stellingen en het geven van opdrachten waarbij verschillen duidelijk naar voren komen, is dan handig.

Fase 5: Verder verloop in de groep

De groep is nu van start. Er zijn nu vier **mogelijkheden voor het verdere verloop**:

De groep ontwikkelt zich steeds verder. De **relaties worden steeds opener**. Er is oprechte betrokkenheid bij elkaar en iedereen kan zijn of haar bijdrage leveren aan de groep.

De groep is tevreden met het bereikte (intimiteits- en samenwerkings-)niveau.

Soms zijn de meningen over dit 'niveau' verdeeld. Dit kan leiden tot een **conflict** waarna de groep zich verder ontwikkelt.

Een groep kan **uiteenvallen** (omdat de taak gedaan is of na een conflict) of terugvallen op een afstandelijk omgaan met elkaar zoals in het begin.

Fase 6: Afscheid

De begeleider heeft op procesniveau nog een belangrijke taak. Bij groepen die een beperkte levensduur hebben, zal de groep voorbereid moeten worden op het afscheid. Het afscheid zal besproken moeten worden. Afscheidsrituelen (zoals evalueren) kunnen het stoppen van de groep vergemakkelijken.

Bevorderen van groepsontwikkeling

Als begeleider kun je de groep helpen de fasen te doorlopen door de bijbehorende problemen of wijvingen niet te negeren en door niet met schijnoplossingen te komen.

3. Doelgroep benadering

3.1. Eigenschappen van de doelgroep

We kiezen bewust voor een **inclusieve benadering en hanteren geen leeftijdsbeperkingen of specifieke beperkingen**. We vertrekken vanuit het kind of de jongere die eigenaar is van zijn of haar traject en terug ZIN wil krijgen. **De primaire leeftijdsgroep zal bestaan uit 10 -14 jarigen.**

De leeftijdsgroep is geen voorwaarde en zal naargelang de noden en mogelijkheden van de groep afgestemd worden op de haalbaarheid binnen de praktijk op de zinplek of binnen een van de regionale zinplekken.

Ons doel is om elke jongere met een zorgbehoefte te ondersteunen bij de toegang tot de zinplek, ongeacht de leeftijd.

Van daaruit trachten we een goede match te realiseren. Dit kan op de zinplek zelf of op een van de andere regionale zinplek-initiatieven binnen het zinplekennetwerk. We gaan op verschillende manieren aan de slag om hen terug energie te geven en hen te versterken.

Een jongere wordt voorgesteld door een '**supporter**'. De supporter is iemand die samen met de jongere wensen uitdrukt en zich inzet voor hun belangen. We kiezen er resoluut voor om een project op te zetten waar de jongere zelf heen wil komen. Zonder een stok achter de deur. **We geloven erin dat jongeren vanuit hun eigen (minimale) motivatie en goesting moeten vertrekken.**

Wanneer jongeren echter worden verplicht, vaak 'als een laatste kans' of vanuit 'alles is al geprobeerd', het effect van de zinplek niet strookt met de visie die we nastreven.

De **connectie met het onderwijs** blijft van **essentieel belang**. Onze specifieke focus ligt op kinderen en jongeren waarbij de schoolgang dreit, regelmatig of voor een langere periode onderbroken is.

We behouden de mogelijkheid om proefdagen of -weken in te lassen. Op die manier kunnen we afdalen of de noden van de jongere aansluiten bij de zinplek. Wanneer dit niet het geval is, gaan we samen met de supporters (steunfiguren van de jongere) op zoek naar een beter passend aanbod.

We zien een zinplek als een recht voor elke jongere.

In de beginfase van het project zullen we ons concentreren op het begeleiden van jongeren binnen de organisaties die deelnemen aan het initiatief. In een later stadium zullen we evalueren of en hoe organisaties buiten dit netwerk, binnen de regio van De Plan-Trekkers, kunnen aansluiten.

3.2. Netwerk en supporters

3.2.1. Netwerk

Zowel het **professioneel netwerk** als het **persoonlijk netwerk** van de jongere zal een actieve rol opnemen en maximaal betrokken worden in het traject van de jongere. Deze personen, ook supporters genoemd, zullen vanuit geloof in de jongeren, aanmoedigen, ondersteunen en opvolgen.

We investeren in **een relatie van gelijkwaardigheid** waarbij de jongeren en supporters elkaar op de hoogte houden en gaan voor maximale 'support'. Naast supporters van de jongeren, gaan we voor dit project ook op zoek naar enthousiastelingen en sympathisanten die hun bijdrage willen bieden. Dit gaat van het geven van een workshop tot een vrijwilliger die op welke manier dan ook van betekenis kan zijn.

We steunen op een **netwerk van jeugdhulppartners** die het project mee vormgeven en het werknemerschap (binnen de projectmiddelen) opnemen. Bij de start van 2024 spraken Ons Kinderhuis, Junitas en Huize Sint Augustinus hun engagement ten overstaande dit proefproject uit.

We verkennen de eventuele engagementen van andere jeugdhulpvoorzieningen, lokale besturen (we denken hierbij aan leerrecht Maasmechelen, de LOP netwerken Maasmechelen, Genk, Dilsen en Tongeren), scholen (lager, secundair, buitengewoon), De Plan-Trekkers, onthaalpunt DOETERTOEF, NAFT-Limburg en de rol die Leerrecht Limburg hier mee in kan opnemen **verder in de loop van de komende maanden**.

Voor de proefperiode van een jaar gaat **VZW Heuvelsven** het engagement aan om ons toegang te verlenen tot hun **16ha grote domein en infrastructuur**.

Heuvelsven werd gesticht door de broeders met als doel: 'groen en natuur tot bij jongeren brengen en hen dit leren voelen'. Er werden in het verleden jongeren vanuit de stad opgevangen in de natuur waar ze op verschillende vlakken tot leren konden komen. Op Heuvelsven wordt er geluisterd naar de natuur en leggen ze telkens weer het verband met opvoeden.

Ook nu nog is het hun doen om 'kinderen zich een gewaarborgd deel te laten voelen van een groep'. Vanuit een visie dat de maatschappij beter wordt als iedereen zijn steentje bijdraagt.

Voor kinderen staan avontuur en rust op Heuvelsven centraal. In de zomer worden hier KENA kampen georganiseerd. Gelijkwaardigheid is hier een basiswaarde. Volwassenen zijn evenwaardig aan jongeren. Verder is inclusiviteit een belangrijke pijler van hun werking, iedereen kan en mag 'zijn' en zijn plekje vinden.

Laat dit gedachtegoed ook zijn waar we vanuit de werkgroep naar op zoek waren in een regio waar extra initiatieven welkom zijn.

We gaan met Heuvelsven het engagement aan in de vorm van een huurovereenkomst in een proeffase.

3.2.2. Supporters

Aangezien onze supporters **een centrale rol spelen binnen onze zinplek**, worden deze hier nader verduidelijkt.

Vanuit de samenwerking, expertise en goede praktijken van betrokken partners binnen het project **'de Krachtmolen'** nemen we jullie graag mee in dit concept.

Supporters: wat is dat?

Al van in den beginne waren we het erover eens dat het **netwerk van een jongere essentieel** is. We wilden **de traditionele aanpak** waarbij een persoon of organisatie een jongere aanmeldt en vervolgens vaak minimaal betrokken is, **veranderen**.

De jongeren die we bereiken heeft vaak verschillende ervaringen opgedaan met hulpinstanties die minder aanwezig zijn op goede momenten en meteen met de vinger wijzen indien iets fout loopt. Ook dit willen we veranderen en zo ontstond het concept 'supporter'.

Net zoals een supporter van een voetbalploeg die in zijn elftal gelooft in goede en slechte tijden, zijn onze supporters personen die onvoorwaardelijk achter onze jongeren en het project staan. Ze supporteren vanaf de zijlijn en laten met hun aanmoedigen en gejuich duidelijk merken dat ze erin geloven. Een nederlaag of moeilijke periode wordt niet afgestraft met boegeroep of afwijzing maar met extra aanmoedigen, ondersteuning en geloof.

Een extra aandachtspuntje is dat we **mensen echt met elkaar willen verbinden**. Dit betekent dat we niet willen verbinden vanuit een titel, functie of job van mensen. Een supporter is moet niet 'de trajectbegeleider' zijn, maar Jan of Mieke. Supporters van een voetbalploeg zijn immers ook geen jobtitels, maar echte mensen.

Binnen het project kennen we **twee soorten supporters, van de jongere en van het project**. Uiteraard zijn deze niet strikt gescheiden. We proberen supporters van een jongere meer te betrekken bij het project en supporters van het project verbinding te laten leggen met specifieke jongeren.

Supporter voor een jongere

Supporters kunnen **zeer uiteenlopende mensen** zijn: een tante, een nonkel, een verontruste grootouder. Maar ook een buurman, een (ex)-leerkracht, een vriend/vriendin, of een medewerker van een organisatie of dienst waar de jongere eerder begeleid werd of momenteel nog ondersteund wordt.

De focus van de supporter moet wel zijn om de **jongere te ondersteunen**, om **samen** mét de jongere **op pad** te gaan, om **de jongere te bekrachtigen** in het zoeken én vinden van zijn/haar zinplek of zingeving.

Supporter zijn **kan op verschillende manieren**: iemand stuurt wekelijks een smsje naar de jongere om te vragen hoe het op de zinplek verloopt, een ouder brengt zijn/haar dochter of zoon naar de zinplek, een trajectbegeleider komt de eerste halve dag meedraaien om de start te vergemakkelijken,... **De rol van een supporter is dus niet vaststaand en kan verschillende vormen aannemen.**

Supporter van het project

Naast de 'supporters van de jongeren', hebben we ook 'supporters van het project'.

Dit zijn personen die hun talenten, passie en kennis willen delen met de jongeren. Het zijn **sympathisanten van het project die iets kunnen betekenen voor de jongeren**, hetzij in groepsvormingen, hetzij in een actieve rol opnemen in de verdere opvolging van jongeren in zijn of haar traject.

Enkele voorbeelden vanuit andere projecten die we wensen over te nemen:

- Supporters die allerhande activiteiten / workshops organiseert (de uitwerking van een activiteit op zich neemt)
- Een supporter die met / voor de groep iets kookt
- Een supporter die komt meedraaien of helpt met vervoer
- Een supporter die elke week met een jongere op wandel gaat
- De straathoekwerkers o.a. die op bezoek komen
- Een team leerkrachten komen 's middags smullen van de door de jongeren gemaakte lunch

Belang van supporters

De jongere, begeleiders en supporters van de zinplek geloven allemaal in deze aanpak.

Allereerst is het werken met supporters **een goede manier om de leefwereld** van de jongeren **te verbreden**. Ze maken kennis met diverse personen, partners en organisaties en weten waar ze terecht kunnen met vragen, problemen en interesses.

Er komen zaken aan bod waar ze totaal geen interesse en ervaring mee hebben en **ontdekken nieuwe interesses en talenten**. Nieuwe interesses worden ontdekt en er worden nieuwe verbindingen en linken gelegd.

Ook andersom **zorgen we ervoor dat de leefwereld van onze supporters verbreed wordt**. We trachten **een draagvlak** te creëren **in de samenleving** waarbij taboes en vooroordelen doorbroken kunnen worden en plaats maken voor positieve beeldvorming.

We geloven erin dat oprechte interesse en een open houding de basis zijn om in ware connectie met elkaar te kunnen gaan.

Aansluitend bij voorgaande zaken vinden de betrokkenen de supporters een goede manier om in connectie te blijven met de samenleving. Het gevaar dat de groep geïsoleerd geraakt in een cocon waarin ze zich enkel veilig voelen wordt doorbroken. **De maatschappij wordt binnen gebracht en jongeren komen in aanraking met verschillende stukken van de samenleving**. Jongeren gaven in eerdere 'good-practices' ook aan dat dit hen helpt om de stap naar meer zelfstandigheid te zetten. Ze weten immers beter bij wie of wat ze terecht kunnen. Ze worden minder afhankelijk van de begeleiders op de zinplek en kunnen zelfstandig stappen zetten.

Ondanks dat veel jongeren een klein of beperkt netwerk hebben, kunnen ze door de supporters ervaren wat zo'n netwerk voor hen kan betekenen. Ze voelen dat een klein gebaar een grote impact kan hebben. Dat een smsje, een schouderklop, het vieren van een verjaardag of elkaar succes wensen geen grote moeite is maar dat het iemands dag kan veranderen.

Een laatste maar zeer belangrijke meerwaarde van de supporters is dat ze de kern en sfeer van het project levend houden. Hierdoor kunnen de begeleiders een stap achteruit zetten en wordt de zinplek van de jongeren en van de supporters.

Het is een droom om de begeleiders semi-overbodig te maken, om een zinplek te zien waar jongeren en supporters het voortouw nemen en samen het project vorm geven.

Wens voor de jongere

Een traject start vanuit de wil van de jongere of vanuit een wens voor de jongere. Deze wensen kunnen worden uitgesproken door hun supporters. Tijdens kennismakingsgesprekken kan dit als een actieve vraag gesteld worden ‘Wat wens jij – de jongere – toe?’

We streven ernaar jongeren **te helpen de verbindingen te ontwikkelen die ze in hun leven wensen**, door gebruik te maken van de empirisch ondersteunde principes van bewustzijn, moed en liefde (ACL).

Bewustzijn is het opmerken van de eigen en andermans gevoelens en gedachten met niet-oordelende nieuwsgierigheid.

Moed is buiten je comfortzone stappen om meer trouw te zijn aan jezelf. Een voorbeeld van interpersoonlijke moed is iemand een gedachte of gevoel vertellen dat je hebt en dat je normaal gesproken binnen zou houden.

Liefde is gericht zijn op de andere vanuit een bewogenheid die onszelf overstijgt. Hierdoor kunnen wij verder gaan waar deuren sluiten. Vanuit graag zien zal je veel meer verdragen, betekenen en doen.

Een schat aan recente wetenschappelijke literatuur heeft aangetoond dat jongeren (in feite iedereen) die geen sociale band hebben, lijden aan verscheidene ziektebeelden. Om deze ernstige bedreiging voor de volksgezondheid en onze maatschappij aan te pakken, brengen we hen samen op zingevende ademplekken in de natuur. We faciliteren mede kwetsbare zelfonthulling en medelevende responsiviteit, waarvan onderzoek heeft aangetoond dat ze belangrijke ingrediënten zijn voor het vervullen van noodzakelijke menselijke verbindingen en een optimale levenskwaliteit.

3.3. Toeleiding van de doelgroep

Door het samenwerkingsverband is er een uitgesproken tegenindicatie om jongeren toe te lijdten wanneer de jongere zelf aangeeft niet te willen. Het stukje 'goesting' is van essentieel belang.

Verder is het risico op middelengebruik of suïcide ook een tegenindicatie voor toeleiding tot de zinplekwerking.

We richten groepsgerichte activiteiten in, maar deze zullen nooit een doel op zich zijn. Wanneer er nood is aan een individuele traject op de zinplek, zal dit in overweging genomen worden.

We baseren ons binnen de toeleiding van jongeren ook op **de kracht van diversiteit**.

Onze doelgroepbenadering is erg breed. In principe is iedereen welkom en zijn de bovenvermelde tegenindicaties de enige die gelden.

Op die manier wordt een groep erg divers. Gaande van de leeftijd, het geslacht, de mogelijkheden en beperkingen. Maar ook zullen de deelnemers verschillen van culturele achtergrond en religie.

De achtergrond, problematiek en levensfase van elke jongere zal heel anders zijn.

Ondanks dat deze diversiteit soms voor botsingen kan zorgen, is het **voor iedereen vooral een grote meerwaarde**.

Jongeren zullen in contact komen met mensen die ze in het dagdagelijkse leven nooit zouden leren kennen. Ze leren omgaan met het 'anders zijn' en leren kritisch te kijken naar (voor)oordelen. De jongeren krijgen de kans om te leren van elkaar. Ze hebben allemaal een rugzak vol ervaringen die ze kunnen gebruiken om anderen te ondersteunen die in een gelijkaardige situatie zitten.

We zijn er ons bewust van dat dit ook een minder positief effect kan hebben. Er worden niet enkel positieve zaken besproken en negatieve coping mechanismen kunnen worden uitgewisseld. Hierop zal de begeleiding toezien en heersende onderwerpen en thema's opvangen en hierop inspelen.

3.4. Begeleiding

Doorheen de gesprekken met jongeren, de werkgroep en externe partners werd **de aanpak en houding van de begeleiders zo goed als altijd als essentieel bestempeld**. Een goede begeleidershouding is een van de belangrijkste instrumenten bij het begeleiden van jongeren op een plek. Het kan diepgaand leren en persoonlijke ontwikkeling stimuleren.

3.4.1. Begeleidershouding

We illustreren hier een aantal componenten van een goede begeleiding op onze zinplek.

- Het bieden van veiligheid
- Het bieden van vrijheid
- Bekrachtiging en feedback
- Goed modelgedrag stellen
- Inzicht bieden door duiding

Veiligheid

Jongeren geven vaak aan dat het 'zich veilig voelen' of het 'op hun gemak zijn' **een eerste belangrijke voorwaarde is om zich goed te kunnen voelen** (wat vervolgens ook een voorwaarde is om te kunnen 'leren'). Wanneer we hier vervolgens dieper op in gaan, gaat het **niet louter** om **letterlijke veiligheid** (bv. geen levensbedreigende activiteiten) maar ook om **een gevoel, een bepaalde sfeer**.

Deze 'sfeer' wordt bepaald in een samenspel tussen de deelnemers van de groep en de begeleiding. Een veilige omgeving is bijgevolg een belangrijke basisvoorwaarde om tot 'leren' te kunnen komen.

Als begeleider kan je niet beslissen voor iemand anders hoe veilig iets is. Jongeren beslissen zelf hoe veilig ze zich voelen en hoe ver ze willen en durven gaan, en dat is voor iedereen anders. Het is bijgevolg belangrijk om op veiligheid in te zetten, zowel op fysiek, mentaal als psychologisch vlak.

Wat gebeurt er in een veilige omgeving?

In een veilige situatie voelen jongeren zich zelfzeker en op hun gemak. Er wordt voldaan aan de basisbehoeften en -voorwaarden om 'leren' tot stand te kunnen brengen. Het is vaak merkbaar wanneer iets veilig is: een glimlach, een open lichaamshouding, actieve deelname...

Wat gebeurt er in een onveilige omgeving?

Onveilige situaties kunnen we herkennen aan verschillende indicaties. Jongeren worden extravert, krijgen een grote mond, vertonen macho gedrag of worden net erg defensief, teruggetrokken of afgeleid. Deze tekenen zijn verschillend voor iedereen maar het is erg belangrijk om hier bewust mee bezig te zijn als begeleider.

Hoe creëer je als begeleider een mentale en psychologische veilige omgeving?

Naast fysieke veiligheid, is mentale en psychologische veiligheid essentieel om voldoende aandacht aan te geven. **Elkaar leren kennen** is erg belangrijk en verhoogt de veiligheid sterk. (zie eerder bij groepsdynamica)

Maak gebruik van een **weekplanning** die visueel wordt gemaakt. In het begin van de week wordt samengezeten om activiteiten te bespreken en te plannen zodat ze weten wat ze wanneer kunnen verwachten. Ook het 'waarom' en 'hoe' van een activiteit bespreken zorgt voor duidelijkheid en veiligheid.

Uiteraard moet niet alles op voorhand gecommuniceerd worden.

We gaan er steeds vanuit dat begeleiders op de zinplek het **ritme van de groep volgen** en zoveel mogelijk vanuit een samenhangendheid werken.

Plezier kan het veiligheidsgevoel sterk vergroten. Humor en pret zijn garanties voor leuke activiteiten.

Vrijheid

inspraak en keuzevrijheid komen regelmatig aan bod in gesprekken met jongeren. Ze geven aan dat ze hierdoor **het gevoel** krijgen **om mede-eigenaar te zijn van het project én van hun eigen traject**. Ze ondergaan het niet, maar voelen zich medeverantwoordelijk voor het al dan niet slagen.

Dit zullen we vanuit de begeleiding op verschillende manieren trachten na te streven.

Inspraak verhoogt de betrokkenheid en zorgt ervoor dat er **een grotere bereidheid** is om mee te werken.

Daarnaast kiezen jongeren ook elke dag naar de zinplek te komen. Deze fysieke actie houdt een engagement in en zegt onrechtstreeks 'ik kies ervoor om deel te nemen'. Dit neemt niet weg dat iedereen een slechte dag kan hebben en jongeren ook een activiteit mogen overslaan. Hierbij gaan we wel steeds eerst aanmoedigen en onderzoeken waar de weerstand of het afhaken vandaan komt

Bekräftiging en feedback

De jongeren die aansluiten hebben vaak een rugzakje. Ze hebben negatieve (school)ervaringen achter de rug en kunnen bij aanvang soms achterdochtig en Afwachtend zijn. Daarom vinden we het belangrijk om actief en bewust in te zetten op **positieve bekräftiging** en feedback.

Doorheen de zinplekwerking proberen we op verschillende manieren aan positieve bekrachtiging te doen. Door jongeren in hun stretch te plaatsen en hen uit te dagen kunnen we hen **succeservaringen aanbieden**.

Hierbij aansluitend **kunnen kleine acties veel betekenen**: een knipoog, een schouderklopje, een kaartje bij een verjaardag...

Naast bekrachtiging is **feedback** een belangrijk element van een goede begeleidershouding. Wanneer je consequent goede feedback geeft als begeleider, help je jongeren om zich te focussen op hun gedrag en om hun doelen te bereiken.

Feedback is een manier om mensen informatie te geven over hun gedrag en over hoe dat gedrag invloed heeft op anderen.

Model-leren

Vaak is niemand, begeleider én jongere, zich voldoende bewust van het feit dat ze voor iedereen in het proces een 'model' kunnen zijn.

Iedereen leert immers ook via imitatie: wat anderen wel of niet doen zegt veel over (on)uitgesproken afspraken, omgangsvormen en regels.

Iedereen kan een model zijn: een begeleider, een individu (uit de groep), de peergroep, een vrijwilliger. Een jongere bekijkt eerst of het effect van het gestelde modelgedrag positief en prettig is. Als dit het geval is, kan het overnemen van dit gedrag kansen met zich meebrengen. Wanneer gedrag duidelijk, gestructureerd en aantrekkelijk gebracht wordt, kunnen jongeren dit overnemen. Een woordje uitleg bij wat je doet als begeleider kan hierbij zeker helpen. Jongeren nemen gedrag sneller over wanneer het 'model' qua leeftijd en geslacht gelijkenissen vertoont met de jongere; ook wanneer een model een warm en sympathiek figuur is die een goede relatie heeft met de groep is de kans op model-leren groter.

Vervolgens nemen jongeren gedrag over: dit kan bewust zijn, maar vaak ook onbewust. Als begeleider is het belangrijk om bewust om te gaan met je rol als model. Het gedrag van de begeleider is hier cruciaal, jongeren pikken veel op van wat hij doet, van hoe hij naar de wereld kijkt, van je waarden, normen, sociale omgangsvormen, etc.

Inzicht

Reflectie is een essentieel onderdeel van jeugd- en vormingswerk. **De begeleiding probeert steeds op directe en indirecte manieren inzicht te creëren.** Bij reflectie is er **aandacht voor het zichtbare gedrag én het onzichtbare (gedachten, inzichten...)**. Inzicht creëren kan doorheen de hele dag op verschillende manieren. Inzicht krijgen wil vaak zeggen jongeren uitdagen om hun denken blijvend te verruimen, om positief te denken en om minder te veralgemenen.

3.4.2. Waardevolle nabijheid

Want op een zinplek sta je niet alleen. Daar staat **'samen'** centraal.

Vanuit het hart en onze eigen waarde trachten we nabij te zijn voor jongeren. De visie is dat we starten vanuit de interesses en intrinsieke motivatie van jongeren. We zijn er dan ook van overtuigd dat jongeren beter tot leren en inzichten komen op deze manier. Hierin hebben we aandacht voor voldoende afwisseling, een heldere communicatie en goede samenwerking die het zelfvertrouwen een boost geven en de eigen verantwoordelijkheidszin stimuleren.

We zijn nabij, maar toch bieden we de kans op voldoende autonomie, verbinding en eigen competentieontwikkeling.

Ervan uitgaande dat we allemaal (jongeren en begeleiders) anders zijn. Ieder met zijn eigen behoeftes, waarden en normen. **Leren we op onze eigen manier** en gaan we **op een interactieve manier** om met elkaar zodat er verschillende stappen kunnen gezet worden.

We **stimuleren het in gesprek gaan** met elkaar, zodat persoonlijke verhalen en ervaringen spontaan naar het oppervlak komen. We stellen open vragen, uit nieuwsgierigheid en nooit oordelend. We richten ons op het verbeteren van de communicatie en samenwerking binnen een groep.

Op die manier trachten we te voldoen aan een drietal basisbehoeften van jongeren: relatie, competentie en autonomie.

Nabijheid in relatie: 'Ik mag er zijn'

De basisbehoefte **'relatie' bepaalt het welzijn van de jongeren.** De jongeren voelen zich geaccepteerd, merken dat ze 'erbij horen' en er mogen zijn. Ze hebben het gevoel welkom te zijn en voelen zich veilig. Tegelijk is er ruimte voor eigen inbreng.

De jongeren kunnen zich ontwikkelen in 'relatie' met anderen. De sfeer van de omgeving is hierin dus erg belangrijk.

We denken in 'win-win'. Niet alleen ik word hier beter van, of alleen jij, maar het is nog beter voor ons allebei.

We denken in 'samen kunnen we meer dan alleen'.

In relatie gaan is ook het trachten te begrijpen van de ander, voordat ze zelf begrepen willen worden.

Nabijheid in competentie ontwikkeling: 'Ik kan het!'

Jongeren ontdekken dat ze activiteiten die ze aangaan ook effectief aankunnen. **Competentie zegt iets over het zelfvertrouwen van de jongere.** Hierbij is het belangrijk dat de begeleider weet wat de sterke en minder sterke kanten van de jongeren zijn. Dat hij zijn handelen en het aanbod hiernaar aanpast zodat de

betrokkenheid maximaal behouden blijft. En tegelijk ook voldoende uitdagend blijft en tegelijk sterke kanten van een jongere in de verf kan zetten.

We creëren hiervoor een uitdagende omgeving, aangepast aan de jongere op zijn of haar tempo. We verruimen en stimuleren het inzicht in de eigen ontwikkeling.²

Nabijheid en autonomie: 'Ik doe het zelf!'

De basisbehoefte **autonomie zegt iets over de zelfstandigheid van jongeren.** Jongeren kunnen zelfstandig binnen de zinplek met iets bezig zijn, als het ware een verantwoordelijkheid voor iets opnemen. Ze kunnen zelf oplossingen zoeken, keuzes maken en op hun eigen proces reflecteren. Vanzelfsprekend zit hier een opbouw in. Jongeren nemen proactief deel, en nemen hierdoor verantwoordelijkheid voor hun keuzes. We werken dus steeds vanuit een 'zelfstandigheid bevorderende' blik.

4. krijtlijnen voor de aanpak van een zinplek

Om onze doelstellingen en visie te realiseren, hanteren we specifieke principes en werkwijzen voor de aanpak van de zinplek:

In geen enkele fase fungeert de zinplek als beoordelingscentrum.

De **administratie**, wat het traject van de jongere op de zinplek betreft, **is minimaal** en beperkt zich voornamelijk tot het bijhouden van aanwezigheid.

Belangrijk is dat **de jongere zeggenschap heeft over** welke informatie met derden wordt gedeeld, afhankelijk van hun persoonlijk proces.

Een cruciaal element is het **creëren van een inspirerende omgeving waar jongeren actief deelnemen aan het vormgeven van het aanbod en de ruimte**, waardoor ze een zekere mate van **autonomie ervaren**. Samen met de jongeren plannen we activiteiten en workshops.

Respect voor zowel mensen als materie vormt hierbij de **basisregel**.

Regels en afspraken worden gezamenlijk vastgesteld tijdens een startmoment en kunnen veranderen afhankelijk van de omstandigheden.

Onze basishouding is gebaseerd op positieve heroriëntatie, gedreven door zorg en verlangen om jongeren te ondersteunen.

We vertrekken vanuit een **basisprincipe van gelijkwaardigheid, waarbij deelnemers op gelijke voet staan met begeleiders en bezoekers**. Waar het nastreven van doelstellingen losgelaten wordt.

In plaats van een vastomlijnd actie- of handelingsplan hanteren we richtlijnen en visuele structuren als een eigen leidraad.

Een dialoogtafel (inclusief de jongere, onderwijs en zijn context) kan een helpende rol vervullen bij het matchen met de zinplek.

De toegankelijkheid van de zinplek is essentieel bij de matching: we gaan na of de jongere de zinplek zelfstandig kan bereiken, met hulp van de school, organisatie of context van de jongere. Begeleiders zijn flexibel en toegewijd om jongeren op te halen of zelfs te ondersteunen bij het opstaan.

Om diversiteit in activiteiten en workshops te waarborgen, **doen we een beroep op vrijwilligers**. In de **beginfase** mikken we op een **personeelsbezetting van ongeveer 3 voltijdsequivalenten (VTE)** voor een doelgroep van 12 jongeren.

Met deze weloverwogen benadering streven we naar het ontwikkelen van een zinplek die niet alleen inspeelt op de behoeften van jongeren, maar tevens bijdraagt aan hun pedagogische ontplooiing en persoonlijke groei en ontwikkeling.

Het informeren van de school, de omgeving en de buurt over het concept en de waarde van de zinplekwerking is iets wat we mee in acht wensen te nemen.

Wat je niet weet brengt je niet in de problemen. Wat je zeker weet, maar niet zo blijkt te zijn, dat brengt je in de problemen; Mark Twain

4.1. Activiteiten

Eigenaarschap is het centrale uitgangspunt binnen de zinplekwerking. Dit betekent dat jongeren o.a. samen de planning, structuur en groepsregels bepalen.

Ook de inhoud van activiteiten wordt vanuit de jongeren in samenspraak met de begeleiding vorm gegeven. Er wordt samen gekeken wat aanwezige thema's zijn, wie een passie of interesse wil delen, waar nog vragen of moeilijkheden rond zijn en hoe activiteiten hierbij kunnen aansluiten.

Dit eigenaarschap kan zich op ontzettende veel manieren uiten.

We willen vele opties openhouden en zo ook de mogelijkheid voor jongeren om zelf activiteiten / evenementen te organiseren of voor te bereiden om het eigenaarschap, de verantwoordelijkheidszin en algemene zingeving uitermate te laten blijken. mogelijks in het gezamenlijk plannen van vormingsdagen ook een van de activiteiten die aan bod zullen komen. Uiteraard zal dit alles begeleid en ondersteund worden.

Jongeren geven wel vaker aan dat ze het fijn vinden te kunnen **proeven van verschillende taken**, denkend aan arbeidsgerichte activiteiten, kunnen ook deze zaken geïntegreerd worden op de zinplek.

Op de zinplek zoeken we naar manieren om de jongere **nieuwe interesses te laten ontdekken** en **verborgen talenten te leren kennen**.

We trachten jongeren te **leren doorzetten** ondanks dat ze iets niet altijd even fijn zullen vinden. Of hun voorkeur naar een andere activiteit ging dan diegene die de groep overeengekomen is. (Het gevoel toch iets af te maken ondanks tegenzin wordt als erg belangrijk ervaren.)

Het feit dat de jongeren **iets kunnen betekenen** voor anderen wordt eveneens als waardevol ervaren.

Tijdens de groepsvormingen trachten we dan ook om verschillende activiteiten te ondernemen. Activiteiten om anderen te ondersteunen of ergens een steentje bij te dragen vinden ook hier hun plaats.

Binnen de zinplekwerking denken we aan activiteiten gaande van het helpen bij onderhoudswerken binnen en buiten, kookactiviteiten, knutselactiviteiten, maken van muziek, bessen of ander fruit gaan plukken, sportactiviteiten, een moestuintje aanleggen, dieren verzorgen, het maken van een wandeling, geschenkmanden samenstellen om centjes in kas te krijgen, een spel spelen op de site, zelf iets organiseren of samenstellen als een fotozoektocht, lied, houtbewerking,... of leuke extra's als het organiseren van een verjaardagsactiviteit,...

Bij de keuze van de werkvormen staan de leefwereld en interesses van de jongeren centraal. De hierboven weergegeven items zijn louter enkele lukrake mogelijkheden in een

weidsheid van activiteiten die door jongeren en begeleiders op de zinplek kunnen gedaan worden.

Aan de slag gaan vanuit actieve vorming vraagt een min of meer actieve deelname van de jongeren. De betrokkenheid is liefst zo groot mogelijk. En ook onze **supporters van het project zijn hier van een niet te onderschatten waarde.**

4.2. Ervaringsleren

De zinplekwerking is gestoeld op de principes van de Institutionele Pedagogiek (IP). Er wordt gestart vanuit de interesses en passies van jongeren. Het gedachtengoed, gebaseerd op de bevindingen van Fernand Oury en Célestin Freinet, stoelt op vier belangrijke **pijlers**: het subject, het collectief, de institutie en de activiteit.

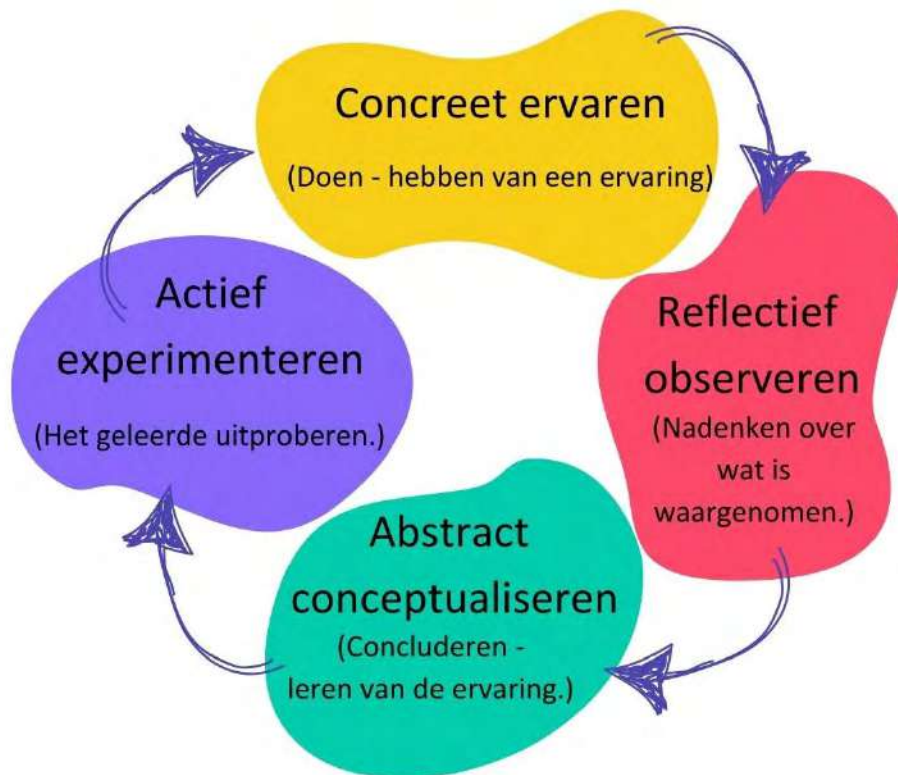
- **Subject:** ieder mens is uniek & ieder persoon is opzoek naar zinvol bestaan
- **Het collectief:** focus op menswaardige interactie
- **Institutie:** structuur wordt samen gecreëerd en aanvaard
- **Activiteit:** het samen doen staat centraal binnen het activiteitenaanbod

Aan deze vier pijlers voegen we graag een 5^e pijler “Kracht-Verbinden-Versterken” toe.

- **Krachten** actief opzoeken
- **Verbindend werken** tussen jongeren, vrijwilligers, lokale economie,...
- De krachten ruimte geven en **versterken**

Ieder mens leert op zijn of haar eigen manier. Leren is een proces dat uiteindelijk leidt tot gedragsverandering. De psycholoog Kolb deed veel onderzoek naar de fasen in het leergedrag van mensen en vond vier fasen. Deze fasen kunnen je inzicht geven in wat nu eigenlijk jouw leerstijl is.

Kolb gaat ervanuit dat je reflecteert na het uitvoeren van een opdracht. De resultaten van de reflectie worden gegeneraliseerd en teruggekoppeld. Dit is een steeds weerkerende cirkel.

Bij informeel leren schept de begeleider de voorwaarden door ervaringen, informatie en gebeurtenissen aan te bieden. Om het leren te stimuleren, is de link tussen de activiteiten die je doet en de leefwereld en interesses van de jongeren erg belangrijk. Doelstellingen en activiteiten leggen we bij voorkeur in gezamenlijk overleg met de jongere vast.

4.3. Ont-moeten

MOETEN EN ONT-MOETEN

Moeten en ont-moeten,... ik moet zoveel!

Je moet perfect zijn - je moet topprestaties leveren - je moet niet zo zeuren - je moet mooi zijn - je moet slank zijn - je moet een perfecte zoon of dochter zijn - je moet iedereen te vriend houden - iedereen moet jou aardig vinden – je moet leren en naar school - en je moet daarbij nog wel honderdduizend andere dingen

“Ik moet dit en ik moet dat”.....

Ik moet vaak ook zoveel van mezelf, hoe kan ik wat minder moeten?

Moeten geeft onrust, waardoor je innerlijke rust soms ver te zoeken is.

In deze hectische tijd is het woord “moeten” heel normaal geworden.

We leggen onszelf zoveel op wat we allemaal “moeten” dat er weinig tijd over blijft om eens rustig stil te staan bij wat nou echt belangrijk is. We doen het zelf of onder druk van onze omgeving.

Want “moeten” is eigenlijk iets waarvan we denken dat onze omgeving dat van ons verwacht. En als we niet voldoen aan deze (door ons zelf opgelegde) verwachting, voelen we ons daar niet lekker bij. We gebruiken het woord “moeten” voortdurend in onze woorden EN misschien nog erger, in onze gedachten.

En wat moeten jongeren zoal?

Werken, het huishouden helpen doen, een goede zoon/dochter zijn, naar school gaan, goed leren, veel vrienden hebben zwemles, rijbewijs halen, dansles, perfect verzorgd zijn, contacten onderhouden, zichtbaar zijn op social media, hobby's hebben, lid zijn van een vereniging, jezelf ontwikkelen, naar de tandarts gaan, feestjes geven, op visite gaan, eten koken, kamer opruimen, en ga zo maar door,...

Moeten is dwangmatig, het beperkt je in je keuze en je vrijheid en geeft een slaafs gevoel, alsof je niet anders kan of mag. En toch gebeurt het ook vaak onbewust.

Het is niet gek dat er zo veel jongeren het gevoel hebben een race tegen de klok te lopen, elke dag maar weer..... gewoon omdat er zo veel moet.

Natuurlijk zijn er ook dingen die gewoon moeten! Dingen die zonder problemen logisch en een voorwaarden zijn voor iets dat je wilt bereiken.

Deze gebruikelijke “moetens” zeggen niet meer dan: als ik iets wil, moet ik de juiste dingen doen, dus keuzes maken, om het te bereiken.

In de praktijk met jongeren komen we veel “moeten” tegen: ik moet dit, ik moet dat..... dan lijkt het alsof er geen keuze is. Bij deze “moetens” kan je heel wat vragen stellen: Van wie moet het? Wat levert het je op? Wat zou er gebeuren als je niet meer.....? Wil je dit wel echt?

En elke keer als je iets moet vul je in plaats van het woord “moeten” een ander woord in: kan, mag, wil, durf, doe, beter om.....

Maak jezelf gewoon aan dit andere woordgebruik en gedachten patroon.

Ont-moeten..... daar word je blij en vrolijk van! Dat levert je heel wat op!

Ont-moeten: wat een prachtig woord! Het roept een gevoel van bevrijding op, een loslaten van verplichtingen en verwachtingen. Als niets meer moet, ontstaat er ruimte voor ware ontmoetingen. Als je gaat ‘ont-moeten’ leer je wat eigenlijk belangrijk voor jou is. Je leert keuzes maken, wordt bewust en gaat veel meer innerlijke rust ervaren.

Ont-moeten

Als niets meer moet, is dat ont-moeten?

Als niets meer moet, **mag ik er zijn.**

Als niets meer moet, is alles mogelijk.

Dan doet ontmoeten niet meer pijn.

Het moeten zet me achter tralies,
met monsters om me heen op wacht:

Afwijzing, Woede en Vernedering,

Maar **IK** ben het die mezelf veracht.

Ik maak van **Willen** meestal **Moeten**,
omdat ik steeds naar iets verlang:

Goedkeuring, Liefde of Aanvaarding,

en daarom ben ik altijd bang.

Als niets meer moet,

ontmoet ik **Vrijheid.**

Zij wordt mijn liefste kameraad.

Zij **Accepteert,**

Steunt en Vertrouwt me.

Ik weet dat zij me nooit verraadt.

Dan kan ik jou ook **Vrijheid** geven,

Ik houd je niet meer in mijn macht.

Jij hebt recht op je **Eigen Leven,**

op **Jouw Manier** vanuit je kracht.

Als niets meer moet, kan ik ontmoeten.

Gewoon omdat het dan zo gaat.

Niet meer de eis ontmoet te worden,

geen angst meer dat je me verlaat.

Want zonder moeten is er **Vrijheid,**

Vol **Liefde** en **Humor** spoort ze me aan.

Om **elk aspect van mezelf te beminnen,**

en zo het leven aan te gaan.

Ik wil mezelf nu graag ontmoeten,

verlost van uiterlijke schijn.

Ik sta mij toe niets meer te moeten,

en eindelijk mezelf te zijn!

Dit gedicht over **ont-moeten** werd geschreven door coach en trainer **Brigit Rozestraten**. Het raakt **de essentie van menselijke verbinding en innerlijke vrijheid** aan. Laten we onszelf en anderen ont-moeten, zonder verwachtingen, en zo de schoonheid en puurheid van het leven omarmen.

4.4. Praktische werking (frequentie en verloop)

Voor deze doelgroep beogen we vijf dagen per week, van 9u30 tot 16u, een aanbod voor max. 12 jongeren per dag.

Een dag ziet er als volgt uit

- **9u30-10u Verwelkoming:** jongeren kunnen aarden
- **10u-10u30 Startmoment:** We bekijken / maken de planning van die dag of week.
- **10u30-12u30 & 13u30-15u30 Activiteitenwerking:** In de voor- en namiddag worden er activiteiten/ateliers georganiseerd door begeleiders, supporter van het project en in een verder stadium misschien zelf door jongeren.
- **15u40-16u Slotmoment:** We voorzien een korte dagevaluatie en rustmoment waarbij mogelijk de rollen, taken en activiteiten geëvalueerd worden met de focus op het hier en nu. De dag wordt afgerond en afgesloten

5. We slaan de handen in elkaar

5.1. Samenwerking en netwerkopbouw; een bijzonder iets!

Vele vragen hielden en houden ons hier nog steeds bezig.

Hoe kunnen we onze samenwerking duurzamer maken en welke betrokkenheid verwachten we van partners?

Hoe vermijden we een scenario waarin de samenwerking uitdooft?

We willen onderzoeken welk engagement elke partnerorganisatie kan aangaan en wat ze hiervoor nodig hebben. Dit zal in de komende tijd worden onderzocht.

Het idee van deze plek is niet geïsoleerd te opereren, maar eerder te integreren in een netwerk van vergelijkbare zinplekken. De flexibiliteit van de samenwerkingspartners is van cruciaal belang, gezien de variabele behoeften binnen de doelgroep.

5.2. Verwachtingen en verplichtingen

We verwachten van de deelnemende partners in het samenwerkingsverband het volgende:

Een toewijding voor 2024 en deze kan verschillende vormen aannemen:

- Een financiële bijdrage
- Inbreng van personeel
- Inbreng van kennis en expertise
- Werken aan middelen en strategieën voor het duurzaam maken van de zinplek op de lange termijn
- Het in gesprek gaan met lokale of regionale overheden om de werking te bestendigen
- Ter beschikking stellen van vrijwilligers
- Een engagement om de werking op langere termijn te laten voortbestaan
- ...

Het tijdspad en de organisatie van de zinplek in 2024 zal ons ruimte geven om te ontdekken en onderzoeken hoe kansen benut kunnen worden.

De partnervoorzieningen, VZW Heuvelsven en organisaties binnen en buiten de stuurgroep van dit project zullen deze oefening ieder voor zich maken.

Zo hopen we ook scholen en internaten te inspireren en te betrekken bij dit project.

Tijd zal uitwijzen hoe we verdere verwachtingen, verplichtingen, engagementen,... aangaan.

5.3. Rollen en structuur

We verwachten dat volgende structuur en rolverdeling nodig zal zijn om de zinplekwerking duurzaam te verankeren:

- Een **stuurgroep** bestaande uit kernpartners
- Een **coördinator die leiding geeft en uitvoert**, en tevens de schakel vormt met de kernpartners.
- Een team samengesteld uit leden van verschillende partners – met diverse expertise en uitwisseling als meerwaarde.
(Vorming voor De Plan-Trekkers, onderzoek naar samenwerkingsovereenkomsten, enzovoort). We beginnen met een aantal toegewijde voorzieningen en onderzoeken gericht wie of wat we nog meer nodig hebben.
- **Idealiter: een gemengd team afkomstig van verschillende partners**, met een link naar werkgevers. (Ieders rol is om expertise samen te brengen. Uitwisseling vormt hierbij de meerwaarde.)
- **Externe supervisor** of coach ter ondersteuning van het team.

We mijmeren om dit project op lange termijn te kunnen verduurzamen. Hoe zou Opgroeien hier een rol in kunnen spelen? Hoe realiseren we een duurzame financiering om onze lange termijnvisie te bestendigen?

Hoe rollen we dit concept uit overheen de hele provincie?

5.4. Concrete aanpak

5.4.1. Stuurgroep

De stuurgroep die bij de aanvang het project samen opstarten zal bestaan uit volgende vertegenwoordigers uit jeugdhulporganisaties:

Sylvie Van Vugt (Ons Kinderhuis)

Tom Beenaerts (Huize Sint Augustinus)

Ellen Renson (Junitas)

Het zijn 3 organisaties met een gelijkaardige visie. Organisaties die ruimer durven denken dan de kleur van de huidige beleidslijnen. Ze gebruiken misschien niet dezelfde woorden, maar kijken naar onze jongeren en samenleving door een gelijkaardige bril. En dat is net wat nodig is bij de start van dit verhaal. Een verhaal over verbinding maken en versterken.

Verder zal de betrokkenheid van andere organisaties en Opgroeien binnen het project nog verder bekeken worden om zo de stuurgroep verder vorm te geven gedurende 2024 en later.

5.4.2. Werkgroep

De werkgroep 'Onderwijs-Welzijn' uit het project DIW zal bij de opstart van het project nauw betrokken blijven. De vertegenwoordigers van deze werkgroep kan je terugvinden op pagina 2 van deze conceptnota.

De zinplekwerkers en hun coördinator leggen verantwoording af binnen de werkgroep.

We gaan van start met een equipe van ... personen op de zinplek.

Waarvan De coördinerende rol op zich neemt.

6. Locatie en infrastructuur

6.1. Werkingsgebied

De initiële focus ligt op het opzetten van activiteiten in regio De Plan-Trekkers (Oost-Limburg), en op termijn wellicht enkele "antennepunten".

We starten met jongeren uit de regio Plan-Trekkers en stellen uitzonderingen ter discussie.

De focus ligt op het belang van de jongere: als een ouder ziet dat een jongere vastloopt en het netwerk bereid is om hierin te investeren, moet dit ook mogelijk zijn.

Het netwerk moet bereid zijn om verplaatsingen te maken.

6.2. Locatie

De mogelijkheden van [Heuvelsven](#) werden onderzocht en binnen de werkgroep besproken.

Op de website kan je a.d.h.v. fotomateriaal en een plattegrond meer zicht krijgen op de bosrijke omgeving. Zo zal je zien dat er naast de verblijven op het domein ook een speelbos, kampvuurplaatsen, sportvelden en vijver gelegen zijn.

De foto's opgenomen in deze conceptnota zijn sfeerbeelden van het domein.

Hier krijg je een [beeld](#) van jeugdverblijf Heuvelsven, de locatie en zijn mogelijkheden.

Dat hun missie en visie heel erg gericht is op 'jongeren en hun ontwikkeling'.

De bereikbaarheid van de locatie is voornamelijk uit navraag blijkt dat er momenteel elk halfuur een bus vanuit Genk passeert. De bushalte zelf is op 10 minuten wandelafstand van het domein.

Het belang van een **veilige omgeving** wordt vaak onderschat. Deze wordt zowel fysiek als mentaal gecreëerd. **Doordat de zipline gevestigd is in de natuur, weg van de drukte en chaos van de stad, kunnen jongeren tot rust komen en 'zijn'.**

6.3. Infrastructuur

- **Toegankelijkheid:**

Het is noodzakelijk dat de jongeren die we begeleiden de locatie eenvoudig kunnen bereiken hetzij door het openbaar vervoer, hetzij door hun supporters.

De locatie moet bereikbaar zijn met het openbaar vervoer vanuit aangrenzende gemeentes, bij voorkeur met een directe verbinding.

- **Autonomie op locatie:**

Het is cruciaal dat de eigenaar van de locatie het concept en de werking ondersteunt. Als andere partners actief zijn op dezelfde locatie, moeten ook zij akkoord gaan met de werking en het aanbod voor de jongeren. Jongeren moeten zelf mogen ondernemen op de locatie en de ruimte kunnen personaliseren (Bijvoorbeeld door muren te schilderen of een moestuintje aan te leggen.)

De verwachtingen van de eigenaar moet helder, realistisch en bespreekbaar zijn.

- **Centrale rol van het dagelijks leven:**

Een huiselijke sfeer met gemeenschappelijke ruimtes zoals een woonkamer, keuken, en eventueel een badkamer.

Lege ruimtes moeten flexibel inzetbaar zijn voor verschillende activiteiten, zoals creatieve activiteiten of sportieve bezigheden.

Een tuin of natuurlijke omgeving met voldoende ruimte is essentieel, evenals opslagruimte voor materiaal.

De beschikbaarheid van Wifi of 4G kan een overweging zijn.

- **Diversiteit aan activiteiten:**

De locatie moet uitnodigend zijn en verschillende mogelijkheden bieden waar jongeren zich vrijwillig voor kunnen inzetten (bijvoorbeeld tuinonderhoud).

Een divers aanbod van basistaken zorgt voor laagdrempelige deelname.

Het is belangrijk om basisuitrusting beschikbaar te hebben.

- **Interactie en verbinding:**

Het is van belang dat er interactie is, zowel binnen de groep als met de omgeving en buurt. Het contact met de buurt mag niet geïsoleerd zijn.

De locatie moet ook linken met de omgeving kunnen leggen en de mogelijkheid bieden om breder te werken dan alleen lokaal.

7. Het financiële luik

De zinplekgedachte is ontstaan vanuit een projectoproep en de bijhorende financiële middelen.

Gelijklopend wordt er nagedacht om een duurzame structuur op te zetten zodat de zinplekwerking op zichzelf kan blijven bestaan en een uitdoofscenario vermeden kan worden. Op deze manier zal de werking ook niet onderhevig zijn aan verwachtingen van eventuele privé financierders.

Hier valt op dat, ondanks een grote bereidheid en geloof in het project, de financiële inbreng van voorzieningen en jeugdhulporganisaties niet vanzelfsprekend is. Dat ook deze organisaties kampen met erg nauwe reserves en personeelsnoden.

Dat we een goede puzzel dienen te leggen om te komen tot een duurzaam geheel staat als een paal boven water. Constructies en good practices van samenwerkingsverbanden als die van 'De Knoop' in Waasmunster helpen ons hierin.

Momenteel is er nog geen zekerheid rond structurele financiering.

Begrotingsvoorstel

Ervan uitgaande dat we een werking wensen op te starten voor 12 jongeren en hier 3 FTE nodig zijn komen we tot volgende beknopte berekening:

Personeel: bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen (B1C 5j. anciënniteit):

€ 183 750,-

Onkosten: diensten en diverse goederen: € 36 500,-

Infrastructuur: Nog te bepalen in overleg met de locatie

De detailberekening wordt opgenomen in bijlage.

Duurzame financiële constructies

Duurzame financiële constructies kunnen verder besproken en uitgezet worden.

De uitgangspunten voor voorzieningen en organisaties die willen instappen zijn, naast het engagement om de zinplekwerking duurzaam te laten bestaan, de volgende:

Een toewijding voor 2024 in een van volgende vormen:

- Een financiële bijdrage
- Inbreng van personeel
- Inbreng van kennis en expertise
- Ter beschikking stellen van vrijwilligers
- We houden een samenwerkingsovereenkomst van onbepaalde duur met de locatie in ons achterhoofd

Verder kan er op langere termijn nagedacht worden over het hanteren van een verdeelsleutel in dagdelen.

- Een dagdeel is een begeleidingsmoment per halve dag van \pm 3uur. Lopende vanaf het moment dat een jongere aanwezig is op een zinplek en/of een fysiek begeleidingsmoment heeft zowel op de zinplek of een externe zinplek binnen het netwerk. (Indien dit korter is dan 3 uur, wordt een dagdeel gerekend. Indien dit langer is dan 3uur worden er 2 dagdelen gerekend.)
- Ook voor externe time-out of dagbesteding worden op deze manier geregistreerd. Ook als er geen personeelsinzet geweest is op die dag. Dan wordt de berekening met een factor 0.7 (1 dagdeel telt dan voor 0.7 dagdelen).
- Besprekingen van jongeren (Zonder dat de jongere erbij aanwezig is: telefonische contacten, overleg met begeleiding worden niet geregistreerd.) (Als de jongere erbij is, wordt dit een begeleidingsmoment en dus te registreren als dagdeel.)
- Een dagdeel wordt niet strikt gehanteerd. Het is een referentiekader om de werklast en verhouding van inbreng tussen voorzieningen en organisaties met middelen te bewaken.
- Er wordt steeds een inschatting van de noden van een partnerorganisatie gemaakt (Het heeft bvb geen zin om enkele dagdelen te voorzien als het een zeer grote voorziening is.) Op die manier wordt er een inschatting gemaakt hoeveel dagdelen een partner nodig heeft en kan gebruiken.
- 1 partner is penhouder, 'moederorganisatie', en verantwoordelijk voor de trajecten (verzekeringen afsluiten e.d.). Deze worden als dagdelen ingebracht/omgezet.
- Een dagdeel kost € 198

Diverse financiële denkpistes

Onze voorkeur gaat naar een duurzame samenwerking tussen voorzieningen waardoor de zinplek zonder diverse tijdelijke financiële middelen kan bestaan.

Volgende denkpistes worden echter ook bekeken en besproken:

- Bijdrage vanuit Agentschap Opgroeien: inkanteling in **O-module?** (kostendekkend voor personele middelen)
- **Project:** Hart voor Limburg – link met kansarmoede en basisonderwijs. (subsidie aan innovatieve projecten)
- **SALK**-middelen: mogelijk te economisch/arbeidsmarkt gericht?
- **Inkomsten** voorzien die de werking kunnen waarborgen: via een betaling van een minimale kost per dagdelen (€15 - €35 - ...)
(Voor een groep van 12 jongeren: 12 j. x €35 x 5 dagdelen= maximaal € 1800 per week)

8. Onze dromen en uitdagingen

Doorheen de gesprekken met de stuurgroep, werkgroep onderwijs-welzijn, jongeren, partners tijdens netwerkmomenten en collega's, kwamen er regelmatig ook kleine en grote frustraties naar boven: bedenkingen rond beslissingen, teleurstelling rond bepaalde beleidslijnen, beslissingen of de voortgang van het project...

We bleven echter niet hangen in een negatieve spiraal.

We dromen luidop van een jeugdhulp waar we volledig in geloven.

Deze dromen of aanbevelingen komen vanuit de praktijk en zijn daardoor des te interessanter voor onze beleidsmakers (eigenlijk voor iedereen), dus droom met ons mee!

Een eerste gevoel is dat er nog steeds meer aandacht gegeven moet worden aan de doelgroep van maatschappelijk kwetsbare jongeren.

Dat een zinplek een recht zou moeten zijn voor elke jongere.

Jongeren zijn de toekomst en ieder van hen heeft talenten die we optimaal moeten kunnen laten ontwikkelen en inzetten.

Het blijft belangrijk dat we meer continuïteit in het zorg- en ondersteuningsaanbod nastreven. **Samenwerkingen over onderwijskoepels en hulpverleningsorganisaties heen zijn hierin cruciaal.**

Er is nood aan een **meer flexibele aanpak** zodat jongeren, met ondersteuning, hun weg kunnen vinden in het complexe hulpverlenings- en ondersteuningslandschap.

Preventief inzetten op 'mogen zijn', weerbaarheid en zelfstandigheid kan er voor zorgen dat ze sterker in hun schoenen en aan het roer van hun traject staan.

We vinden het belangrijk om aan **positieve beeldvorming** te doen door aandacht te geven aan wat goed loopt en niet aan wat enkel misloopt, door te focussen op wie ze zijn, hun talenten en op wat ze kunnen bijdragen aan onze samenleving.

Geef kansen aan jongeren met een rugzakje, samen kunnen we ervoor zorgen dat deze niet nog zwaarder wordt.

Hieruit volgt onlosmakelijk dat er **meer financiële steun moet** zijn om projecten en ondersteuning te organiseren voor deze doelgroep.

Projecten zoals zinplekken zijn hierin volgens ons een goed voorbeeld. De vrees om niet duurzaam te kunnen handelen is groot.

De specifieke context en aanpak van zinplekken vormen volgens ons een sterke inspiratiebron om tegemoet te komen aan de noden van de jongeren.

Het feit dat er **geen uitsluitingscriteria** gehanteerd worden zorgt ervoor dat er een sterk diverse groep kan zijn en jongeren buiten hun gewoonlijke leefwereld stappen. Ze leren mensen die 'anders' zijn op een positieve manier kennen waardoor vooroordelen en discriminatie snel van tafel worden geveegd.

Een volgend kenmerk van zinplekken is dat er **geen verplichting** is om deel te nemen. **De jongere kiest zelf bewust voor de zinplek.**

Jongeren kiezen er zelf voor vanuit een 'goesting' en nemen op deze manier verantwoordelijkheid op voor zichzelf en hun traject.

Natuurlijk start niet elke jongere met evenveel motivatie, maar door het engagement aan te gaan, wordt hun intrinsieke motivatie aangesproken.

Het belang van een **veilige omgeving** wordt vaak onderschat. Deze wordt zowel fysiek als mentaal gecreëerd. **Doordat de zinplek gevestigd is in de natuur, weg van de drukte en chaos van de stad, kunnen jongeren tot rust komen.**

De kleinschalige setting en rustgevende omgeving fungeren hierbij als katalysator in het proces dat de jongere doorloopt. We creëren ook een **mentaal veilige omgeving** door de focus te leggen op wat er rondom ons is.

Een laatste droom draait rond onze **supporters** (vrijwilligers) **en externe zinplekken**. Deze mensen en kleinschalige organisaties worden de steunpilaren van het project en binnen de trajecten van de jongeren. In elk project zou er voldoende ruimte moeten zijn om hierop in te zetten. Iedereen heeft iets bij te dragen, zowel op individueel als op groepsniveau.

Door mensen in verbinding met elkaar te brengen, gebeuren er prachtige dingen.

Geloof dat de sleutel hiertoe vaak ligt in natuur, dier, creativiteit en beleving.

Het engagement van een supporter of externe zinplek is een grote meerwaarde op elk vlak. De kracht van deze supporters en kleinschalige zinplekinitiatieven wordt nog vaak onderschat.

Hierin als organisatie structureel in kunnen investeren, zou een grote meerwaarde zijn. Dit gaat over tijd, ruimte en middelen om deze mensen te kunnen vinden, maar ook over het kunnen betrekken houden van deze mensen en organisaties op verschillende manieren.

**Samenwerkingsverband 'De Ideale Wereld regio Plan-Trekkers' werft:
Een *TEAM ERVARINGSGERICHTE ZINPLEKWERKERS***

Het samenwerkingsverband van De Ideale Wereld regio Plan-Trekkers experimenteert met manieren om te groeien naar continuïteit in trajecten voor kinderen en jongeren binnen residentiële settings. Nog te vaak blokkeren trajecten met uitval op verschillende levensdomeinen tot gevolg. Dagbesteding en leerrecht zijn hierin belangrijke pijlers. Jongeren geven aan dat er vaak nood is aan een (zin)plek om op adem te komen. Er zijn al heel wat organisaties die een soort 'zinplek' organiseren.

Binnen het samenwerkingsverband van De Ideale Wereld experimenteren we met een regio-dekkend evenwichtig aanbod vanuit gedreven partnerorganisaties.

Het samenwerkingsverband 'De Ideale Wereld' regio De Plan-Trekkers werft hiervoor een team 'zinplekwerkers' aan. Hiervoor zijn we op zoek naar diverse rollen binnen het team.

Kernopdracht

Als team ondersteun je het uitbouwen van een **overkoepelende zinplekwerking** met een eigen activiteiten aanbod en afstemmingsfunctie naar regionale zinplekken binnen het netwerk.

Wat zijn 'zinplekken'?

- Een 'zinplek' stimuleert het 'in relatiegaan' - er wordt connectie gemaakt met een groep en met de wereld
- Een 'zinplek' brengt veiligheid en rust, het is een 'ademplek'
- Er is een divers aanbod van zingevende en inspirerende activiteiten
- Een 'zinplek' heeft een pedagogische werking: via inspiratie van anderen tot 'leren' komen
- Een 'zinplek' is niet: individu-gericht, stigmatiserend, en heeft geen: vooropgesteld plan en verplichtend karakter.

Rolomschrijving

Als zinplekwerker ga je activerend, enthousiasmerend en verbindend te werk door in relatie te gaan met jongeren. Je werkt in een team van zinplekwerkers die samen een jobtime van 3 fulltime equivalenten bekleden.

Je gaat samen met de jongeren op zoek naar zingevende activiteiten op de locatie of stemt af met regionale plekken binnen het zinplekken netwerk. Dit alles vertrekt vanuit een gedragen visie die steunt op volgende uitgangspunten:

- Je ondersteunt de uitbouw van een zinplekwerking en bouwt aan een dagbestedingsplek waar kinderen en jongeren die (tijdelijk) niet thuis kunnen wonen aanspraak op kunnen maken.
- Je durft out of the box en vanuit passie te denken en te handelen.
- Je experimenteert met manieren om de zinplekfilosofie te integreren in de zinplekwerking op Heuvelsven. Je vertrekt vanuit een gedragen visie die steunt op bovenstaande uitgangspunten van zinplekken.
- In functie van de jongere zet je in op duurzame contacten met partners binnen jeugdhulp, welzijn en onderwijs. Je inspireert en informeert elkaar omtrent de zinplekwerking.

Jeugdhulp

- Je onderbouwt en documenteert het proces en de stappen die het zinplekkenteam doorloopt met als doel om dit in een volgende fase aan te reiken en toe te passen binnen andere samenwerkingsverbanden van zinplekken.
- Je hebt een goede verbinding met jongeren en vanuit deze verbinding kan je inzetten op diverse zingevende en inspirerende activiteiten. Je organiseert activiteiten om jongeren te inspireren en te activeren. Hiervoor zet je je kwaliteiten en competenties in.

Profiel

Je hebt een warm hart voor jongeren en bent nieuwsgierig. Je bent authentiek, weet anderen te enthousiasmeren en houdt van samenwerken. Onze visie op zinplekken draag je uit en is verweven in jouw DNA en ervaringen. Je bouwt gemakkelijk verbinding op en kan anderen inspireren als partner in een netwerk. Kennis en ervaring in een dagbestedingsproject zijn een vereiste, diploma is voor ons ondergeschikt aan motivatie en ervaring. Een achtergrond in onderwijs, jeugdhulp of VAPH is een meerwaarde.

Je kan je vlot verplaatsen regio Dilsen-Stokkem, met uitbreiding in de regio Plan-Trekkers/Limburg. Bij voorkeur kan je zo snel mogelijk starten, combinaties met een andere deeltijdse functie zijn daarbij zeker mogelijk.

Iedereen is anders! De verschillen in mensen helpen ons om een nog beter samenwerkingsverband te zijn. Daarom zijn we benieuwd naar wie jij bent, ongeacht gender, seksuele oriëntatie, afkomst, leeftijd, handicap of welke levensbeschouwelijke tekenen jij draagt.

Competenties en kennis

- Je hanteert het 'niet-weten' als basishouding in contact met onze doelgroep.
- Je bent een 'crack' in relatieopbouw met jongeren.
- De weg ergens naartoe vind je belangrijker dan het doel.
- Je beschikt over de nodige interpersoonlijke en communicatieve vaardigheden.
- Je bent warm en betrokken in contact: kunt jongeren inspireren, activeren en draagt de visie met overtuiging uit.
- Kennis en ervaring met een dagbestedingsplek zijn essentieel. Kennis van of een achtergrond in onderwijs- welzijns- en/of het jeugdhulplandschap in Limburg zijn een pluspunt.
- Je bent een teamplayer maar teven ook een 'plantrekker' die zelfstandig kan werken, initiatief neemt en zich goed ziet functioneren in een zelfsturend team.
- Naast begeleidende competenties beschik je over ervaringsgerichte en organisatorische vaardigheden en dit eventueel in combinatie met een andere tewerkstelling.

Praktische informatie

De zinplekwerking is een proefproject van het samenwerkingsverband 'De Ideale Wereld, regio Plan-Trekkers. Je werkt vanop de locatie 'Heuvelsven' binnen het werkingsgebied van de regio De Plan-Trekkers. Je werkgever is een van de partners uit het samenwerkingsverband. Je legt verantwoording af aan de kerngroep van de zinplekwerking van De Ideale Wereld, waarbij je eerste aanspreekpunt de coördinator van de zinplekwerking is en de werkgroep zinplekken. Je werkt binnen een team van zinplekwerkers die samen 3 fulltime equivalenten bekleden.

Wij bieden je, in overleg, een contract aan met jobtime van minimaal 50% voor de duur van het project (tot 31/12/2024 met kans op verlenging - afhankelijk van de projectduur). Startdatum in onderling overleg, bij voorkeur zo snel mogelijk.

Jeugdhulp

Verloning gebeurt volgens de barema's van het paritair comité 319.01 b1c – minimaal vereiste: 5 jaar anciënniteit.

Kandidaturen worden verwacht **ten laatste 28/01/2024** en moeten gericht zijn aan Ons Kinderhuis als kernpartner van het samenwerkingsverband.

Motivatiefbrief en CV via mail richten aan els.steyls@kinderhuis.net met vermelding '**Sollicitatie team Zinplekken**'.

De eerste **selectiegesprekken** zullen plaatsvinden op **woensdag 31/01/2024 namiddag** bij Jeugdhulp Don-Bosco Vlaanderen, Junitas met een **vervolggesprek** voor de weerhouden kandidaten op **vrijdag 02/02/2024 namiddag bij Heuvelsven** (Heuvelsven 1 Dilsen-Stokkem).

Voor meer informatie i.v.m. de vacature kan je terecht bij:

- Els Steyls via els.steyls@kinderhuis.net of 0471 09 11 20
- Ellen Renson via ellen.renson@junitas.be of 0476 61 64 44

Doel: Een netwerk van zinplekken die zin hebben en geven is duurzaam uitgebouwd.		Werkgroep onderwijs – welzijn		22/02/2024 <i>Versie: 3</i>	
Strategische partners 	Kernactiviteiten 	Waardenpropositie 	Klantrelaties 	Doelgroep 	
Jeugdhulpvoorzieningen regio Plantrekkers Onderwijspartners regio Plantrekkers NAFT-partners CLB's Scholen Onthaalpunt Doertoe Voorbeelden: <ul style="list-style-type: none"> • Beestig wijs • Jefhuis • De grote Eik (Zutendaal) • Bethanië - Het Lab • De heerlijkheid • Oranjehuis • De Wissel • De Wereld van Indra • Recharge 	Van een zinplek <ul style="list-style-type: none"> • Een plek die een jongere veiligheid biedt • Een plek die groepsgericht is en in relatie gaan met anderen stimuleert • We vertrekken/werken niet met een vooropgesteld plan • Een jongere kan tot rust komen op deze plek • We voorzien een inspirerend/zingevend aanbod/activiteiten/tools/natuur etc. die uitnodigen om ermee aan de slag te gaan • In een vastgelopen traject o Van het samenwerkingsverband: <ul style="list-style-type: none"> • Pedagogische plekken in kaart brengen en verbinden • Onderzoeken wat werkt • Pedagogisch werken – Jan Masschelein – iemand terug tot leren brengen vanuit interesse creëren • Pedagogische visie binnen brengen in bestaande voorzieningen/onderwijs 	'Ont-moeten' <ul style="list-style-type: none"> • Niet verbonden aan vooropgestelde voorwaarden/verwachtingen • Groepsgericht: Focus op het ontmoeten van anderen, verbinding, in relatie treden Vertragen <ul style="list-style-type: none"> • Een plek waar je tijd en ruimte krijgt – leren kan maar als je tijd krijgt Duurzaam verankeren <ul style="list-style-type: none"> • In netwerk/samenwerkingsverband • In contact met de jongere (niet enkel als 'time-out') • Sneller inschakelen ipv na escalatie Laagdrempelig Zingeving <ul style="list-style-type: none"> • Inspireert, geeft goesting, nodigt uit Vertrekt vanuit geloof en vertrouwen in de jongere!	De klantrelaties worden onderhouden door de coaches op deze plekken, door de partners die betrokken zijn	Alle jongeren in (residentiële) jeugdhulp met bijzondere aandacht voor deze in geblokkeerde trajecten Regio Plantrekkers. Bedoeling = systeemverandering bij scholen, groepen. De maatschappij zoals ze nu is fundamenteel veranderen – gaat ruimer dan de plantrekkersregi.	
	Mensen en middelen 		Kanalen 		
	<ul style="list-style-type: none"> • Afstemmingsregisseur zinplekken • Voldoende zinplekken die de visie onderschrijven • Voorzieningen die de visie onderschrijven – kritische reflectie eigen werking 		Jongeren worden bereikt via <ul style="list-style-type: none"> • de voorziening • via de school/CLB • via jeugdhulpregie • via onthaalpunt (toekomst?) 		

Kostenstructuur 	Inkomstenstromen
<ul style="list-style-type: none"> • 50% afstemmingsregisseur (barema pc 319.01 B1B) • In de proeffase: 50% mee dragen kosten zinplek (50% voorziening/context) – blijven we dit hanteren projectjaar 2024? Wat is maximaal budget hiervoor mits opschaling? Koppelen aan kostenstructuur van de zinplekwerking? 	<ul style="list-style-type: none"> • Projectfinanciering – to do 2024: hoe verduurzamen? • In de proeffase: 50% mee dragen kosten zinplek door voorziening/context.
Acties 2024 	Gerealiseerd in 2023
<ul style="list-style-type: none"> • Netwerk van zinplekken bij elkaar brengen en met elkaar verbinden – Voorstel: zinplekwerking Heuvelsven als centrale verbindingplaats/ontmoetingsplaats? • Verbinding met onderwijspartners in de regio/vanuit de casussen? • Projectoverstijgend verduurzamen rol afstemmingsregisseur (matchings zinplekken netwerk en potentiële casussen) en van het netwerk – wie onderhoudt het netwerk en de contacten met de zinplekken projectoverstijgend – wat na 2024? • We noteerden in de vorige versie: <i>Verder te onderzoeken: Wat betekent 'rust' voor een jongere? Wat is kwaliteitsvol voor hen?</i> Voorstel: korte bevraging van de jongeren (en de voorzieningen) die in een traject zijn of een traject voltooid hebben intussen bij een zinplek? Ter onderzoek en onderbouwing van hoe ze een zinplek ervaren, wat deze voor hen betekent, wat dit betekent in functie van hun (leefgroep)traject (ter onderbouwing hypothese dat dit preventief helpt om breuken in hun traject te voorkoemn). • Hoe verankeren van het principe van de zinplekwerking? Europese projectsubsidie? Of onder aanmeldingspunt - onthaalbureau? In vroeg en nabij? Gesprek voeren met Opgroeien? 	<ul style="list-style-type: none"> • Aanwerving afstemmingsregisseur in functie van onderstaande acties. • Overzicht van mogelijke plekken en in kaart brengen wel aanbod er is. • Een groeiend netwerk is uitgebouwd (+30 plekken regio De Plan-Trekkers, +40 plekken ruimere regio Limburg en grensprovincies) • 2 ontmoetingsmomenten om zinplekken samen te brengen • Co-creatie workshop met jongeren bij een zinplek ter onderzoek wat een zinplek voor hen kan betekenen. • Zomer van 2023, eerste jongeren op zinplekken gestart.

Doel: De werkzame factoren van zinplekken onderzoeken en integreren in leefgroepwerkingen		Werkgroep onderwijs – welzijn		22/02/2024 Versie: 1	
Strategische partners 	Kernactiviteiten 	Waardenpropositie 	Klantrelaties 	Doelgroep 	
<p>Jeugdhulpvoorzieningen regio Plantrekkers NAFT-partners Netwerk De Poule (zetten ook in op visie vertalen in organisaties?) Voorbeelden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beestig wijs • Jefhuis • De grote Eik (Zutendaal) • Bethanië - Het Lab • De heerlijkheid • Oranjehuis • De Wissel • De Wereld van Indra • Recharge 	<p>Pedagogische visie binnen brengen in bestaande voorzieningen</p> <p>Van een zinplek</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een plek die een jongere veiligheid biedt • Een plek die groepsgericht is en in relatie gaan met anderen stimuleert • We vertrekken/werken niet met een vooropgesteld plan • Een jongere kan tot rust komen op deze plek • We voorzien een inspirerend/zingevend aanbod/activiteiten/tools/natuur etc. die uitnodigen om ermee aan de slag te gaan • In een vastgelopen traject o Van het samenwerkingsverband: • Pedagogische plekken in kaart brengen en verbinden • Onderzoeken wat werkt • Pedagogisch werken – Jan Masschelein – iemand terug tot leren brengen vanuit interesse creëren <p>Mensen en middelen </p> <ul style="list-style-type: none"> • Procesbegeleider zinplekken • Jongeren leefgroep jongenstehuis • Begeleiding leefgroep jongenstehuis • Jeugdhulpvoorzieningen uit de regio om verdere vertaalslag te maken. 	<p>‘Ont-moeten’</p> <ul style="list-style-type: none"> • Niet verbonden aan vooropgestelde voorwaarden/verwachtingen • Groepsgericht: Focus op het ontmoeten van anderen, verbinding, in relatie treden <p>Vertragen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een plek waar je tijd en ruimte krijgt – leren kan maar als je tijd krijgt <p>Duurzaam verankeren</p> <ul style="list-style-type: none"> • In netwerk/samenwerkingsverband • In contact met de jongere (niet enkel als ‘time-out’) • Sneller inschakelen ipv na escalatie <p>Laagdrempelig Zingeving</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inspireert, geeft goesting, nodigt uit <p>Vertrekt vanuit geloof en vertrouwen in de jongere!</p>	<p>De klantrelaties worden onderhouden door de voorzieningen en in functie van maken vertaalslag rond werkzame factoren bijgestaan door de werkgroep zinplekken?</p>	<p>Bedoeling van dit luik van de werkgroep zinplekken focust op fundamentele systeemsverandering in de organisatie en werking van leefgroepwerkingen. We werpen een kritische blik binnen onze eigen voorzieningen.</p> <p>Alle jongeren in (residentiële) jeugdhulp met bijzondere aandacht voor deze in geblokkeerde trajecten Regio Plantrekkers.</p>	
			Kanalen 	<p>Jongeren en medewerkers worden bereikt via de deelnemende voorziening – opvolging via de stuurgroep en de werkgroep.</p>	

Kostenstructuur 	Inkomstenstromen
<ul style="list-style-type: none"> • Procesbegeleider leerexperiment (à rato 3 maanden 35% PC 319.01 B1B) • 2024: bijkomend budget voorzien ter ondersteuning van vervolgacties – vertaling lessons learned leerexperiment naar andere voorzieningen? 	<ul style="list-style-type: none"> • Projectfinanciering
Acties 2024 	Gerealiseerd in 2023
<ul style="list-style-type: none"> • Het team gaat verder aan de slag met de implementatie van de ziplekvisie nu de procesbegeleiding afgerond is. – herhalingsbevraging of gesprekken voorzien met de medewerkers midden en eind 2024? In functie van verdere onderbouwing van wat geleerd is voor dit project? • We maken de vertaalslag van de lessons learned in dit leerexperiment naar andere leefgroepwerkingen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Aanwerving procesbegeleider in functie van onderstaande acties. • Leerexperiment bij leefgroep Jongenstehuis van Junitas (organisatie van vzw Don Bosco Vlaanderen) gedurende oktober, november en december 2023. • Leerexperiment gedocumenteerd in rapport om in 2024 vertaalslag te maken naar overige groepen.

Doel: Een centrale zinplekwerking die de zinplekvisie uitdraagt en de verschillende luiken rond zinplekken met elkaar verbindt.		Werkgroep onderwijs – welzijn		22/02/2024 <i>Versie: 3</i>		
Strategische partners 	Kernactiviteiten 	Waardenpropositie 	Klantrelaties 	Doelgroep 		
<p>Werkgreversgroep:</p> <ul style="list-style-type: none"> • HSA • Jeugdzorgcentrum • Junitas • Ons Kinderhuis <p>Samenwerkingsverband DIW Jeugdhulpvoorzieningen regio Plantrekkers Onderwijspartners regio Plantrekkers NAFT-partners CLB's Scholen Onthaalpunt Doertoe Steden/gemeenten Jeugdwerkingen/diensten voor vrije tijd Voorbeelden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De Knoop • Vonk • Jefhuis • De Krachtmolen • ... 	<p>Van een zinplek(werking)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een plek die een jongere veiligheid biedt • Een plek die groepsgericht is en in relatie gaan met anderen stimuleert • We vertrekken/werken niet met een vooropgesteld plan • Een jongere kan tot rust komen op deze plek • We voorzien een inspirerend/zingevend aanbod/activiteiten/tools/natuur etc. die uitnodigen om ermee aan de slag te gaan • In een vastgelopen traject komen tot (her)verbinding met zichzelf, omgeving, de groep,... • Pedagogische visie binnen brengen in bestaande voorzieningen/onderwijs/de samenleving 	<p>'Ont-moeten'</p> <ul style="list-style-type: none"> • Niet verbonden aan vooropgestelde voorwaarden/verwachtingen • Groepsgericht: Focus op het ontmoeten van anderen, verbinding, in relatie treden <p>Vertragen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een plek waar je tijd en ruimte krijgt – leren kan maar als je tijd krijgt <p>Duurzaam verankeren</p> <ul style="list-style-type: none"> • In netwerk/samenwerkingsverband • In contact met de jongere (niet enkel als 'time-out') • Sneller inschakelen ipv na escalatie <p>Laagdrempelig Zingeving</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inspireert, geeft goesting, nodigt uit <p>Vertrekt vanuit geloof en vertrouwen in de jongere!</p>	<p>De klantrelaties worden onderhouden door de zinplekwerkers, door de afstemmingsregisseur, door de coaches op de zinplekken, en door de partners die betrokken zijn.</p>	<p>Alle jongeren in (residentiële) jeugdhulp met bijzondere aandacht voor deze in geblokkeerde trajecten Regio Plantrekkers.</p> <p>Bedoeling = systeemverandering bij scholen, groepen. De maatschappij zoals ze nu is fundamenteel veranderen – gaat ruimer dan de plantrekkersregio.</p>		
	Mensen en middelen 				<ul style="list-style-type: none"> • Afstemmingsregisseur zinplekken in samenwerking • Zinplekwerkers • Voldoende zinplekken die de visie onderschrijven • Voorzieningen die de visie onderschrijven – kritische reflectie eigen werking 	Kanalen
						<p>Jongeren worden bereikt via</p> <ul style="list-style-type: none"> • de voorzieningen • jeugdhulpregie <p>Toekomst?:</p> <ul style="list-style-type: none"> • via de school/CLB • via onthaalpunt

Kostenstructuur 	Inkomstenstromen
<ul style="list-style-type: none"> Budget voorzien voor 3VTE - zinplekwerkers (barema pc 319.01 B1C) 183000€ Budget voor opstart werking, vorming personeel, aankoop materiaal, etc 36500€ Huur gebouw 10 000€ 	<ul style="list-style-type: none"> Projectfinanciering – to do 2024: hoe verduurzamen? -Europese ESF / leader subsidies bekijken? - ...
Acties 2024 	Gerealiseerd in 2023
<ul style="list-style-type: none"> Opstart zinplekwerking op Heuvelsven. <ul style="list-style-type: none"> Kick-offmoment met zinplekwerkers 14/3/24 Start eerste jongeren: streefdatum 1/5/24 Verbinding met onderwijspartners in de regio/vanuit de casussen? Projectoverstijgend verduurzamen - wat na 2024? – businessplan voor uitwerken (verder bouwen op voorbeeld De Knoop? Andere opportuniteiten en financieringsvormen verkennen?) Monitoren/in kaart brengen effecten <p>Verder aanvullen verfijnen!</p>	<ul style="list-style-type: none"> Onderzoeken van gelijkaardige werkingen in andere provincies Concept vormgegeven vanuit het samenwerkingsverband en onderbouwd via conceptnota zinplekwerking Kerngroep van geëngageerde werkgevers opgericht Opstellen functieprofiel zinplekwerkers en voorbereiding aanwervingen Netwerk van zinplekken uitgebouwd om mee te gaan samenwerken

Doel: Een gemeenschappelijke taal en visie rond traumasensitief werken ontwikkelen en elkaar inspireren naar verandering waardoor organisaties en leefgroepen traumasensitief werken. We bieden begeleiders de nodige tools om theorie om te zetten in de praktijk.		Werkgroep traumasensitief werken		22/02/2024 <i>Versie: 2</i>
Strategische partners 	Kernactiviteiten 	Waardenpropositie 	Klantrelaties 	Doelgroep
Jeugdhulpvoorzieningen regio Plantrekkers / regio Limburg (vormingsreeksen ruimer verspreiden) Vormingspartners: Ligant – KPC – K-Delta – Pleegzorg Hogescholen ...	Een (vormings)aanbod uitwerken waarbij expertise rond traumasensitief werken in de leefgroep met elkaar gedeeld wordt. Wissellieren, intervisie, samen werken met de experts in de praktijk van de leefgroepen. Oefenen in hoe zet je de theorie nu om in de praktijk, hoe pas je je leefgroepwerking daarop aan, hoe neem je je medewerkers hierin mee. b.v. 'reguleren', hoe doe ik dit nu in de praktijk in een leefgroep Coaching in de praktijk	<ul style="list-style-type: none"> • Samenwerken: In dialoog gaan met elkaar Leefgroep open stellen met respect voor elkaars wederzijdse expertise • Inspireren: ideeën uitwisselen, elkaar inspireren, verrijken en versterken rond traumasensitief werken in de leefgroep • Duurzaam verankeren: In netwerk/samenwerkingsverband • Medewerkers ondersteunen en versterken in het omgaan met uitdagende situaties 	De klantrelaties worden onderhouden door de begeleiders in de voorzieningen. In functie van het maken van de vertaalslag van theorie naar praktijk worden de begeleiders bijgestaan door de werkgroep traumasensitief werken via de sprekers van de vormingstrajecten en de procesbegeleiders in de intervisies	Alle jongeren in (residentiële) jeugdhulp met bijzondere aandacht voor deze in geblokkeerde trajecten Regio Plantrekkers. Deze actie is vooral gericht naar medewerkers in de leefgroepen die handvaten aangereikt krijgen om traumasensitief te werken. Bij uitbreiding richt dit doel zich tot partnerorganisaties in de regio met als doel tot een gemeenschappelijke taal en visie te komen en samen te werken aan traumasensitieve organisaties in functie van de jongeren die we begeleiden.
	Mensen en middelen 		Kanalen 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Procesbegeleider zinplekken • Jongeren leefgroep jongenstehuis • Begeleiding leefgroep jongenstehuis • Jeugdhulpvoorzieningen uit de regio om verdere vertaalslag te maken. 		<ul style="list-style-type: none"> • De voorziening • De netwerkpartners van DIW 	
Kostenstructuur 		Inkomstenstromen 		
<ul style="list-style-type: none"> • 3000€ per vormingsreeks (2023 – 2024 6reeksen vastgelegd voor een totaal van 18000€) waarbij inschrijvingsgeld gevraagd wordt om te herinvesteren in toekomstige vormingsreeksen en ontwikkeling van ondersteuning via intervisie/supervisie/verdiepingsdagen • 2024: bijkomend budget voorzien ter ondersteuning van vervolgcacties zie hironder 		<ul style="list-style-type: none"> • Projectfinanciering • Inschrijvingsvergoeding deelnemers vormingsreeksen 		

Acties 2024 	Gerealiseerd in 2023
<ul style="list-style-type: none"> • Vervolg vormingsreeksen • Start intervisiesessies voor deelnemers • Projectoverstijgend verduurzamen vormingsreeksen via WG vorming Limburg en partner Ligant • Stimuleren van verdere implementatie van traumasensitief werken bij de deelnemende organisaties via de ambassadeurs en uitdenken 'implementatiefiche' • Effectenmeting deelnemers vormingsreeksen via herhalingsbevraging • Inspireren d.m.v. materiaalijst voor eigen toolbox, infofiche per dagdeel verspreiden, info bundelen (via partner Ligant?) • Onderzoek ondersteuning medewerkers (cfr. Secundaire traumatisering) • Mogelijkheden peersupport groep onderzoeken • Contacten leggen hogescholen rond implementatie in de diverse opleidingen • ... 	<ul style="list-style-type: none"> • Sprekers aantrekken vanuit de verschillende partnerorganisaties (Ligant, K-Delta, KPC, Pleegzorg) • Inhoudelijk vormingaanbod uitwerken en uitrollen • Startbevraging rond traumasensitief werken in organisaties • Systeem voor implementatie gedachtengoed uitwerken via ambassadeurs • Intervisiesessies plannen

TRAUMASENSITIEF WERKEN

REEKS 5: DONDERDAG 12/9, 19/9, 3/10, 10/10 EN 24/10
REEKS 6: DINSDAG 5/11, 12/11, 26/11, 3/12 EN 17/12

DE IDEALE WERELD NODIGT JULLIE UIT

De focus van deze vormingsreeks is begeleiders **concreet toepasbare tools** aan te reiken om de theorie van het 'traumasensitief werken' om te zetten in de praktijk.

Het doel is **afgestemd in relatie gaan** met kinderen en jongeren om hen te laten ontwikkelen en opgroeien in een **afgestemde omgeving**, met een afgestemde aanpak.

VORMING DOOR EN VOOR HET NETWERK

Enkele **partners** uit het Ideale Wereld samenwerkingsverband **slaan de handen in elkaar** en werkten een boeiend vormingsprogramma uit.

We zetten in op een **gemeenschappelijke taal en visie**. Hiervoor is het nodig dat organisaties inzetten op de verdere implementatie. Schrijf daarom **minimaal 1 ambassadeur in per organisatie**.

OPZET PROGRAMMA

Dagdeel 1 tot en met 4 : 9u - 13u
voor alle deelnemers ook ambassadeurs
Dagdeel 5 : 9u00 - 12u
enkel voor de ambassadeurs
Ambassadeurs houden de visie vast in de organisatie en kunnen aansluiten op extra supervisiemomenten.

KOSTPRIJS

De deelnameprijs bedraagt 50€ per dagdeel

- **Deelnemersreeks 200€**
- **Ambassadeursreeks 250€**

Gegevens voor de betaling worden bezorgd samen met de bevestiging van inschrijving.

INSCHRIJVEN

Inschrijving is definitief na betaling. **Inschrijvingen starten op 1 maart**. Om elke organisatie de kans te geven in te schrijven, beperken we de inschrijvingen voor het najaar tot **2 deelnemers per organisatie**.

PROGRAMMA PER DAGDEEL TRAUMASENSITIEF WERKEN

1

WAT IS TRAUMA

Het eerste dagdeel zal gaan over wat trauma net inhoudt en welke weerslag dit heeft op de hersenen en de ontwikkeling van kinderen.

We hanteren hierbij het neurosequentieel model van Bruce Perry als theoretisch kader. We staan stil bij concepten als de 'window of tolerance', 'fight, flight en freeze – reacties' en de impact op het zenuwstelsel als deze overlevingsreacties langdurig en intens geactiveerd worden.

2

SEO

Hoe kunnen we kwetsbare kinderen gepast ondersteunen? Door het sociaal-emotionele ontwikkelingsniveau in kaart te brengen, krijgen we zicht op hun onderliggende behoeften, kunnen we gedrag beter begrijpen en ons beter afstemmen. We zetten samen de 'SEO-bril' op en ontdekken we hoe deze ons kan helpen om het welbevinden van cliënten (en begeleiders) te vergroten, vastgelopen situaties te ontwarren en optimale ontwikkelingskansen te creëren.

3

NEURO-DE-ESCALATIE

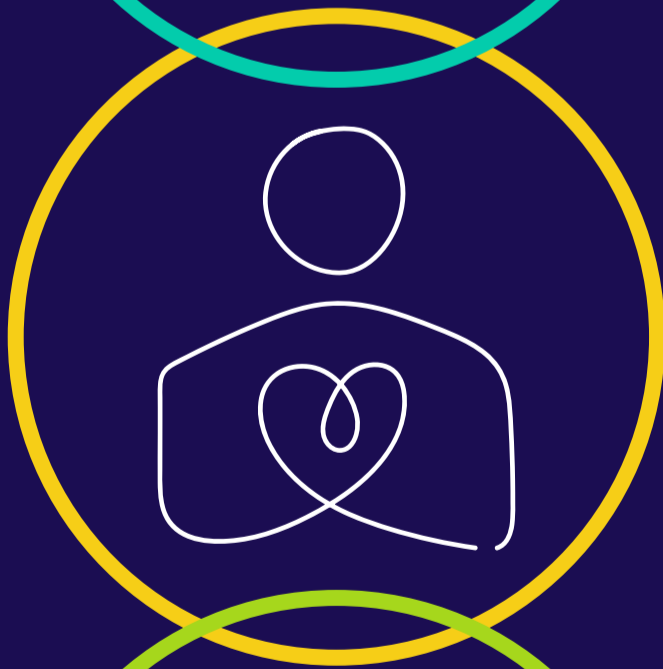
Neuro-de-escalatie is een nieuwe en innovatieve benadering (gebaseerd op neurobiologie, lichaamsgerichte psychotherapie en hechtings- en trauma theorie) die helpt omgaan met heftige en snelle escalaties. Het helpt om van het alarmsysteem naar het hechtingssysteem te switchen en zo te de-escaleren.

4

ZELFZORG

Kinderen met complex trauma doen iets met onszelf als persoon, als team. Hoe blijf je voldoende in contact met jezelf en met het kind? Hoe blijf je rustig en verlies je zelf niet het evenwicht? Wat heb je nodig van je team om gegrond en in verbinding te blijven? We staan stil bij zelfzorg als persoon, als team en kijken hoe we kunnen mentaliseren en onze kracht als team kunnen gebruiken.

5

AMBASSADEURS

We gaan aan de slag met de inhoud van de vorming. Hoe kunnen we met deze thema's op een verdiepend niveau in een team aan de slag gaan. Aan de hand van casusmateriaal staan we stil bij methodieken van mentalisatie, wat trauma doet met een team en de nood aan erkenning en zorg voor teamleden

DIW BEGROTING 2024	HUBS	W2021	W 2022	W2023	BEG 2024
Diensten en diverse goederen		814.82 €	1 776.88 €	40 640.40 €	86 900.00 €
Treintickets	600561			209.40 €	400.00 €
Verbruikgoederen	600900				1 000.00 €
Forfaitaire vergoeding diensten OKH	602000			7 280.00 €	4 000.00 €
Onderhoud&herstellingen installaties, machines en uitrusting	611300			30.25 €	1 000.00 €
Telefonie	613100			546.49 €	1 600.00 €
Onthaal vergaderingen representatie	613300			1 461.44 €	1 500.00 €
Kantoorkosten	613400			27.99 €	1 200.00 €
Aankoop software computers/kleine hardware	613601			2 883.15 €	3 000.00 €
Parkeerkosten	615010			379.71 €	1 000.00 €
Km vergoeding	615020	40.86 €		1 237.01 €	3 600.00 €
Beheerskosten sociaal secretariaat	616100		62.34 €	193.67 €	400.00 €
Erelonen bedrijfsrevisor	616202			671.55 €	700.00 €
Representatiekosten extern	616220			376.29 €	500.00 €
Zinplekken extern	616339			190.00 €	5 000.00 €
Vorming voor medewerkers DIW	644000			258.75 €	4 000.00 €
Zinplekken Heuvelsven	644001				25 000.00 €
Atelierwerking algemeen	644002			795.00 €	10 000.00 €
Traumasensitief werken					10 000.00 €
Vorming traumasensitief werken	644003			18 000.00 €	3 000.00 €
Zinplekken algemeen	644005			5 918.70 €	10 000.00 €
Zinplekken (geschenken, beloningen klanten)	600522			181.00 €	
Evenementen		773.96 €			
Kosten voor ideale wereld			1 714.54 €		
Varia					
Personeel: Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen		0.00 €	16 074.06 €	104 649.63 €	308 655.00 €
Wedden bedienden	620200		12 995.45 €	45 485.70 €	60 200.00 €
Dubbel vakantiegeld bedienden	620210		1 670.53 €	1 920.00 €	3 700.00 €
Enkel vak.geld vorige WG	620211		-1 586.96 €	-827.35 €	
Dubbel vakantiegeld vorige WG	620212		-1 586.96 €	-827.34 €	
Eindejaarspremie bedienden	620240			3 314.93 €	4 500.00 €
Aanvullend vakantiegeld bedienden	620260		137.57 €	158.12 €	
Personeelskost doorfacturatie (Benny)	620270			38 854.62 €	49 400.00 €
Personeelskost doorfacturatie zinplekken	620270				169 000.00 €
Werkgeversbijdrage RSZ bedienden	621200		4 337.84 €	15 870.24 €	21 150.00 €
Kosten eigen aan de werkgever	623200			550.00 €	720.00 €
Verplaatsingskosten woon/werk bedienden	623201		139.42 €	271.99 €	360.00 €
Syndicale premie	623301			2.50 €	5.00 €
Recuperatie bedrijfsvoorheffing	749024		-131.35 €	-494.97 €	-380.00 €
Recuperatie bedrijfsvoorheffing	749025		98.52 €	371.19 €	
Overige financiële kosten		24.41 €	88.96 €	96.65 €	100.00 €
Bankkosten	659000	24.41 €	88.96 €	96.65 €	100.00 €
TOTAAL BEDRIJFSKOSTEN		839.23 €	17 939.90 €	145 386.68 €	395 655.00 €
Bedrijfsopbrengsten		65 000.00 €	260 000.00 €	270 950.00 €	1 825.00 €
Vorming traumasensitief	733100			10 950.00 €	1 825.00 €
Subsidie Ideale wereld	737050	65 000.00 €	260 000.00 €	260 000.00 €	
TOTAAL BEDRIJFSOPKOMSTEN		65 000.00 €	260 000.00 €	270 950.00 €	1 825.00 €
RESULTAAT		64 160.77	242 060.10	125 563.32	-393 830.00
EINDRESULTAAT		64 160.77	306 220.87	431 784.19	37 954.19